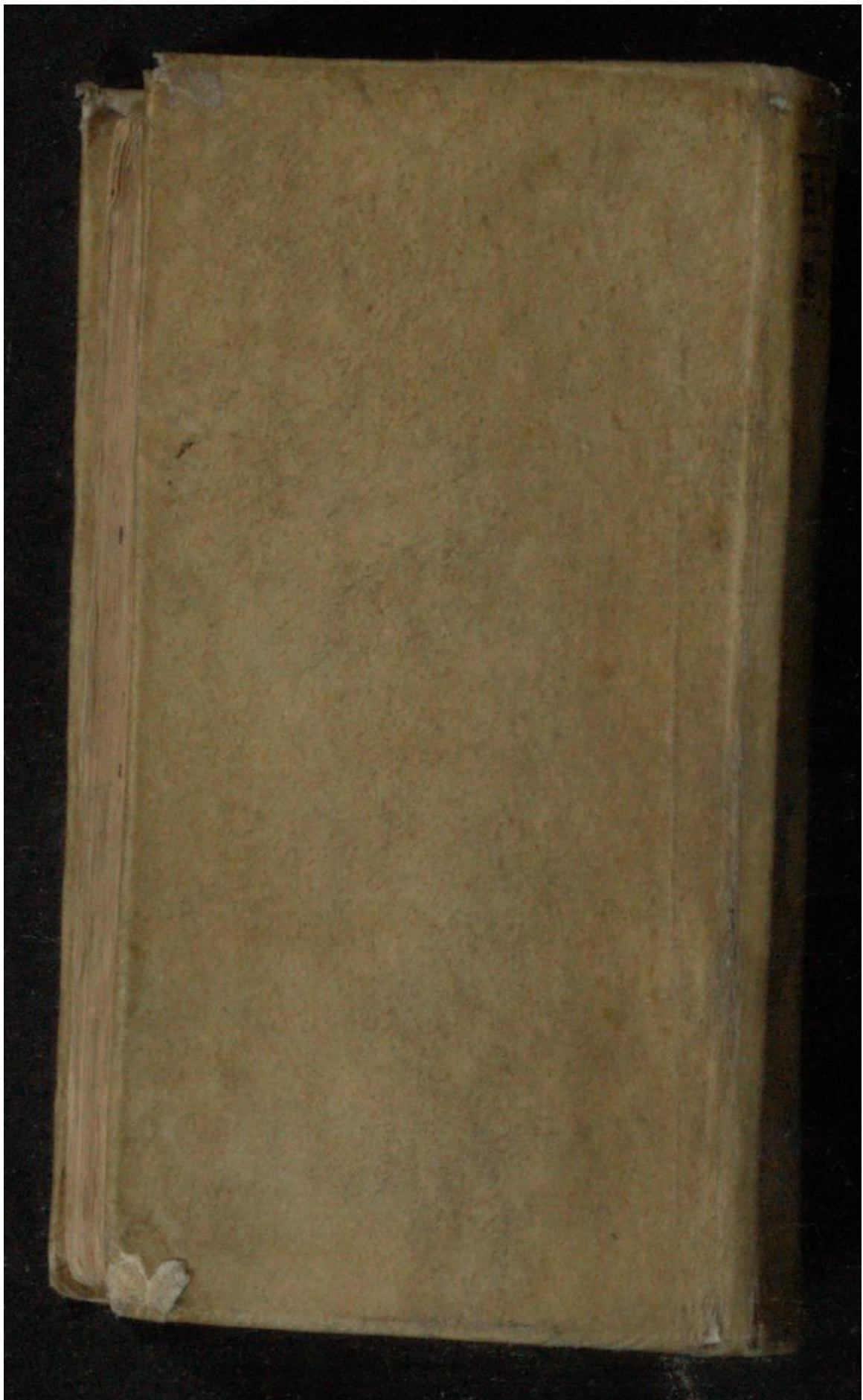
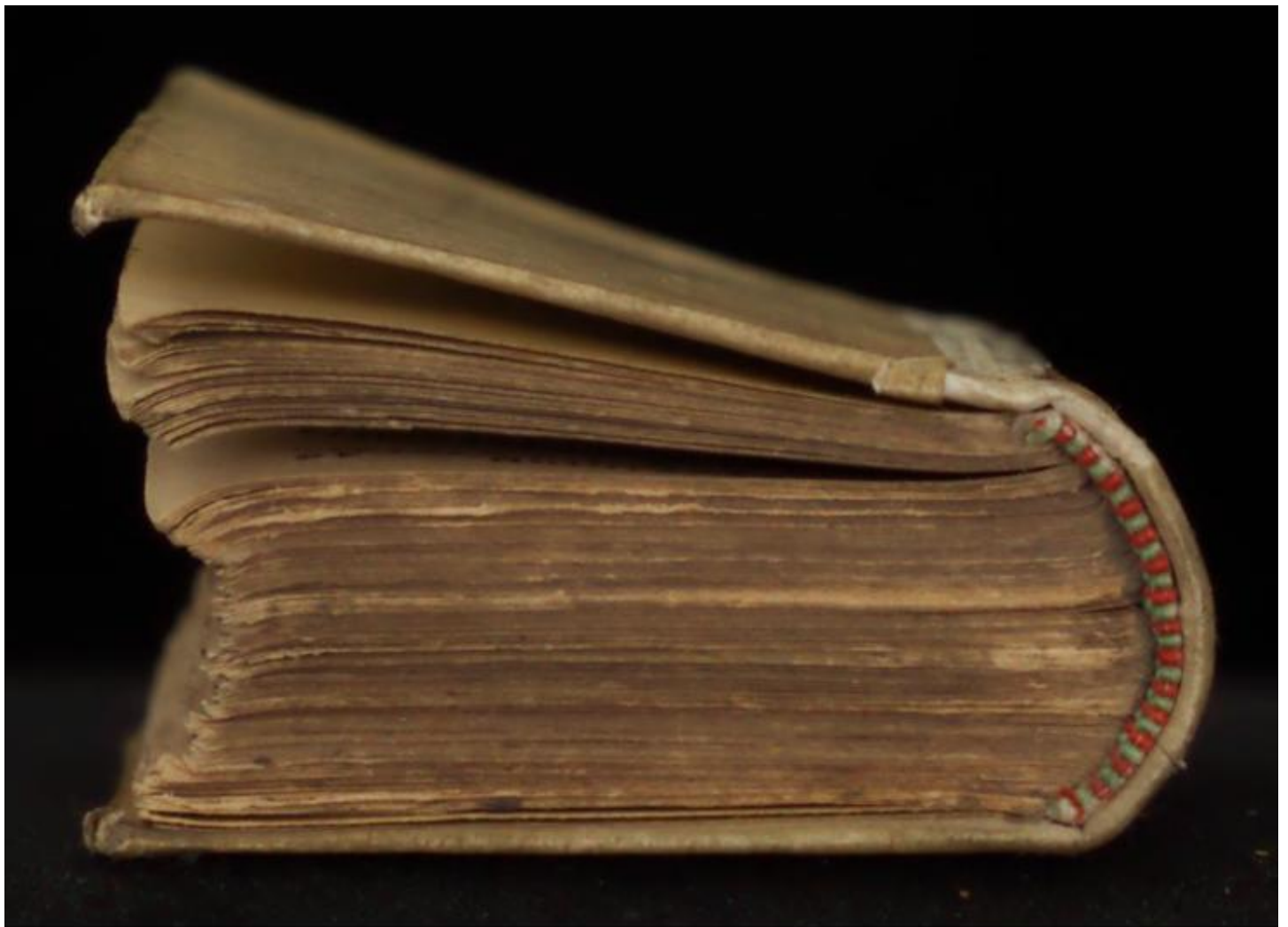

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
234 0 12

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
234 0 12

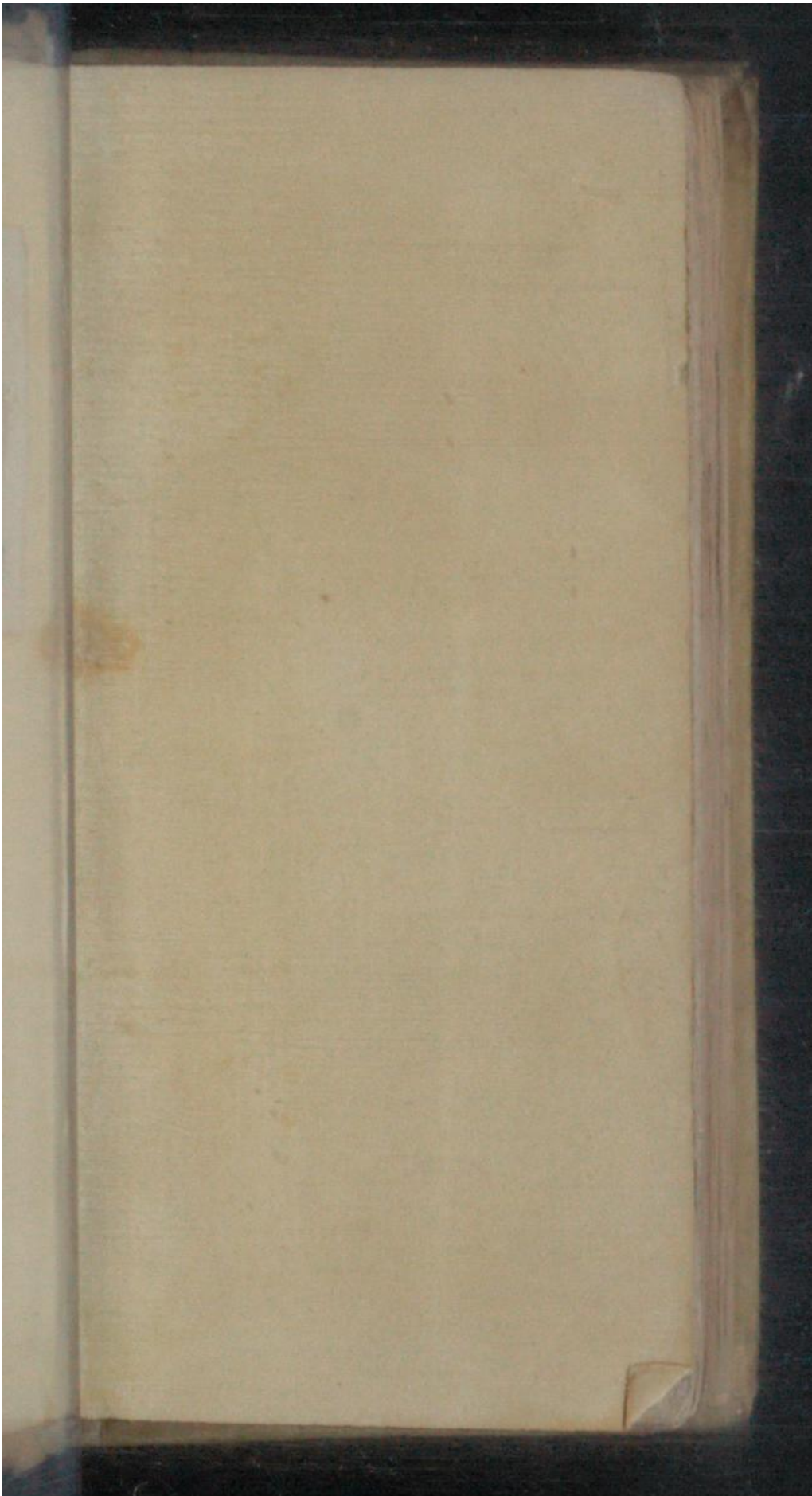

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
234 O 12

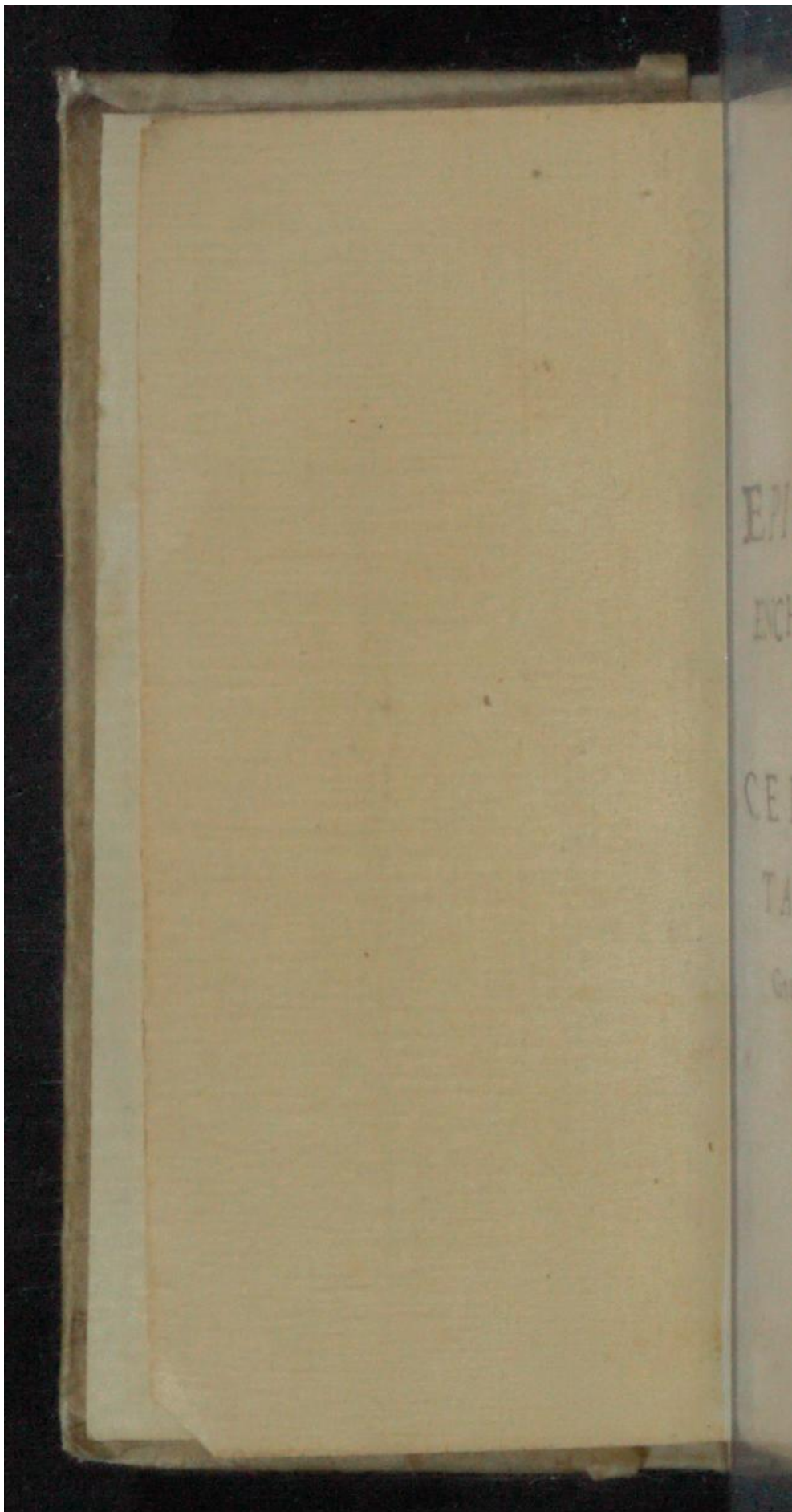

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
234 O 12

W 234
012

SEPICTETI

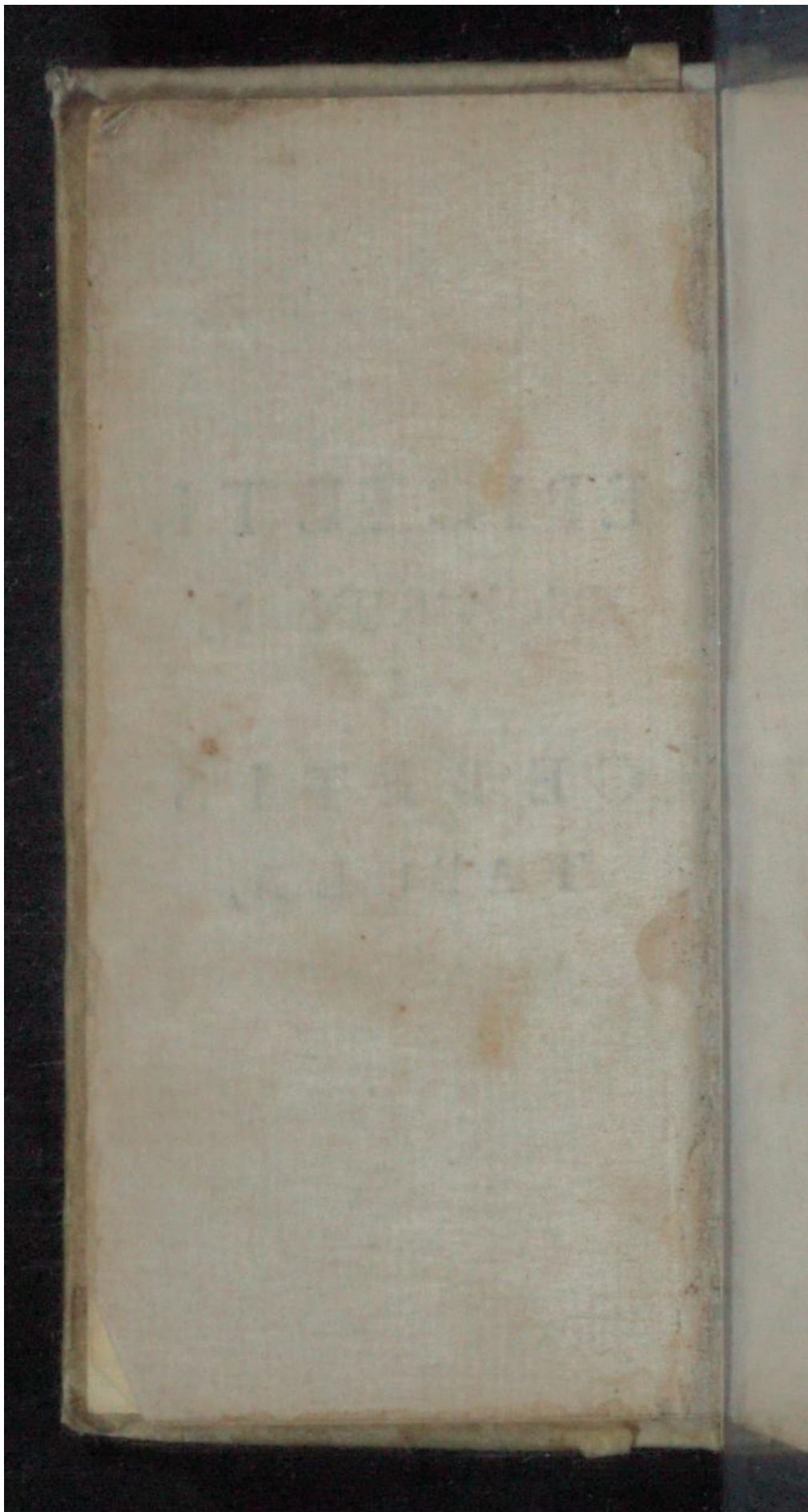
ENCHIRIDION;

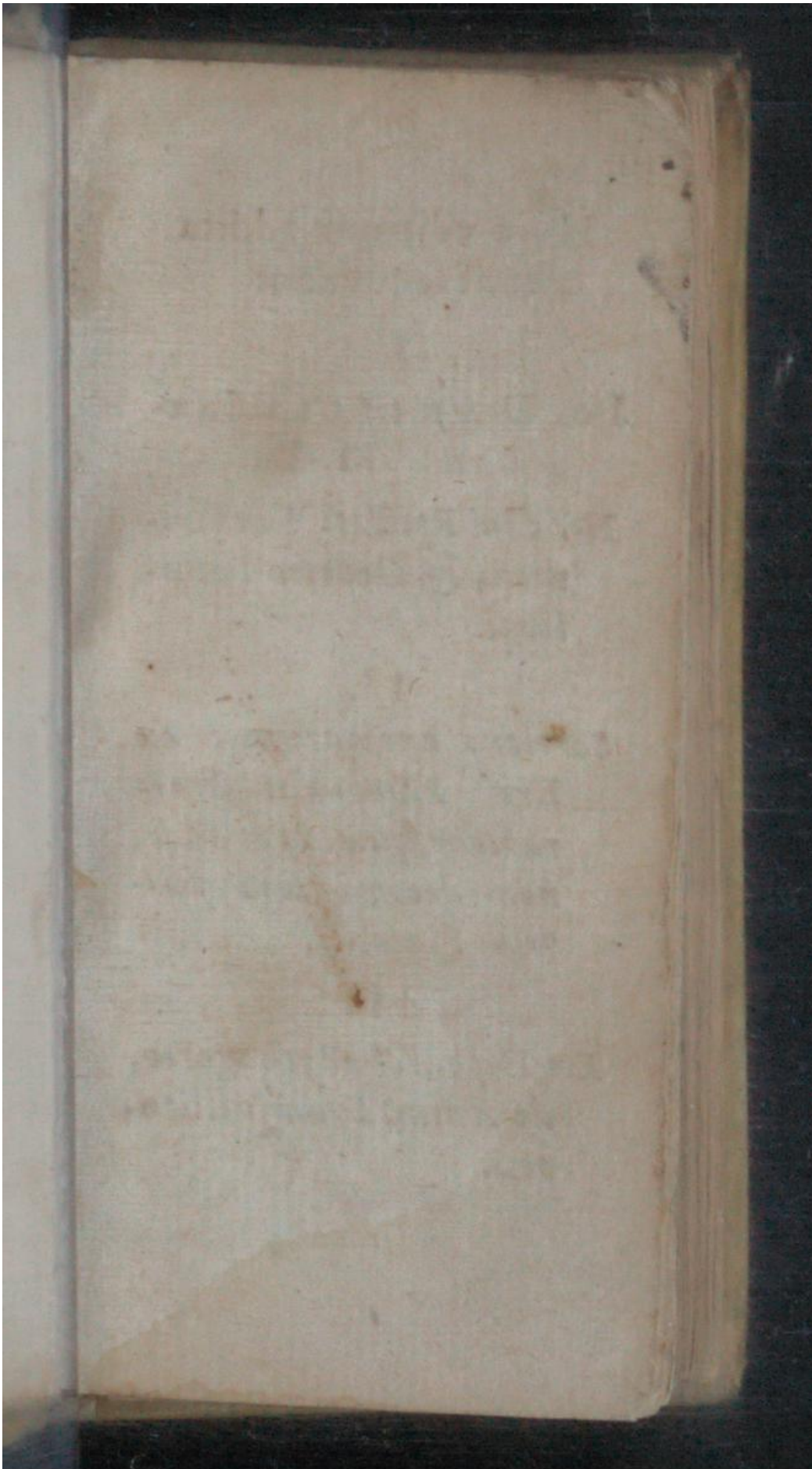
ET

SEBETIS

TABULA,

Gracè, & Latinè.

Huic editioni addita
sunt sequentia:

I.

IO. DANIELIS SNE-
CANI M. D.

*Nota in Epicteti Enchiri-
dion, & Ceбетis Tabu-
lam.*

II.

*Sortitus animarum, ex
Eris Pamphylis Nar-
ratione, qua extat ad fi-
nem decimi libri πολυ-
τειν Platonis.*

III.

*Ex Hipparcho Pythagoreo,
de Animi Tranquillita-
te.*

271996
EPICTETI
ENCHIRIDION,
EL
CEBETIS
TABULA,
Græcè, & Latinè,
*Prioribus editionibus emē-
datione & auctiora.*

LUGDUNI BATAVORUM,
EX OFFIC. IOAN. MAIRE, 1652.

3

EPICTETI
VITA.

EPICTEtus,
Stoicæ se-
ctæ philoso-
phus, Hie-
rapolitanus patria
fuit, (est autem Hie-
rapolis Cariæ urbs,
non longè à Laodi-
cea sita,) conditione
servus, ut in Nocti-
bus Atticis etiam te-
statur Aulus Gellius.
Servivit enim Romæ
A 2 Epa-

4
Epaphrodito cuidam
Neronis familiari. Vir
sanctissimæ & inte-
gerrimæ vitæ, alienis-
simus ab omni fastu &
arrogantia; quibus ta-
men vitiis omnes ferè
laborarunt philoso-
phi. Tantæ autem fuit
apud omnes existima-
tionis & famæ, ut lu-
cerna ejus fictilis tri-
bus drachmarum mil-
libus divendita olim
fuisse feratur. Memi-
nit hujus & Lucianus
Græ-

Græcus auctor, sed cū
laude, cum is tamen
nulli philosophorum
satis æquus fuerit, ut-
pote irrisor deorum
& hominum: quo lo-
co & lucernæ Epi-
cteti mentionem fa-
cit: sic enim habet in
Dialogo *περὶ τῆ ἀπαί-
δατον* ἔ πολλὰ βιβλία
ἠνέμενον, id est, ad in-
eruditum, & multos
coëmentem libros: Et
nostra, inquit, ætate
fuit quis, & adhuc

A 3 su-

6

superest, opinor, qui
Stoici Epicteti ficti-
lem lucernā ter mille
drachmis emit. Spe-
rabat enim opinor &
ille, si noctu ad eam
lucernam legeret cō-
tinuo, & Epicteti sa-
pientiam in somnis
se adepturum, & si-
mitem se fore admi-
randi illius senis. Ha-
ctenus Luciani ver-
ba. Summam totius
philosophiæ duobus
his verbis contineri
dice-

7
dicebat, Ἀνέχεσθαι καὶ ἀπέ-
χεσθαι, id est, Sustine &
abstine. Domitiano
autem imperante, vel
offensus ejus tyran-
nide, vel coactus ob
Senatusconsultum de
pellendis urbe philo-
sophis, Româ Hiera-
polim commigravit.
Commoratus iterum
dicitur Romæ usque
ad tempora Marcī
Antonini.

A 4 ΕΠΙ-

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ.

ΚΕΦ. α΄.

Τῶν ὄντων τὰ μὲν
 εἶσι ἐφ' ἡμῖν, τὰ
 δὲ ἴσιν ἐφ' ἡμῖν.
 ἐφ' ἡμῶν μὲν, ἐπι-
 ληψις, ὄρμη, ὄρεξις, ἐκκλη-
 σις· καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὅσα ἡμέτε-
 ρα ἔργα. ἴσιν ἐφ' ἡμῖν δὲ, τὸ
 σῶμα, ἡ κτῆσις, δόξαί, ἀρ-
 χαί. καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὅσα ἔχ
 ἡμέτερα ἔργα.

β΄.

OT
No
EPICTETI
ENCHIRIDION.

CAP. I.

*Es quaedam in
potestate nostra
sunt : quaedam
non sunt. In no-
stra potestate est, opinio, ap-
petitio, desiderium, aver-
satio; & ut uno comple-
ctar verbo, qualibet nostra
actiones. Nostri arbitrii
non sunt, corpus, pecunia,
gloria, imperia : ad sum-
mam, ea quae ipsi non agi-
mus, omnia.*

A 5 CAP.

ΙΟ ΕΡΙΣΤΕΤΙ

β'.

ΚΑΙ τὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν ὄσι φθ-
σῆ ἐλπίθερα, ἀκώλυτα,
ἀπαρομπόδιστα, τὰ δὲ ἐκ ἐφ'
ἡμῖν, ἀδειῆ, δεῖλα, κωλυ-
τὰ, ἀλλότεια.

γ'.

ΜΕ'μνησο ἔν, ὅπ, ἐάν τὰ
φύσῃ δεῖλα ἐλπίθερα
οἰηθῆς, κὶ τὰ ἀλλότεια ἴδια,
ἐμποδιθήσῃ, πενθήσῃς, πε-
ραχθήσῃ, μέμψῃ κὶ θεῖς, κὶ
ἀνθρώπος· ἐάν δὲ τὸ σὸν μό-
νον οἰηθῆς σὸν ἔῃ, τὸ δὲ
ἀλλότεια, ὡσπὲρ ὄσιν, ἀλ-
λότεια,

ENCHIRIDION. II

CAP. II.

AC ea quidē qua nobis
parent, libera sunt
natura sua: nec prohiberi
ab ullo, nec impediri pos-
sunt. In qua autem ipsi jus
nullum habemus, ea sunt
firma, obnoxia servitu-
di, obnoxia impedimentis,
aliena.

CAP. III.

Proinde memento, si ea
qua natura serviunt,
libera putaris, & aliena
pro tuis habueris, fore ut
impediaris, lugeas, pertur-
beris, Deos hominesque ac-
cuses. Sin id solum tuum
existimaris, quod tuum
est; aliena vero, ut sunt,
alie-

12 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

λότριον, οὐδείς σε ἀναϊκάσ
 ἔδέποτε, ἔδεις σε κωλύσῃ
 ἢ μέμψῃ ἔδυνα, ἐκ ἐξαλέ
 σης πινί, ἄκων προξείεις ἔ
 δὲ ἔν, ἔδεις σε βλάψῃ, ἔ
 χθρὸν ἔχῆξίς. ἔδὲ γδ βλαβε
 ρόν πι κείσῃ.

δι.

Τηλικέτων οὖν ἐφιέμενος,
 μέμνησο ὅπ ἔ διῆ μι
 τείως κικινυμύον ἀσπιδῶ
 αὐτῶν· ἀλλὰ τὰ μὲν ἀφίεναι
 σπειτελῶς, τὰ δὲ ὑπερτίθειαι
 φέρει τὸ σπέρν. ἔαν δὲ καὶ
 παύτα θείης, καὶ ἔρχειν καὶ
 πλυστεῖν, τυχόν μὲν ἔδὲ αὐτῶν
 πύξῃ, διὰ τὸ καὶ ὅσ
 φερτέρον ἐφίειαι. πάντως γὰ
 μὲν

aliena: te nemo coget un-
quam, nemo impediet, ne-
minem accusabis, neminem
criminaberis, nihil ages
in vitus, nemo te laedet, ini-
micum non habebis. Neque
nisi ullam calamitatem
accipies.

C A P. IV.

Cum igitur tantas res
appetas, sic eas susci-
piendas esse memento, ut sis
non mediocriter incitatus;
etque alia penitus relin-
quenda, alia in presentia
mittenda censeas. Quod si
et illas desideraris, et ma-
gistratus etiam atque opes
appetieris, et tuos florere
volueris: fortasse ne hac
qui-

μὴ ἐκείνων ἀποτύχη δι' αὐ-
 μόνων ὁδῶν ἁμονία καὶ ἐλδύθη
 εἰς ἀπειρίετα.

ε'.

ΕΤ' ἄν εὖν πάση φαιτασίᾳ
 τραχεία μελέτα ὀπιλέχην,
 ὅτι, φαιτασία εἴ, καὶ ἔ παύ-
 τως τὸ φαινόμενον. ἔπειτα
 ἐξέταξε τοῖς κανόσι τέτοις,
 οἷς ἔχεις. πρῶτον δὲ τέτα, καὶ
 μάλιστα, ὅτερον πρὶ τὰ
 ἐφ' ἡμῖν ὄσιν. ἢ πρὶ τὰ
 ἐκ ἐφ' ἡμῖν, καὶ πρὶ π
 ὅτι ἐκ ἐφ' ἡμῖν ἦ, πρῶ-
 χροῖ ἐστὼ τὸ, διότι ἐδὲν πρῶ-
 σι.

ENCHIRIDION. 15

quidem assequeris, propter
arum, quas ante diximus,
cupiditatē: iis certe omni-
o excides, per quas solas
elicitas & libertas com-
aratur.

CAP. V.

Taq; viso cuivis aspero,
statim sic ut respondeas,
eram dabis: visum id es-
nec plane id quod videar-
r. Post, in exquirendo,
is adhibeto regulas, quas
abes, eamque cum primis
potissimum, Vtrum id
isum in rebus versetur
strapotestati subjectis, an
ero alienis. Quod si in
ienis; in promptu sit, illud
te nihil attingere.

CAP.

ς.

ΜΕ' μνησο ὅτι ὀρέξεις μὴ
 ἑπαγγελία, τὸ ἔπιτυ-
 χεῖν, ἔ ὀρέγη· ἐκκλίσεως δ'
 ἑπαγγελία, τὸ μὴ ἐμπισθεῖ
 ἐκείνῳ, ὃ ἐκκλίνεται. καὶ ἵ
 μὴ ὀρέξῃ ἀποτυχάνων, ἀτυ-
 χής· ὃ δὲ ἐκκλίση φει-
 πώτων, δυσυχής. ἀν μὴ
 οὐδ' ἄλλοτα ἐκκλίνης τὰ πα-
 ρὰ φύσιν ἢ ὅτι σοι, ἐδε-
 νι ὄν ἐκκλίνεις φειπσεῖς
 νόσον δ' ἀν ἐκκλίνης, θά-
 ιατος, ἢ πωσείας, δυσυχή-
 σης.

ς.

CAP. VI.

Appetitionis eam esse
pollicitationē memen-
zo, fore ut consequatur id
quod appetat: Aversatio-
nis, ne in id incidat quod a-
versetur. Is porro quem ap-
petitio frustratur, infortu-
natus est: qui in id incidit
quod aversatur, calamito-
sus. Itaque si ea solum a-
versere, quæ eorum natu-
ra, quæ in tua potestate
sunt, repugnant; in eorum,
quæ aversaris, nihil inci-
des: At si morbum averse-
ris, aut mortem, aut ino-
biam; calamitatem subibis.

B CAP.

ζ.

Αρον οὐδὲ τίω ἐκκλησίαν ὅτι
 πάντων τῶν ἐκ ἐφ' ἡμῖν
 καὶ μετάθεσ ὅτι τὰ παρὰ
 φύσιν τῶν ἐφ' ἡμῖν, τίω
 ὄρεξιν διὰ παντελῶς ὅτι τὸ
 παρῶντος ἀνελε. ἂν τε γὰρ ὄ-
 ρεγῆ τῶν ἐκ ἐφ' ἡμῖν τινος, ἀ-
 τυχεῖν ἀνάγκη· τῶν δὲ ἐφ'
 ἡμῖν, ὅσων ὄρεγῶν καλὸν ἂν,
 ἐδὲν ἐδέπω σοὶ πᾶρεςτι. μό-
 νω δὲ τῶ ὄρμῶν καὶ ἀφορ-
 μῶν χεῖρ, κούφως μὲν τοι καὶ
 μεθ' ὑπεξαίρεσως, καὶ ἀπει-
 μῶως.

α'.

A Versationē igitur ab
iis rebus amovebis o-
mnibus, qua in nobis sita
non sunt: atq; in eas trans-
feres qua natura eorū, qua
nostri arbitrii sunt, repu-
gnant. Appetitionem au-
tem hoc tempore prorsus
auferto. nam si ea, qua no-
stri arbitrii non sunt, desi-
deraris, frustrari necesse
erit. Ea vero qua nobis pa-
rent, quatenus recte possint
expeti, nōdum es assecutus.
Sed eo tantum utitor motu
animi, quo vel accedas ad
eas res, vel ab iisdem rece-
das: verum leviter, & cum
minutione, & remisse.

η'.

Ε'Φ' ἐκάστη τῶν ψυχασμο-
 γυμνῶτων, ἢ χρεῖαν πα-
 ριχόντων, ἢ σεργυμνῶτων, μί-
 μνησο ἔπιλέγην ὁποῖόν ὄσιν,
 ὁπὸ τῶν σμικροτάτων ἀρχό-
 μανος. ἂν χύτραν σείης, ὅπ
 χύτραν σείεις. καταγείσης
 γδ αὐτῆς, ἔ παραχθήσῃ. ἂν
 κωιδίον σαυτῆ καταφιλής, ἢ
 γυμνῆμα, ὅπ ἀνδρωπον κατα-
 φιλής. ὁποθανόντος γδ αὐτῆ
 ἔ παραχθήσῃ.

θ'.

Ο'Ταν ἀψαδιαί πινος ἔρ-
 γε μέλλης, ὑπομίμησκει
 σιαυτὸν, ὁποῖόν ὄσι τὸ ἔργον.
 ἔαν λεσόμανος ἀπίης, κω-
 βιαλο σιαυτῆ τὰ γνόμνα ἐν
 θαλασίῳ. ἔσὺ ὁπορραίνοντας,
 ἔσὺ ἐκκρημομύες, ἔσὺ λοιδο-
 ρῆιτας,

ENCHIRIDION. 21

CAP. VIII.

Singulis in rebus, quae vel delectant, vel usui serviunt, vel diliguntur, memento considerare cuiusmodi sint; exorsus à minutissimis. Si ollam diligis, te ollam diligere: nam ea confRACTA non perturbaberis. Si filiolum, aut uxorem, hominem à te diligere: nã eo mortuo, non perturbaberis.

CAP. IV.

Opus aliquod aggressurus, ipsi tibi subicito, cuiusmodi sit illud opus. Si lavatum abieris, ea tibi proponito quae fiunt in balneo: alios perfundi, alios locopelli, alios convicia face-

B 3

TE.

22 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

πάντας, τῶν κλέπτονται· καὶ
 ἄτως ἀσφαλέστερον ἀψὲς τῆ
 ἔργα, ἐὰν ὀπιλέγῃς, ὅπ, Εὐ-
 θύς λέσαις θέλω, καὶ τῶ
 ἑμαυτῆ περιάρισιν καὶ φύσιν
 ἔχουσαν τηρῆσαι, καὶ ὡσαύτως ἐφ'
 ἑκάστῃ ἔργα. ἔτω γὰρ, ἂν πὲρ εἰς
 τὸ λέσαις γένηται ἐμποδῶν,
 πρῶτον ἔσται, διότι ἐπὶ το
 ἤθελον μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶ
 ἑμαυτοῦ περιάρισιν καὶ φύ-
 σιν ἔχουσαν τηρῆσαι. ἐ τηρή-
 σω δὲ, ἐὰν ἀγαπᾷται πρὸς
 τὰ γινόμενα.

ἰ.
Ταράσσει τῶν ἀνθρώπων,
 οὐ τὰ πρᾶγματα, ἀλλὰ
 τὰ πρὸς τῶν πρᾶγματων δό-
 ξματα. εἶον θάνατος οὐ-
 ρῆν

re, alios furari. Sic tutius
 rem aggredieris, si ipse tibi
 dixeris: Et statim lavabo,
 & meum institutum na-
 tura congruens conserva-
 bo. Eodemq; modo in uno-
 quoque negotio. Sic enim,
 si quid impedimento lava-
 tioni tua fuerit, in promptu
 erit: Equidem non hoc so-
 lum volui, sed & institu-
 tum meum, natura con-
 sentaneum, tueri volui.
 Neque vero tuebor, si ea
 qua fiunt, agere tulerō.

CAP. X.

Homines perturbantur,
 non rebus, sed iis quas
 de rebus habent opinionibi-
 bus. Verbi causa: Mors non

B 4 est

24 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

δὲν δεινόν, ἐπεὶ καὶ Σωκράτης
 ἂν ἐφάνετο. ἀλλὰ τὸ δλόγμα τὸ
 πρὸς θανάτου, ὅτι δεινὸν οὐκ εἶναι, τὸ
 δεινὸν ὄσιν. ὅταν οὖν ἐμποδι-
 ζώμεθα, ἢ ταραπώμεθα,
 μηδέποτε ἄλλας ἀπώμεθα,
 ἀλλ' ἑαυτὸς, τατέσι τὰ ἑαυ-
 τῶν δλόγματα. ἀπαιδεύετε
 ἑρῶν, τὸ ἄλλοις ἐγκαλεῖν,
 ἐφ' οἷς αὐτὸς πρᾶσσει κακῶς.
 ἠργαῖον παιδεύεσθαι, τὸ ἑαυ-
 τῷ· πεπαιδευμένον, τὸ μήτ' ἄλ-
 λοῦ, μήθ' ἑαυτῷ.

μα'.

Ε'πί μινδονί ἐπαρθῆς ἀλ-
 λοτεῖω πρεπρήματι. εἰ δ'
 ἵππος ἐπαιθόμενος ἔλεγχῃ
 ἂν, ὅτι, Καλόσειμι, οἷσόν ἂν
 ἴω. Ἐὐδ' ὅταν λέγῃς ἐπαι-
 ρόμενος, ὅτι, ἵππον καλὸν
 ἔχω,

ENCHIRIDION. 25

est malum; alioqui enim
et Socrati ita visum esset.
sed opinio de morte, qua
malum eam facit. Cum
igitur impedimur, aut dis-
trahimur: non alios culpe-
mus, sed nosmet ipsos, hoc
est, nostras opiniones. Alios
accusare in calamitate
sua, hominis est ineruditi:
se ipsum, eius qui erudiri
coepit: nec se, nec alium,
eruditi.

C A P. X I.

Nulla aliena prestantia
efferaris animo. Si
equus semet jactans dice-
ret, Sum pulcher: feren-
dum esset. Tu vero cum in-
solenter gloriaris, te pul-

B 5 chrum

26 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ἔχω, ἴδιαι ὅπ' ὅπ' ἰπποῦ ἀγα-
 θῶς ἐπαίρη. τί οὖν ὄρε σόν,
 χρήσις φαντασιῶν. ὡσ' ὅταν
 ἐν χρήσῃ φαντασιῶν καὶ φύσιν
 χῆς, πτωικαδίνα ἑπαρθήσῃ.
 τότε γὰρ ὅπ' ὅπ' πινι ἀγαθῶς ἑ-
 παρθήσῃ.

ιβ'.

ΚΑθάωρ ἐν λιμένι, τοῦ
 πλοίου κερδορμιδιέντος,
 ἀν' ἐξέλθῃς ὑδρεύσαδις, ἰδ' ἔ-
 μ' ἀφ' ἑργόν ὄρε, καὶ κοχλίδιον
 ἀναλέξασθις, ἢ βελβάριον· τε-
 τᾶδις διέ διέ πτω διάνοια
 ὅπ' τὸ πλοῖον, καὶ σιωχῶς
 ὅπ' ἑρέφειδις, μή τω γὰρ ὁ
 κυβερνήτης καλέσῃ. καὶ τό-
 τε πάτω ἐκείνα ἀφίεναι, ἵνα
 μὴ

chrum equum habere: scito, equo te bono superbi-
re. Quid igitur est tuum?
Vsus visorum. Quapropter
cum in usu visorum ita
moratus fueris, quemad-
modum natura postulat,
tum effereris. Tum enim
aliquo tuo bono lataberis.

CAP. XII.

Quemadmodum in na-
vigatione, subducto
navigio, si a quatum exie-
ris, obiter fortassis etiam
cochleolam colliges, aut bul-
bum: animo autem in na-
vigium intento esse oportet,
ac continenter sollicito, ne
gubernator vocet: ac tum
illa omnia relinquere, ut

ne

μὴ δεδεμμένος ἐμβληθῆς, ὡς
τὰ κρεβάτια· ἔτω καὶ ἐν τῷ
λείῳ, εἰάν διδῶται ἀντὶ βολ-
βίς καὶ κοχλιδίς γυμνά-
ριον καὶ παίδιον, ἔδεν κωλύ-
σῃ· εἰάν δὲ ὁ κυβερνήτης καλέ-
σῃ, τρέχε ὑπὲρ τὸ πλοῖον, ἀ-
φῆς ἐκεῖνα πάντα, μηδὲν
ὑπερφόρμος. εἰάν δὲ γέρον-
τῆς, μηδὲ ἀπαλλαγῆς ποτε τῆ
πλοῖς μακρὸν, μὴ ποτε κε-
λῆντος ἐλίπης.

ιγ'.

ΜΗ' ζήτητὰ τὰ γινόμενα γί-
νεσθαι ὡς θέλεις· ἀλλὰ
θελε γίνεσθαι τὰ γινόμενα
ὡς γίνονται, καὶ διορήσεις, νό-
σος σώματος ὅταν ἐμπόδιον·
προαίρεσις δὲ ἔ, εἰάν μὴ αὐ-
τῇ θέλῃ, χάλασις, σκέλους
ἔστιν

ne vinctus, tanquam oves
 in navim conjiciaris: Ita
 etiam in vita, si tibi vice
 cochleæ aut bulbi, detur
 uxorcula & puer: nihil im-
 pediet. At si gubernator
 vocarit, cures ad navim,
 relictis illis omnibus: neque
 respicies. Quod si senex es,
 cave unquam à nave rece-
 das longius; ne quando vo-
 catus, deficias.

CAP. XIII.

NE postules, ea quæ fiunt,
 arbitratu tuo fieri. Sed,
 si sapias, ita fieri quæque ve-
 lis, ut fiunt. Morbus est
 corporis impedimentum;
 instituti non item, nisi ipse
 velis. Claudicatio, pedis
 est

30 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ἄν ἐμπόδιον , παραρέσεως
δι' ε' κὺ τῆτο ἐφ' ἐκάσκ τῆδ
ἐμπιπόντων ὀπίλεγε. δὴρήσες
γδ αὐτὸ ἄλλε πνὸς ἐμπόδιον,
σε ἰ ε'.

ιδ'.

Ε'φ' ἐκάσκ τῆδ προσπιπόν-
των , μέμνησο ὀπιστέφων
ὀπί σεαυτὸν ζητεῖν , τίνα δὴ-
ναμιν ἔχες πρὸς τῶν χεῖσιν
αὐτῶν. ἐὰν καλὸν ἴδης , ἢ κα-
λῶ , δὴρήσες δὴμῶαμιν πρὸς
ταῦτα ἐγκράτεια. ἐὰν πόνος
προσφέρηται , δὴρήσες καρτε-
ρίαν· ἂν λαιδορία , δὴρήσες
ἀνεξικα-

ENCHIRIDION. 32

est impedimentum; insti-
tuti non item. Quod si sin-
gulis in rebus, qua inci-
dunt, consideraris; inve-
nies eas alterius cujuscumque
ei, non tui, esse impedi-
mentum.

C A P. XIV.

Quicquid inciderit, in
eo memento, ad te con-
versus, inquirere, qua fa-
cultate sis ad usum ejus in-
structus. Si quæ formosum,
formosamve videris; ad
eam rem temperantia fa-
cultas in promptu erit. Si
labor objectus fuerit, tole-
rantiam reperies: Si con-
vicium, patientiam inve-
nies.

ἀνιξήμακίαν. κὶ ἔπος ἐπιζόμενόν σε, ἔστω ἀσπασίαν ἀφαντασίαν.

15°.

ΜΗδέποτε ὅπῃ μνησθέντος ἔπης, ὅπῃ, Ἀπόλυστα αὐτὸ, ἀλλ', ὅπῃ, Ἀπέδωκα. τὸ παιδίον ἀπέδανον; ἀπέδωκεν τὸ χεῖρον ἀσπασίαν; ἐκκουῖ κὶ τὸ ἀπέδωκεν. ἀλλὰ κακὸς ὁ ἀφελόμενος. τί δέ σοι μέλη, διὰ τίνος σε ὁ δεῖς ἀπῆτησεν; μέχρι δὲ ἂν διδῶ, ὡς ἄλλοτε αὐτοῦ ὅπῃ μελῆ; ὡς τῷ παιδοχείῃ οἱ παριόντες.

15°.

Εἰ ὠροκόψαι θέλεις, ἔφεις τῶν τοιούτων διαλογισμῶν. εἰ ἂν ἀμαλύσῃ τῶν ἐμῶν

ENCHIRIDION. 33

ries. Quod si te ita consue-
feceris, visis non obtempe-
rabis.

C A P. XV.

NUmquam te quicquam
perdidisse dicito, sed
reddidisse. Filiolus obiit?
redditus est. Pradium est
reptum? an non id quoque
est redditum? At improbus
est qui eripuit. Quid id tua
refert, per quem, is qui de-
lertat, abs te repetierit? Sed
quamdiu concesserit, tan-
quam alienum id curato,
ut carponam viator,

C A P. XVI.

SI quid proficere studes,
istiusmodi cogitationes
missas facito: Si mea negle-
xero,

34 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ἐμῶν, οὐχ ἕξω διατροφάσ
 εἰ μὴ κολάσω τὸν παῖδα, πο
 νερὸς εἶσαι. κρεῖσσον γὰρ λι
 μῶ δποθανεῖν, ἄλυπον κὶ ἀ
 φόβον γλυβύμον, ἢ ζῆν ἐν ἀ
 φθόνοις παρασόμενον. κρεῖτ
 τον ὅ, ἢ παῖδα κακὸν εἶναι, ἢ σ
 κακοδαίμονα.

εξ.

Αρξαι ποιηαρουῦ δπο τῆ
 μικρῶν. ἐκχέεται τὸ ἐλά
 διον : κλέπεται οἰνάριον
 ὀπίλεγε, ὅπε, τσέτε πωλεί
 ται ἀπάθρα, τσέτε ἀταρα
 ξία. αργῆα δὲ εἶδεν πειγι
 νεται. ὅταν δὲ καλῆς τὸν παῖ
 δα, ἐνθυμοῦ ὅπε δμῶατα
 μὴ ἰσακῶσαι. καὶ ἰσακού
 σασ

ENCHIRIDION. 35

exero, non erit unde vivam:
Nisi puerum castigaro, ma-
lus erit. Praestat enim peri-
re fame, timoris ac molestia
expertem; quam copiis o-
mnium rerum circum-
fluentem, animo vivere
perturbato. Et puerum
malum esse praestat, quam
se infelicem.

C A P. XVII.

A Parvis igitur auspi-
care. Oleum effundi-
tur? villum surripitur?
Subjice tibi: Tanti vanit
tranquillitas, tanti con-
stantia: gratis autem nihil
acquiritur. Cum vero pue-
rum vocas, fieri posse cogi-
ta, ut praesto non sit: & ut
C 2 sit,

36 ΕΡΙΣΤΕΤΙ
σας, μηδὲν ποιῆσαι ὧν θεί-
ας. κὶ ἔχ ἔτως ἔστω ἀπ-
καλῶς, ἵνα ἐπὶ ἐκείνῃ ἢ, τ-
σὲ παρεχβλώει.

ιη΄.

Εἰ παρεκόψαι θείας, ὑπὸ
μῆνον, ἔτι καὶ τὸ ἐκτός, ἀντα-
θλόξαι, κὶ ἡλίθιος· μηδὲν
βέλε δοκεῖν ὀπίσταδς. καὶ
θλόξης πσιν εἶναί πς, ἀπίστ-
σταυπῆ. ἴδι γδ, ὅπ ἔ ρά-
θιον, κὶ τὴν παρεῖρεπν τὴν
σταυπῆ. κτὶ φύζιν ἔχουσαι
φυλάξαι, κὶ τὰ ἐκτός· ἀλλὰ
κὸν ἐτέρησ ὀπιμαλέμνον, τῆ ἐτέ-
ρου ἀμαλῆζαι, πᾶζα ἀνάγ-
κα.

ιβ΄.

ENCHIRIDION. 37

it, nihil agat ex animi tuæ
sententia. Neque vero ei
tam bene sit, ut tuarum
perturbationum habeat il-
le potestatem.

CAP. XVIII.

SI quid proficere vis, ne
recusa, quominus ob res
externas amens & fatuus
habearis. Ne quid scire
videri velis. Quod si quis
aliis esse videaris: ipse tibi
diffidit. Scito enim, facile
non esse, institutum tuum
in eo statu, qui sit natura
consentaneus, conservare,
& res externas amplecti:
sed aliter non posse fieri,
quin is, alterum qui curet,
alterum negligat.

C 3 CAP.

ιβ'.

Αἴψα θείης τὰ τέκνα Σε,
 κὶ πῶς γυνᾶίκα, κὶ οὖν
 φίλος Σε πάντοτε ζῆν, ἡλί-
 θιος εἶ. τὰ γὰρ μὴ ὅπῃ σοι,
 θείης ὅπῃ σοι εἶ. κὶ τὰ
 ἄλλοτρια, σὰ εἶναι. ἔτω
 κἂν τὸν παῖδα θείης μὴ ἀ-
 μαρτάνῃ, μωρὸς εἶ. θείης
 γὰρ πῶς κακίαν μὴ εἶ κακίαν,
 ἀλλ' ἄλλο π' ἂν δὲ θείης
 ὀρεγόμενος μὴ λποτυγχάνῃ,
 πᾶτε δύνασαι. τῆτο ἔν ἄσκη,
 ὃ δύνασαι.

κ'.

Κύριος ἐκάστου ὄσιν, ὃ
 τῆσ' ἐπ' ἐκείνῃ θελομένων,
 ἢ μὴ θελομένων, ἔχων πῶς
 ἰξασίαν, εἰς τὸ περποιῆσαι
 ἢ ἀφελῆσαι. ὅστις ἔν ἐλπίθερος

εἶ

CAP. XIX.

SI in id studes, ut liberi tui, uxor, amici, perpetuo vivant & floreat, stultus es. Nā quæ in tua potestate non sunt, ea in potestate tua esse vis, & aliena esse tua. Sic etiam, si puerū peccare non vis, stultus es. Id enim postulas, ut vitium non sit vitiū, sed quiddā aliud. At si eo quod appetis, frustrari nō vis: hoc quidē potes. Ergo, quod potes, in usū voca.

CAP. XX.

CVjusque dominus is est, qui ea quæ ipse vult, aut non vult, potestatem habet vel conservandi, vel eripiendi. Quisquis igitur

C 4 liber

40 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

εἰ βέλετω , μήτε θελέτω
 τι , μήτε φύγέτω τι τῶν ἐπ'
 ἄλλοις . εἰ δὲ μὴ , δεκλῶσθ' ἀ-
 νάγκη .

κα'.

ΜΕ'μνησο , ὅτι ὡς ἐν συμ-
 ποσίᾳ , δεῖ σε ἀνασρέ-
 φιδος περιφροῦνον . γέροντά
 τι κατὰ σε ; ἐκτείνας τὴν χεῖ-
 ρα , κοσμίως μετάλαβε .
 παρέρχεται ; μὴ κἀτιχε . ἔπω
 ἦκη ; μὴ ἐπίβαλε πόρρω τὴν
 ὄρεξιν , ἀλλὰ περίμεινε , μέ-
 χεις ἂν γήνηται κατὰ σε . ἔ-
 τω πρὸς τέκνα , ἔτω πρὸς γυ-
 νῆκα , ἔτω πρὸς ἀρχάς , ἔ-
 τω πρὸς πλεῖτον . κ' ἔσῃ ποτὲ
 ἄξιος

ENCHIRIDION. 41

liber esse volet, neque curat quicquam, neq; aversetur, eorum que penes alios sunt. Sin minus, servare necesse erit.

CAP. XXI.

Memento, sic in vita esse versandum, tanquam in convivio. Si quid circumferendo ad te pervenerit, porrecta manu partem modestè capito. Præterit? Ne detine. Nondum adest? Ne longe appetitum extendito: sed expecta, dum ad te perlatum fuerit. Sic erga liberos, sic erga conjugem, sic erga magistratus, sic erga divitias si affectus fueris; aliquando dignus eris

C 5 con.

42 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ἄξιος ἢ θεῶν συμπότης. ἀν
 ὅ κὶ παρατεθέντων σοι μὴ λά-
 βης, ἀλλ' ὑπερίδης, τότε
 ἔ μόνον συμπότης ἢ θεῶν
 ἔσῃ, ἀλλὰ κὶ σωέρχων, ἔ-
 τω γὰρ ποιῶν Διογῆνης κὶ Η'-
 ράκλῆτος, κὶ οἱ ὅμοιοι ἀ-
 ξίως θεοῖς τε ἦσ', καὶ ἐλέ-
 γοντο.

κβ'.

Ὅταν κλύονται ἴδως πινά-
 ρον πίνθη, ἢ λυπηθῆν-
 τος τέκευ, ἢ ἀπολωλεκτός
 τὰ ἑαυτῷ, πόρσεχε, μή σε ἡ
 φηταζία σωμαπίαση, ὡς ἐν
 κακοῖς ὄντος αὐτῷ, τοῖς ἐκ-
 τός. ἀλλ' οὐθὺς διαίρη πα-
 ρὰ σιαυτῷ, κὶ λέγειν ἔστω πορ-
 χέρον, ὅπ, Τῆτον θλίβῃ, ἐπὶ
 συμῶε

ENCHIRIDION. 43

non vivio Deorum. At ve-
ro si oblata etiam non ac-
ceperis, sed despexeris, non
non viva Deorum modo, sed
& imperii consors, eris. Sic
enim cum facerent, Dio-
genes, Heraclitus, & simi-
les, merito divini ut erant,
ita & dicebantur.

C A P. XXII.

Utrum ejulantem quem-
piam videris in luctu,
ve peregre profecto filio,
ve rebus amissis: cave ne
visum illud moveat, ut
existimes versari eum in
aerialis ob externa. sed sta-
tim ipse tecum distingui-
to; sitque in promptu ut di-
cas: Istum affligit non ca-
sus

44 ΕΡΙΣΤΕΤΙ
συμβεβηκός , άλλον γδ ε
θλίβη , άλλα τὸ δόγμα τὸ
πρὸς τήτων. μάχει μὲν τοι
λόγου μὴ ὄκνη συμπεριφέ-
ριθαι αὐτῷ , κὰν ἔται τύ-
χη , σιωπεπισινάξαι. πρὸς τε
μὲν τοι , μὴ κὶ ἔστωθαι συνεπι-
σινάξις.

κγ'.

ΜΕΜΗΣΟ , ὅτι ὑποκρί-
της εἶ δεινός , οἷς
ἀν θέλη ὁ διδάσκαλος . ἀν
βραχὺ , βραχίος· ἀν μα-
κρόν , μακρῶς . ἀν πτωχὸν
ὑποκρίνασθαι σε θέλη , ἵνα
κὶ τῆτον δούλωσ ὑποκρίνη· ἀν
χωλόν , ἀν ἄρχοντα , ἀν ιδιώ-
την , σὸν γδ τῆτ' ἔστι , τὸ δὲ θέν
ὑπο-

us ille (alium enim non affligit) sed concepta de eo opinio. Ac oratione quidē sua eius perturbationi subseruire ne dubita; atque adeo, si res ita tulerit, congemiscere. Cavebis autem, ne intrinsecus etiam congemiscas.

CAP. XXIII.

Actorem esse fabula talis, qualis magistro probata fuerit, te memento: si brevis, brevis; si longa, longa. Si mendicum agere te voluerit; fac eam quoque personam ingeniose representes. Ita si claudum, si principem, si plebeium. Hoc enim tuum est, datam personam

46 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ὑπὲρ κείνου καὶ πρώτου καλῶς
ἐκλέξατο δ' αὐτὸ, ἄλλο
κδ'.

Κόραξ ὅταν μὴ αἴσιον
κακῶς, μὴ σιωπῶντα
ζήτησιν ἢ φαντασίαν, ἀλλ'
θεῶν διαίρησιν παρὰ σεαυτῶν,
καὶ λέγει, ὅτι, Τέτων ἐμοὶ ἐδὲν
ὑποσημαίνεται, ἀλλ' ἢ τῶ σω-
ματίῳ μου, ἢ τῶ κτησιδίῳ
μου, ἢ τῶ δοξαρίῳ, ἢ τῶ
τέκνοισι, ἢ τῇ γυναικί ἐμοὶ
διὲ πάντα αἴσια σημαίνει, εἰάν
ἐγὼ θελω. ὅ, π γδ' ἂν τέτων
ὑποβάνη, ἐπ' ἐμοὶ ἔστιν, ὡφει-
ληθῆναι ἀπ' αὐτοῦ.

κε'.

Α' Νικητὸς εἶναι δύνανται,
εἰάν μηδένα ἀγῶνα κατα-
βάηης,

nam bene effingere: eam
autem eligere, alterius.

CAP. XXIV.

SI corvus inauspicatum
crocitarit, ne te visum
illud moveat, sed ipse te-
cum divide statim, & dic:
Nihil istorum mihi porten-
ditur: sed aut corpusculo
meo, aut recula mea, aut
existimationi, aut liberis,
aut uxori: mihi autē fau-
sta omnia portenduntur, si
ego voluero. Quicquid e-
nim istorum acciderit, ex
eo penes me est fructum ut
capiam.

CAP. XXV.

INvidus esse potes, si in
nullum certamen descen-
das,

βαίνης, ὃν ἐκ ἔστιν ὅτι σου νικῆσαι.

κς'.

Ὅρα μήποτε ἰδῶν πνα
 πορτιμόμνον, ἢ μεγα-
 λιδωαμέμνον, ἢ ἄλλως δι-
 δοκιμῆντα, μακαρίσης, ὑπὸ
 τῆς θαρτασίας σωμαρτασδεῖς.
 ἰάν γδ ἐν τοῖς ἐφ' ἡμῶν ἢ ἐ-
 σία τοῦ ἀπαθῆς ἦ, ἔτε ὁ
 φθόνος, ἔτε ζηλοτυπία χῶ-
 ραν ἔξφ. σὺ δὲ αὐτὸς ἐστρα-
 τηγὸς, ἐ πούτανις, ἢ ὑπατος
 εἶ) θελήσης, ἀλλ' ἐλδύθε-
 ρε. μία δὲ ὁδὸς πρὸς ταῦ-
 τα, καταφρόνησις ἧ' ἐκ ἐφ'
 ἡμῶν.

κζ'.

das, quod vincere, tui arbitrii non est.

CAP. XXVI.

SI quem eximiis honoribus affectum, aut ampla potestate praeeditum, aut alioqui florentem, videris; vide ne quando beatum illum praedices, visorum imitatum secutus. Nam si in rebus nostra potestati subiectis vis tranquillitatis constiterit, nec invidia nec aemulatio locum habebit; tuque ipse non imperator, non senator, non consul esse voles, sed liber. Ad eam autem rem via unica est: eorum qua in potestate nostra non sunt, contemptio.

D CAP.

κζ.

ΜΕ'μνησο, ὅτι ἔχ' ὁ λοι-
 ποθεν ἢ τύπων ὑβεί-
 ζει, ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ πρὸς
 πέτων, ὡς ὑβρίζοντων. ὅταν
 οὖν ἐρεθίσῃ σέ τις, ἴδι ὅτι ἢ
 σὴ σε ὑπόληψις ἠρέθισε. τοι-
 γάρην ἐν πρώτοις πρὸς, ὑ-
 πὸ τῆς φαντασίας μὴ σιωπα-
 ραδιῶσαι· ἀν γὰρ ἀπαξ χόνη
 ἢ διατριβῆς τύχης, ῥᾶν κρε-
 τήσας σιωπῆ.

κη.

Θἄταπς, καὶ φυγή, ἢ
 πάντα τὰ δευτὰ φανό-
 μιν, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔσω-
 σαι καὶ ἡμέραν· μάλι-
 στι

ENCHIRIDION. 51

CAP. XXVII.

Memento, non eum qui convicietur aut verberet, auctorem esse contumelia: sed opinionem de eis, tanquã contumeliosis, conceptam. Cum igitur te quispiam irritarit, opinione tua te irritatũ esse scito. Quapropter in primis operã dato, ne visa tibi assensum extorqueant. Nam si semel tempus & moram impetraris: facilius ipse tibi imperabis.

CAP. XXVIII.

Mors & exilium, & omnia, que in malis habentur, ob oculos tibi quotidie versentur: o-

D 2 maius

στα δὲ πάντων ὁ θάνατος. καὶ
 ἔδεν ἔδέποτε ταπεινὸν ἐπιθυ-
 μηθήσῃ, ἔτι ἄρα ἐπιθυμέ-
 σης πῖος.

κθ'.

Φιλοσοφίας ἐπιθυμεῖς; πα-
 ρασκοβάζε αὐτόθεν, ὡς
 καταγλααθισόμενος, ὡς κα-
 ταμωκησομένων τε πολλῶν,
 ὡς ἱερύιτων, ὅτι, Ἄφνω
 φιλόσοφος ἡμῖν ἐπαγαλίλυ-
 θε, καὶ, Πῖθεν ἡμῖν αὐτῇ
 ἢ ὄφρυς: σὺ δὲ ὄφρυ μὴ
 χῆς. τῷ δὲ βελτίστον σοι φα-
 νομήων ἔπως ἔχου, ὡς ὑπὸ
 τῆ θεῆ καταγλώφιος εἰς ταύ-
 τῳ τῷ τάξιν. μέμνησο δὲ,
 ὅτι ἔαν μὴ ἐμμείνης τοῖς αὐ-
 τοῖς, εἰ καταγλώντες σε
 ὡς-

ENCHIRIDION. 53

*mnium vero maxime mors.
Sic nihil unquam humile
cogitabis, nec impense cu-
pies quicquam.*

C A P. XXIX.

S*apientia studium susci-
pere cupis? Statim te pa-
ra, quasi futurum sit ut de-
ridearis: ut multi te sub-
sannent: ut dicant, te
subito philosophum exti-
tisse: ut rogent, unde su-
percilium istud. Tu autem
supercilium ne habeto: ea
vero qua optima tibi vide-
buntur, sic teneto, quasi à
Deo sis in ea statione collo-
catus. Caterum memen-
to, te, si in eodem statu per-
manseris, iis tandem ad-*

D 3 mi-

54 ΕΡΙΣΤΕΤΙ
πόροτρον , οὐτί σε ὕστερον
θαυμάσουσιν· ἐάν ᾧ ἠτήθησ
αὐτῶν , διπλῆν πορολήψῃ
καταζέλωτα.

λ'.

Ε'Α'ν ποτέ σοι γήνηται ἔξω
σεραφίῳ , πορὸς τὸ βε-
ληθῶμαι ἀρέσαι τινὶ , ἴδι ὅτι
ἀπάλεσας πλὴν ἐντυσιν . ἀρ-
κὲ αὐτῷ , ἐν πορῶτι , τῷ εἶναι
φιλόσοφος . εἰ δὲ κὲ διοκῆιν
κέλη , τῷ εἶναι σταντῷ φάνκ ,
κὲ ἰκανὸς ἔσῃ.

λα'.

Οὐτοί σε οἱ διαλογισμοὶ
μὴ θλιβίτωσαν· Ἀπμορ
ἐγὼ βιάσομαι , κὲ ἐδαίς ἐ-
δαμῆ . εἰ γὼ ἀπμία ὅτι κα-
κόν ,

mirationi fore, qui te prius
deriserunt. Sin eis succu-
bueris, dupliciter fore deri-
dendum.

CAP. XXX.

SI quando acciderit ut
foras promineas, & ali-
cui placere cupias; te de-
statione tua dejectum esse
scito. Quare in omnibus re-
bus illud tibi satis sit, te
esse philosophum. Sin ali-
cui etiam videri philoso-
phus cupis; tibi videre, id-
que tibi satis esto.

CAP. XXXI.

ISTAE cogitationes ne te
crucient, fore ut sine ho-
nore vivas, & nullo sis
loco. Nam si honore carere

D 4 ma-

36 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

κόν, ἔδιδασται ἐκ κακῶ-
των δι' ἄλλον μᾶλλον ἢ ἐκ
ἑαυτῶν. μή τι οὐκ τὸ σὸν ἐν
ἔσιν, τὸ ἀρχῆς τυχεῖν
παρὰ λαθῆναι ἐφ' ἐστία
ἔδαμῶς. πῶς οὐκ ἐπὶ τῶν
ἔσιν ἀτιμία; πῶς ὃ ἐδίδε
δαμῆ ἔση, ὃν ἐν μόνοις
ναί τινα δεῖ τοῖς ὅπῃ σοι
οἷς ἐξέσι σοι εἶναι πλεί-
ον ἀξίω; ἀλλὰ σοι οἱ φίλοι ἀβ-
δητοὶ ἔσονται, τί λέγεις
ἀβδητοὶ; ἔχ' ἔξωσι πο-
σου ἀργύριον; ἐδὲ πο-
τας Ρωμαίων αὐτὰς ποιήσ-
τις οὐκ σοι εἶπεν, ὅτι το-
τα τῶν ἐφ' ἡμῖν ἔσιν, ἐχί-
κλυότερα ἔργα; τίς ὃ δε-
δύνη

ENCHIRIDION. 57

malum est: nihilo magis
per alium in malo esse po-
tes, quam in vitio. Nun-
quid igitur tui muneris
est, imperio potiri? aut ad
convivium adhiberi? Ne-
quaquam. Quei igitur ea
nam erit ignominia? quei
nullo usquam loco eris? quē
in iis solis aliquem esse oportet,
quae penes te sunt, in
quibus vel summo loco esse
potes? At nihil opis amicis
eres. Quo pacto istud acci-
s? non argentum abste-
bituri sunt? nec eos in
romanam civitatem as-
cribes? Et quis tibi dixit,
penes nos esse, & nō alie-
munera? Quis vero id

D s alte-

58 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

Δύναται ἑτέρω ἢ μὴ ἔχῃ α
 τός ; κλήσαι οὖν , φασίν , ἵ
 κῆ ἡμεῖς ἔχωμεν . εἰ δὲ δύναμ
 κλήσαδι , τηροῦν ἑμαυτὸν α
 δήμονα , κῆ πῶδον , κῆ μιχα
 λόφουγα , δεικνύετε . τῶ
 δόν , κῆ κλήσομα . εἰ δὲ ἐρ
 ἀξιῖτε τὰγαθὰ τὰ ἑμαυτ
 ἀπολέσαι , ἵν' ὑμεῖς τὰ
 ἀγαθὰ περιποιήσῃτε , ὁρᾶ
 ἡμεῖς , πῶς ἀνισοί ἐστε , κῆ ἀγνε
 μονες . τί ὅ κῆ βέλεθε μά
 λον ; ἀργύριον , ἢ φίλον πῶ
 κῆ ἀδύμοια ; εἰς τῆτο οὖν μα
 συλλαμβάνειν , κῆ μὴ , δι' ἵ
 ἀποβαλῶ αὐτὸ , ταῦτά μ
 φράπειν ἀξιῖτε . ἀλλ' ἡ πα
 τρεῖς , ὅσοι ἐπ' ἑμοί , φασίν
 ἀβοήθη

ENCHIRIDION. 59

alteri praestet, quo ipse ca-
eat? Parato ergo, ajunt, ut
nos habeamus. Si parare
ueo, conservata verecun-
dia, & fide, & animi ma-
nitudo, vosque ejus rei
viam ostenderitis; parabo.
in id postulatis, ut bona
ego mea perdã, quo vos ea,
quae in bonis non sunt, ac-
quiratis: videte ipsi quam
iniqui sitis, & temerarii.
An verum vero praoptatis? pe-
recundiamne, an amicum ve-
recundum & sincerũ? Ad
hoc igitur adjumento mihi
este; nõ autem postulate, ut
ea faciam, per quae illa sim
amissurus. At enim patria
per me nihil afferetur ad-
jumen-

60 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ἀβοήθητος πάλιν . πο
 ταύτῳ βοήθειαν ; σοῦς
 ἔξῃ διὰ σε , ἔτι βαλ
 ρεία ; καὶ τί γὰρ ; ἐδὲ
 ὑποδήματα ἔχῃ διὰ τὸ χα
 κέα , ἐδὲ ὄπλα διὰ τ
 σκυτέα . ἰκαίον δὲ , ἔ
 ἴκαστος ἐκπληρώσῃ τὸ α
 τῷ ἔργῳ . εἰ δὲ ἄλλεν τινὰ α
 τῆ κατασκευάζει πολίτῳ π
 σὸν καὶ αἰδήμονα , ἐδὲν ἔ
 αὐτῷ ἄφρασε ; γὰρ . ἐκ
 ἐδὲ σὺ αὐτὸς ἀνωφελὲς ἀ
 εἴης αὐτῆ . τίνα οὖν , φησι , χά
 ραν ἔξω ἐν τῇ πόλει ; ἡ
 δύνῃ , φυλάτῃων ἄμα τὸν π
 σὸν καὶ αἰδήμονα . εἰ δὲ ἐκεί
 νῳ ὠφελεῖν βελόμανος , ἀ
 πρὸ βαλεῖς ταύτα , τί ὄφε
 λος

ENCHIRIDION. 61

menti. Cujusmodi qua-
adjumentum? Porticus
te non habitura est? non
lnea? Istuc vero quid est?
que enim calceos habet
fabrum ferrarium, ne-
arma per sutorem. Sa-
autem fuerit, suo quem-
fungi munere. At si
alium ei civem in-
integrum & vere-
ndum: nihilne eam ju-
aves? imo vero. Proinde
tu quidem patria fueris
utilis. Quem ergo lo-
um, inquis, habebo in ur-
? Quem poteris, inte-
ritate & verecundia con-
rvata. Sin illi profutu-
us, hac abjeceris: quis ei
tui

62 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

λος ἐν αὐτῇ γύοιο, ἀνα
κὴ ἀπιστος ἀποτιλεθεῖς.

λβ'.

ΠΡουτιμήθη σε τις ἐν ἐς
σῆ, ἢ ἐν παροσαγορεύ
ἢ ἐν τῷ παραληφθῆναι
συμβεβλῖαν; εἰ μὲν ἀγα
ταῦτά ὄντι, χάρειν σε δεῖ, ἵ
ἔτυχεν αὐτῶν ἐκεῖνος· εἰ
κακὰ, μὴ ἀχθοῦ ὅτι σὺ α
τῶν ἐκ ἔτυχες· μέμνησο
ὅτι ἔδύνασαι, μὴ ταύ
ποιῶν πορὸς τὸ τυγχάνειν
ἐκ ἐφ' ἡμῖν, ἐκείων τῶν ἴσων
ξισῶς· πῶς γὰρ ἴσον ἔχον
ται, ὁ μὲν φοιτῶν ὅπῃ θύρας
εἶς, τῶν φοιτῶντι; ὁ μὲν παρ
πέμπων, τῶν παρπέμπων

ὁ μ

si fuerit usus, qui impu-
 ns & perfidus evaseris?

CAP. XXXI

St tibi praelatus aliquis
 in convivio, aut salu-
 tione, aut dandi consilii
 officio? Siquidem ista bona
 contigerint, gratulari debes illi,
 si ea contigerunt. Sin ma-
 lorum; ne doleas te in ea non
 accidisse; sed memento,
 quod ea non agas quibus il-
 la parantur quae in nostra
 potestate non sunt, fieri non
 posse ut eadem tibi tribuan-
 tur. Nam quei valebit tan-
 tum is qui fores non fre-
 quenter atque is qui fre-
 quenter? qui non affecta-
 tur atque is qui affectatur?
 qui

64 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ὁ μὴ ἐπαμύμων, τῷ ἐπαμύμωνι
 ἄδικος ἐν ἔσθῃ καὶ ἀπλησ
 εἰ μὴ προσῖέμενος ταῦτα ἀ
 ὦν ἐκείνα πωρόσκειται, πω
 ρεῖ αὐτὰ βουλήσῃ λαμβάν
 νειν. ἀλλὰ πόσῃ πωρόσκει
 ται θρίδακας ; ὀβολοῦ,
 ἔπω τύχη. ἂν οὕτως πωρο
 μενος τὸν ὀβολόν, λάβῃ θρι
 δακας. σὺ δὲ μὴ προσῖέμενος
 μὴ λάβῃς, μὴ τοῖου ἔλατ
 ἔχῃ τοῦ λαβόντος. ὡς ;
 ἐκεῖνος ἔχῃ θρίδακας, ἔτ
 σὺ τὸν ὀβολόν, ὅτι καὶ ἔδωκας
 τὸν αὐτὸν δὴ τὸν τρόπον κἀντα
 στα. ἔπρωσε κλήθης ἐφ' ἐστία
 σίν πινος ; ἔ γὼ ἔδωκας τ
 καλῶν πωρόσου πωλεῖ τ
 δεῖ

ENCHIRIDION. 65

ui non laudat, atque is
ui laudat? Injustus igitur
ris, & inexplebilis, si non
numerato es pretio, quo illa
vaneunt, gratis ea conse-
qui te postules. Age quanti
vaneunt lactuca? Pona-
mus, obolo. Si quis igitur,
obolo numerato, lactucas
acceperit; tu autem, pretio
non numerato, non accepe-
ris; ne te deteriore condi-
tione esse putes eo qui acce-
perit. Vt enim lactucas ha-
bet ille, sic tu obolum non
dedisti. Ad eundem quo-
que modum & hic se res
habet. Non invitatus es
ad convivium alicujus?
Nec dedisti quanti vanit

E con-

δλείπνον. ἐπαίνε δ' αὐτὸ π
 λεί, θεραπείας πολεῖ. δ
 οῦ τὸ διαφέρειν, εἴ σοι λ
 σπιτελεῖ τὸ πωλέμενον· εἰ
 κὰ κέῃνα θέλεις μὴ κερῖα
 κη' ταῦτα λαμβάνειν, ἄπλ
 σος εἴ, κὴ ἀβέλτερος· οὐδ
 νῶ ἔχει ἀντὶ τῆ δλείπνε ;
 χς μὴ οῦτ'. τὸ μὴ ἐπαινε
 τῆτον ὄν ἐκ ἡδύλες· τὸ
 ἀναχέειν αὐτῷ ὅτι τῆς εἰ
 δς.

λγ.

ΤΟ' βέλτιον τῆς φύσε
 καταμαθεῖν ὅτι ὅξ
 ἐ διαφερόμεθα πρὸς ἀλ
 λες· οἷον, ὅταν τῆ γείτ
 νος πωδάρειον κηπάξη
 ποτήριον, κηράχρον ὅξ
 66

non vivium. Vendit autem
 et convivator laudatione,
 vendit obsequio. Dato igitur
 pretium, quanti va-
 nit, si è re tua est. Quod si
 nec illa vis prestare, & hæc
 accipere: avarus es, & va-
 cors. Nihil igitur cœna vi-
 ce habes? imo habes: non
 laudasti quem noluiſti:
 non toleraſti ejus insolentiam
 in ingressu.

CAP. XXXIII.

Natura propositum ex
 iis rebus, de quibus
 nulla inter nos controver-
 ſia eſt, cognoſci poteſt. Ex-
 emplum gratia: Si vicini
 ver poculũ aut quid aliud
 confregerit, in promptu il-

E 2 lud

68 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

δύθους λέγειν, ὅτι, τῶν γινομένων
ἔστιν. ἴδιον οὖν, ὅτι, ὅταν κί
σὸν καταγῆ, τοῖσιν εἶναι σ
θεῖ, ὁποῖον ὅτε κί, τοῦ ἄλλου κατα
γαγῆ. ἔτω μετατίθη
ἔπι τὰ μείζονα. τέκνον ἄλλ
τίθησκον, ἢ γυνή; ἔδειξέ
στιν, ὅς ἐκ αἱ εἶποι, ὅτι, Ἄν
θρώπων. ἀλλ' ὅταν τὸ αὐτὸ π
νες δοποθάνη, δύθους, Οἴμοι
τάλας ἐγὼ. ἐχέτω δὲ μεμνή
θῃ, τί πάρομι, πρὸ ἄλλων
αὐτὸ ἀκρίβητες.

λδ.

Ὡς περ Σκοπὸς πρὸς τὸ
ἀποτυχεῖν ἔτιθεται, ἔ-
πως ἔδὲ κρικῶ φύσις ἐπ
κόσμου

ENCHIRIDION. 69

ud statim est. Ita fieri so-
 lere. Scito igitur, si
 tuum confractum fuerit,
 eundem esse te oportere, qui
 fueris cum frangeretur a-
 alienum. Sic transfer ista
 ad majora. Filius alterius
 obiit, aut uxor? nemo est,
 quin dicat, humanum id
 esse. Sin ipsi alicui id ac-
 ciderit; statim, Hei mihi!
 inquit; ô memiserum! Me-
 minisse autem oportebat,
 ut affecti simus, cum tale
 quippiam de aliis audi-
 mus.

CAP. XXXIV.

Quemadmodum aber-
 ranti causa meta non
 ponitur: sic nec mali natu-

E 3 RA

70 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

κόσμος γίνετα. εἰ μὲν τὰ σώμα
σε ἐπίτρεπέ τις τῷ ἀπειτι
σαιπ, ἡγανάκτης ἄν. ὅτι δ
σὺ τῷ γιάμῳ τῷ σεαυ
ὑπὸ τρέπεις τῷ τυχόντι, ἵνα
ἔάν λοιδόρησῃταί σοι, ταρ
χθῆ ἐκείνη, κὶ συγχυθῆ, ἐ
αἰχμῶν; τά τε ἐνεχε ἐφ' ἐκάστ
ἔργε σκόπη τὰ καθῆγέμεθα
κὶ τὰ ἀκόλουθα ἀπὸ, κὶ ἔ
πως ἔρχε ἐκ' αὐτό. εἰ δ' ἐ μὴ
τῷ μὲν πρῶτῳ παροθύμως ἐ-
φήξῃς, μηδ' ἐν τῶν ἐξῆς ἐντα-
θυμιώδης· ὅτερον δὲ, ἀνα-
φανέντων πινῶν ἀγῶν, αἰ-
χιωθήσῃ.

λε'.

Ⓜ Ε' λ' ε' ὀλύμπια νικῆσαι;
καὶ γὰρ, ἵνα τῶν θεῶν
κατα-

ENCHIRIDION. 71

ra in mundo existit. Quod
 si corpus quidem tuum ali-
 quis obvio cuipiã permit-
 teret, indignareris: Tu ve-
 ro, qui animum tuum cui-
 libet permittas, ut, si convi-
 cia tibi dixerit, perturbe-
 tur & mereat, non erubesc-
 cus? Quamobrẽ, cuiusq; rei
 antecessionibus & consecu-
 tionibus consideratis, sic eã
 aggredere. Alioqui pri-
 mum alacriter eam susci-
 pies: eorum nullo, quæ con-
 sequuntur, expenso: post
 autem, turpitudine aliqua
 extorta, verecundaberis.

CAP. XXXV.

Vis Olympia vincere?
 Et ego medius fidius.

E 4 pra-

κομψὸν γὰρ ἔστιν· ἀλλὰ σκο-
 πῆς ἢ τὰ κροθυγέμνα, ἢ τ
 ἀκόλυθα, ἢ ἔτως ἀπὲς τῆ
 ἔργων. δεῖ σ' οὐτακλεῖν, ἀναγ
 κοτρωφῆν, ἀπέχεσθαι ωρεμ
 μάτων, γυμνάζεσθαι πρὸς
 ἀνάγκην, ἐν ᾧρα πεταγμά-
 νη, ἐν κρύματι, ἐν φύχῃ· μὴ
 ψυχρὸν πίνειν, μὴ οἶνον, ὡς
 ἔτυχεν· ἀπλῶς, ὡς ἰατρικῶς
 παραδεδοκίονα σιαντὸν πρὸς
 ὀπισάτη. εἴτα εἰς τὸν ἀγῶνα
 παρέρχεσθαι· ἔστι δὲ ὅτε χεῖρα
 βλαβῆν, σφουρῶν σρέψαι,
 πολλῶ ἀφ' ἑαυτοῦ καταπιεῖν. ἔστι
 ὅτε μαστιγωθῆναι· καὶ μὴ
 ταῦτα πάντα νικηθῆναι. ταῦ-
 τα πάντα ὀπισκαψάμενος,
 εἰάν

ENCHIRIDION. 73

...raclarum enim habetur.
Sed considera, quid ante-
cedere, quid sequi soleat:
...atque ita rem gerendam
...suscipito. Oportebit te con-
...servare ordinem, vesci in-
...ratis, abstinere bellariis,
...exerceri necessario, & cer-
...o tempore, in aestu, in fri-
...gore: non frigidam bibere,
...non vinum, ut fieri solet:
Ad summam, tanquã me-
...dico, sic lanista te tradas
...oportet: Deinde in certa-
...men descendere: aliquando
...manum lacerare: talum dis-
...torquere: multum pulve-
...ris deglutire: interdum fla-
...gris cedi: & vinci post hæc
...omnia. His omnibus consi-

E 5 dera-

74 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ἴαν ἐπὶ θείης, ἔρχε ὅτι
 ἀθλείν. εἰ δὲ μὴ, ὡς τὰ παιδί
 ἀναστροφῆσ· ἀ νῦν μὲ πα
 λαγὰς παίζῃ, νῦν δὲ αὐλα
 τὰς, νῦν δὲ μονομάχος, εἴτα
 σαλπίζῃ, εἴτα τραγωδεῖ· ἐ
 τω κὶ σύ· νῦν μὲ ἀθλητῆς
 νῦν δὲ μονομάχος, εἴτα ῥή
 τωρ, εἴτα φιλόσοφος· ὅλ
 δὲ τῆ ψυχῆ ἐδέν· ἀλλ' ὡ
 ποιητικὸς, πᾶσαν θείαν
 ἴαν ἴδης, μιμῆ, καὶ ἄλ
 λο ὅτι ἄλλεροι ἀρέσκῃ. ἐ
 γὼ μὲ σκέψεως ἦλθεσ ὅτι
 τῆργον, ἐδὲ περιδεύσας. ἀλλ'
 εἰκῆ, καὶ κτὶ ψυχρὰν ὅτι θυ
 μίαν. ἔτω θεασάμενοι τινεσ
 φιλόσοφον, καὶ ἀκέσαντες
 ἔτω

ENCHIRIDION. 75

deratis, pugilum certamen
 suscipe, si lubet adhuc. Sin
 minus, ut pueri resilies: qui
 nunc pugiles ludunt, nunc
 bibicines, nunc gladiato-
 res: jam tuba canunt, jam
 tragædias representant.
 Tu quoque sic, nunc pugil,
 mox gladiator, postea ora-
 tor, demum philosophus:
 toto autem animo nihil: sed
 ut simius, quicquid spe-
 ctaveris, imitabere, atque
 aliud ex alio adamabis.
 Nec enim suscepta cogita-
 tione quicquam es aggressus,
 aut explorasti prius: sed
 temere, appetitus leuita-
 tem jecutus. Sic aliqui, phi-
 losopho spectato, & audito
 aliquo

76 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ἔγω πρὸς λέγοντος, Ὡς
Σωκράτης λέγει! καὶ
ἔγω δηλοῦμαι εἰπεῖν ὡς εἶ-
νος; θελῶσι καὶ αὐτοὶ φη-
σὺρεῖν.

λς'.

Ανθρώπε, πρῶτον ὅπισ-
τάμι, ὅπου ἴδον ὅτι τὸ πρῶ-
τον εἶτα καὶ τὴν σεαυτῆ φη-
σιν κατὰμαθε, εἰ δύνασαι
βασάσαι. πάνταθλος ἐπὶ βί-
λῃ, ἢ παλαμῆς; ἴσ-
λαυτῆ τῶν βραχίωνας, τῶ
μυρῆς, τὴν ἰσχυρῶ κατὰμα-
θε. ἄλλο γὰρ πρὸς ἄλλο πρὸς
φυκε. δοκεῖς, ὅτι ταῦτα ποιῶν
ἄσπύτως δύνασαι ἐπίειν
ἄσπύτως πίνειν, ὁμοίως
δυσπαρεσεῖν; ἀγρυπνήσαι δεῖ
προνήσαι, ὅτι γὰρ οἰκείως
ἀπελ-

quo dicente sic: Quàm
 estè dicit Socrates! vel
 : Quis ita differere po-
 st ut ille? ipsi etiam phi-
 sophari volunt.

CAP. XXXVI.

Homo, primum consi-
 dera, cujusmodi sit
 es. Deinde, natura quoq;
 ea eamne ferre queat,
 explora. Quinquercio esse
 is, aut palastrita? Bra-
 chia tua intuere; femora
 & lumbos considera. Nam
 aliud alio natura pertinet.
 putasne, te, hac aggressum,
 que posse edere, & que bi-
 bere, & que fastidire? Vigi-
 andum est, laborandum, à
 cuius recedendum; à puero

78 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ἀπελθεῖν, ὑπὸ παροξυσμοῦ
καταφρονηθῆναι, ἐν παντί
ἢ πῶς ἔχον, ἐν τιμῇ, ἐν ἀρχῇ
ἐν δίκῃ, ἐν πραγματικῇ πα-
τί. ταῦτα ὀπίσκειναι, εἰ θ-
λεις ἀντικαταλόξασθαι τι-
των ἀπάθειαν, ἐλευθερίαν
ἀταραξίαν· εἰ δὲ μὴ, πρὸς σε-
χε μὴ ὡς τὰ παιδιά, νῦν φι-
λόσοφος, ὑστερον δὲ τελώ-
νης, εἴτα ῥήτωρ, εἴτα ὀπίτρο-
πος καίσαρος γλῶσση. ταῦτα
οὐ συμφωνεῖ. εἴα δε δεῖ ἀν-
θρωπον, ἢ ἀγαθὸν, ἢ κα-
κόν, εἴδ'. ἢ τὸ ἡγεμονικόν σε-
δεῖ ἔξουσιάζεσθαι τὸ σαυ-
τῷ, ἢ τὰ ἐκτός· ἢ πρὸς τὰ
ἔξω φιλοπυχεῖν, ἢ τὰ ἔξω
τυτῆ.

ENCHIRIDION. 79

temni, in omnibus de-
riore conditione esse, in
nore, in magistratu, in
dicio, in negotio quolibet,
ortebit. Hac considera;
cumq; statue, an his rebus
dimere velis animi trā-
uillitatem, libertatem,
onstantiam. Sin minus;
ide ne, ut pueri, nunc phi-
sophus, mox publicanus,
ost orator, denique Cæsa-
is procurator fias. Ista non
onsentiunt: unum te oportet
et hominem, eumq; vel bo-
um vel malum esse: aut
exercēda tibi ratio & mens
est, aut res externa excolen-
da: aut in internis elabo-
randum, aut in externis:

hoc

80 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

τατέστιν, ἢ φολοζόφε τ
ἰπέχην, ἢ ἰδιώτε.

λζ'.

ΤΑ' καθήκοντα ὡς ὅτι
ταῖς χείρεσι παραμετ
ται. πατήρ ἔστιν; ἰσαγορε
ται ὅπιμελείας, παραχ
ρεῖν ἀπάντων, ἀτέχεας
δορυῦντος, κραιόντος· ἀλ
πατήρ κακός ἔστι. μήπι ο
πρὸς ἀγαθὸν πατέρα φύ
σικώδης; ἔκ' ἀλλὰ πρὸς πα
τέρα. ὁ ἀδελφὸς ἀδικεῖ; τί
ποιγαρῶν τὴν πρῶτον τι
σταυτοῦ πρὸς αὐτὸν, μη
σκόπη τί ἐκεῖνος ποιεῖ, ἀλλ
τί σοι ποιήσεται καὶ φύσ
ἢ σ

hoc est, aut philosophi tu-
 idus locus, aut hominis
 ebeji.

CAP. XXXVII.

Omnia officia in uni-
 versum mutuis affe-
 ctionibus sunt metienda.
 Pater est? precipitur, cu-
 ram eius agendam, ceden-
 dum ei in omnibus: si con-
 tumbetur, si verberet, feren-
 dum esse. At pater malus est.
 Quis quid igitur natura citi-
 tatis pro patre conjunctus est?
 Non, sed cum patre. Frater te
 vidit? Tu igitur munus
 tuum erga ipsum tuere:
 nec, quid ille agat, conside-
 re; sed, quibus rebus agem-
 tuum institutum na-

F. INTRA

82 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ἢ σὴ ἕξῃ παρὰ ἄρεσις. σὲ
ἄλλος ἢ βλάβη, ἂν μὴ
θείη. τότε δὲ ἔση βεβλο-
μύος, ὅταν ὑπελάβης βί-
πιδος. ἔπως οὐκ ἄπο
γείτονος, ἄπο τοῦ πολί-
ἄπο τῆς τρατηγῆς, τὸ καθῆ-
εὐρήσας, ἔαν τὰς χέσας ἐ-
ζης θεωρεῖν.

λη'.

Τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ εὐ-
βείας ἴδι ὅτι τὸ κρε-
τατοὶ ἐκείνῳ ὄσιν. ὁρθὰς ὑπὸ
λήψεις παρὰ αὐτῶν ἔχον,
ἄντων, καὶ διοικόντων τὰ ὄ-
καλῶς καὶ δικαίως· καὶ σπου-
εἰς τὸ καταταχέναι,
παρὰ αὐτοῖς, καὶ εἴκην παρὰ
τῆς γινομένοις, καὶ ἀκατα-
ἔκοντα, ὡς ὑπὸ τῆς ἀεί-
γρ

ENCHIRIDION. 83

ura futurum sit conser-
aneum. Te enim alius non
edet, nisi ipse velis. Tum
utem laesus eris, cum te la-
i existimaris. Sic igitur
vicini, sic civis, sic impera-
oris officium invenies, sicut
mutuas affectiones specta-
e consueveris.

C A P. XXXVIII.

R eligionis erga deos im-
mortales praeipuum il-
ud esse scito, rectas de eis
habere opiniones: ut sen-
ias, & esse eos, & bene ju-
eque administrare univer-
sae: parendum esse eis, &
in omnibus iis, quae fiant, ac-
quiescendum: & sequenda
utro, ut quae à mente pra-

F 2 stau-

84 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

γνώμης ὅπι τελευτήσοις . ἔτι
 γὰρ ἔτε μέμψη ποτέ το
 θεοῖς , ἔτε ἐγκαλέσεις , ε
 ἄμελέμηνος . ἄλλως τε ἔ
 οῖόν τε πᾶτο γίνεσθαι , ἐάν μ
 ἄποσης τῆς ἐκ ἐφ' ἡμῖν , κ
 ἐν τοῖς ἐφ' ἡμῖν μόνοις θῆ
 τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν . ὡ
 ἂν γέ τι σκείνων ὑπολάβῃ
 ἀγαθὸν ἢ κακόν , πᾶσα ἀ
 ἄγκη , ὅταν ἀποτυχάνῃ
 ὧν θέλης . καὶ περιπίπῃ
 οἷς μὴ θέλης , μέμψασθαι
 σε καὶ μισεῖν τοῦ αἰτίου
 σφέφυκε γὰρ πρὸς τούτο πᾶ
 ζῶσι , τὰ μὴ βλαβερά φα
 νόμηναι , καὶ τὰ αἴτια αὐτῶν .
 φδδ .

ENCHIRIDION. 85

antissima regantur. Sic
nim nec incusabis eos un-
quam, nec ab eis negligite
conquereris. Aliter autem
id fieri nequit, quam si his,
qua in potestate nostra non
sunt, relictis, tam bona
quam mala in iis, qua in
vobis sita sunt, collocaris.
Nam si quid illorum sense-
ris esse bonum aut malum,
aliter certe fieri non pote-
rit, quin cum iis frustra-
tus fueris qua velles, & in
ea, qua nolles, incideris, &
culpes & oderis illarum re-
rum auctores. Illud enim
natura est insitum omni
animantium generi, ut ea
qua nocitura videantur,

F 3 eorum-

86 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

φύλην καὶ ἐκτρέπεως· τὰ δὲ
 ὀφείλιμα, καὶ τὰ αἷτια αὐ-
 τῶν, μετρίως καὶ περὶπέ-
 ναι. ἀμήχανον οὐκ, βλά-
 πτωδῶς τινὰ οἰόμενον, χαίρειν
 τῷ δοκῶντι βλάβην. ὅθεν
 καὶ τὸ τῆ βλάβη χαίρειν ἀ-
 δυνάτον· ὅθεν καὶ πατήρ ὑπὸ
 ἕξ λοιδορεῖται, ὅταν τῷ δοκῶν-
 των ἀγαθὸν εἶναι, τῷ παιδί
 μὴ μεταδιδῶ. καὶ Πολυαἰκίω
 καὶ Ἐπεκλέα τοῦτο πολέμιας
 ἀλλήλοις ἐποίησε, τὸ ἀγα-
 θὸν οἶεσθαι πρὸς τυραννίδα.
 διὰ τῆτο ὁ γεωργὸς λοιδορεῖ
 τὸν θεόν, διὰ τοῦτο ὁ ναύ-
 πτης, διὰ τῆτο ὁ ἔμπορος, διὰ
 τοῦτο εἰ πᾶς γεωργὸς καὶ
 τῆ

ENCHIRIDION. 87

eorumq; causas, fugiant &
aversentur: contra, utilia,
& causas eorum, perse-
quantur & admirentur.
Nulla igitur ratio est, ut is,
qui noceri sibi putat, eo la-
tetur quod nocere videa-
tur: unde etiam, ipso damno
ut gaudeatur, fieri nequit.
Hinc fit, ut & patri filius
convitietur, cum ea, qua in
bonis habentur, filio non
impertierit: & illud est
quod inter Eteoclem & Po-
lynicem bellum concitarit,
quod bonum existimabant
imperium. Hac de causa
Deos execratur agricola, ob
hoc nauta, ob hoc merca-
tor, ob hoc is, qui liberos &

88 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

τὰ τέκνα ὑπολλώτες. ὅπου
 γὰρ τὸ συμφέρον, ἐκεῖ καὶ τὸ
 δυσχερές. ὥστε ὅστις ὀπιμελεῖται
 ταῦτ' ὀρέγεται ὡς δεῖ, καὶ
 τὴν ἐκκλίνασθαι, ἐν τῷ αὐτῷ καὶ τῆς
 δυσχερείας ὀπιμελεῖται. σπέν-
 δειν δὲ, καὶ θυφῆν, καὶ ἀπάρχε-
 ας καὶ τὰ πάτρια, ἐκά-
 στοις προσήκει, καθαρῶς, καὶ
 μὴ ὀπισσοσυρμυδῶς, μηδὲ ἀμα-
 λῶς, μηδὲ γλίχως, μηδὲ ὑ-
 πὲρ δύνάμιν.

λθ'.

Ὅταν μαθητικῶς προσήκει,
 μέμνησο, ὅτι μὲν, ὡς ὑποδεί-
 νεται, ἐκ οἴδας, ἀλλὰ ἦκει
 ὡς ὑπὸ τῆς μάστιγος ὑποπυ-
 σθῆναι. ὅποῖον δὲ π' ὅστιν,
 ἐλήλυ-

ENCHIRIDION. 89

uxores amittunt. Nam ubi
utilitas, ibi etiam est pie-
tas. Quamobrem qui id
dat operam, ut sic & appe-
tat & aversetur, quemad-
modum decet; is eadē opera
& pietati dat operam. Li-
bandum autem & sacrifi-
candum, & offerende pri-
mitiis sunt unicuique, ritu
patrio: caste, non luxurio-
se, nec indiligenter, nec sor-
dide, nec supra facultates,

CAP. XXXIX

AD vatem accessurus,
memento, te negotii
eventum ignorare; sed ea
de causa adesse, ut eum è
vate cognoscas. Quale au-
tem id esset, utique, cum

E s veni-

90 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ἐλήλυθας εἰδώς, εἴ ποτε εἴ ποτε
 λόσοφος. εἴ γὰρ ἔστι τι ἢ
 ἔκ ἐφ' ἡμῖν, πᾶσα ἀνάγκη
 καὶ μήτε ἀγαθὸν αὐτὸ ἔστι
 μήτε κακόν. μὴ φέρε ἔνθεον
 τὸν μάντιν ὄραξιν ἢ ἐκκλη-
 ριν· εἰ δὲ μὴ, τρέμων αὐτὸν
 κρύψῃ. ἀλλὰ διειγνακῶς
 ὅτι πᾶν τὸ ἀποκησόμενον
 ἀδιάφορον, καὶ ἔδεν κρύψῃ
 σε· ὅπου ἴσθι δ' ἂν ἦ, (ἔσαι γὰρ
 αὐτῷ χηρῶν καλῶς,) καὶ
 πᾶσι κρύψῃ. δαρ-
 ρῶν οὖν, ὡς ὅτι συμβέλλει
 ἔρχου εἰς θεός. καὶ λοιπὸν,
 ὅτι

venires, scivisti, siquidem
philosophus fueris. Nam si
ex eorum numero fuerit,
que in nostra potestate non
sunt: nec bonum esse, neque
malum, omnino est necesse.
Noli igitur ad iram affer-
re vel appetitionem, vel
aversationem: alioqui tre-
mens eum accedes. Sed il-
lud constitutum esse oportet,
nihil inter quemvis
eventum interesse: neque
ad te attinere eum, cujus-
cumque modi sit: licere
enim eo recte uti, neque in
eo tibi fore quempiam im-
pedimento. Magno igitur
animo deos, ut consilia-
rios, accedito. Deinde, si
quid

ὅταν τι συμβαλῶθῃ, μὴ
 μνησθῶ, τίνος συμβούλης παρ
 ἑλαβες, καὶ τίνων παρθεκού
 σης ἀπὸ θήρας. ἔρχου δὲ
 ὅπῃ τὸ μαντεύεσθαι, καθά
 ῳρ ἡξίς ζωκρέτης. ἐφ' ὧν
 ἢ πᾶσα κλέψις πῶ ἀνα
 φροσὴν εἰς πῶ ἑκβαπν ἔχει
 καὶ ἔτε ἐκ λόγου, οὔτε ἐκ
 τέχνης τινὸς ἄλλης, ἀφορμαὶ
 διδόνται πρὸς τὸ συνιδεῖν
 τὸ προκείμενον. ὥστε ὅταν
 εἴῃ συγκριτωεῦσαι φίλῳ,
 ἢ πατρίδι, μὴ μαντεύεσθαι,
 εἰ συγκριτωεῦται. καὶ γὰρ
 ἂν προσείπη σοι ὁ μάντις,
 φαύλα

ENCHIRIDION. 93

quid consilii datum fuerit,
semento, quos in consiliū
adhibueris: & quorum,
si parueris, auctoritatem
neglecturus. Sic autem
ad oraculum accipiendum
accedito, quemadmodum
Socrati placebat; iis vide-
licet de rebus, quarum tota
consideratio refertur ad
eventum, & in quibus nec
ex ratione, nec ex arte alia
suppetunt occasiones, ad id
quod propositum est, consi-
derandum. Cum igitur vel
amicus, vel patria cum pe-
riculo defendenda erit; noli
consulere vatem, sine de-
fendendi. Nam si tibi va-
tes praedixerit, extra infau-
sta

φαῦλα γεγονέναι τὰ ἰσρα΄, δι
λον ὅτι ὁ θάνατος σπυγίνεται
ἢ κήροπις μέρους τῆ σόμυ
τος, ἢ φυγή. ἀλλ' ἢ ἐνι λ
ρος, κὶ σὺ πύπεις παείσα
ται, τῷ φίλῳ κὶ πατρί
συκινδαιεύῃν. τιγαροῦν τ
μῆζονι μάντῃ πέρσιχε τ
Πυθίῳ, ὅς Ἰζέβαλε τῆ ναῦ τ
ἔβηθησαντα ἀναιρομύῳ τ
φίλιῳ.

α.

Τᾶξόν τινα ἦδη χαρακτῆ
ρα σαυτῷ, κὶ τύπον, ὄν
φυλάξῃς ὅπῃ τε σαυτῷ ᾶν, κὶ
ἀνδράποισ ἐτυγχάνων.

μκ.

esse: mortem significari
 constat, aut alicujus mem-
 ori truncationem, aut exi-
 um. Sed ratio tamen sub-
 , & cum his illud etiam
 jungitur: una cū amico
 patria periculum esse
 leundum. Quamobrem
 majorem venito vatem
 ythium: qui templo eje-
 t eum, qui amico in vita
 periculo non succurrisset.

CAP. XL.

Rescribe jam tibi for-
 mam quandam, & le-
 gem, quā custodias: quam-
 ue & ipse tecum, & in
 congressibus hominum, ob-
 serves.

CAP.

μᾶ.

ΚΑί σιωπὴ τὸ πολλὸν ἐστὶν
 λαλείδω τὰ ἀναγκαστῆ
 κῆ δι' ὀλίγων. σπανίας δὲ οὐ
 τε, καὶ παρὰ παρακολυθηῖν
 ὅτι τὸ λέγειν τι ἡξιοῦμεν, ὅ
 πει ἐδενὸς τῆς τυχόντων·
 πει μονομάχων, μηδὲ
 ποδερμιῶν, μὴ πει ἀ
 σῶν, μὴ πει βρομάτων
 πομάτων τῆς ἐκασταχῆ λ
 μῆων· μάλιστα δὲ μὴ
 ἀνθρώπων, φέροντες, ἢ ἐπαι
 τες, ἢ συγκρίνοντες.

μᾶ.

ΑΝ μὲ οὐκ οἶός τε ἦ
 ἀμίττω τοῖς σοῖς λόγοις

CAP. XLI.

A majori quidem ex parte silentium præstetur: aut necessaria dicantur, eaque paucis. Raro autem, cum se obtulerit occasio, ad dicendum veniemus: sed non quidvis dicemus: non de gladiatoribus, non de ludis Circensibus, non de pugilibus, non de cibus aut actionibus; quæ res passim culcantur. In primis verba sunt, ne eos vel laudemus, vel comparemus, vel vituperetur.

CAP. XLII.

Quod si potes, familiarium tuorum sermones
 G   tuis

98 ΕΡΙΣΤΕΤΙ
ἔσθ' ἤδη σωόντων ὅτι τὸ περσοῦ-
κον. εἰ δὲ ἐν ἀλοφύλοις δαπο-
λειφθεῖς τύχοις, σιώτα.

μγ'.

Γ' ἔλως μὴ πολὺς ἔστω, μηδὲ
ὅτι πολλοῖς, μηδὲ ἀνθ-
μύος.

μδ'.

Ο' ρκον παρραίτησαι, εἰ μὴ
οἶόν τε, εἰς ἀπαν· εἰ δὲ
μὴ, ἐπ' ἤδη ἐόντων.

με'.

Ε' Σπάσθ' τὰς ἔξω καὶ ἰ-
διωτικὰς διακρούς· εἰάν
δέ ποτε γλήνηται κειθός, ἐν-
τατάτω σοι περσοχὴ, μή-
ποτε ἄρα ὑπερβύης εἰς ἰ-
διωτισμόν. ἴδι γδ, ὅτι, ἐ-
ὰι ὁ ἰταῖρος ἢ μεμολυσμέ-
γος,

ENCHIRIDION. 99

*tuis sermonibus eo, quo de-
cet, traducito. Sin à pere-
grinis circumventus fue-
ris, taceto.*

CAP. XLIII.

R*isus ne sit multus, nec
ob multa, nec effusus.*

CAP. XLIV.

I*usjurandum recusa, si fie-
ri potest, omnino: sin mi-
nus, quantum potes.*

CAP. XLV.

C*onvivia externa &
popularia de vita. Sed si
quando tulerit occasio, ani-
madversio excitetur, ne
forte in vulgarem consue-
tudinem prolabaris. Scito
enim, si sodalis pollutus fue-*

G 2 rit,

100 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ρος , κὶ τὸν συνατατριβόμενον
αὐτὸ μολυβέει ἀνάγκη , κἄν
αὐτὸς ὦν τύχη καθαρός.

μς'.

ΤΑ' αὖτε τὸ σῶμα μίχεται
χρείας τῆς ψυχῆς παρα-
λαμβάνει· οἷον τροφὰς , σό-
μα , ἀμπεχόντω , οἰκίαν , οἰ-
κετίαν. τὸ δὲ πρὸς διόξαι , ἢ
πρυφίω , ἀπαν αὖτε γράφει.

μζ'.

Περὶ ἀφροδίστα εἰς διύ-
γαμιν πρὸ γάμου καθα-
ροτέρων. ἀπιομύθη δὲ , ὡς νό-
μιμὸν ὄντι , μεταληπτόν. μὴ
μὲν τοι ἑταχθῆς γίνε τοῖς
χρωμασίαις , μηδὲ ἐλεγκτικός·
μηδὲ πολλαχῶς τὸ , ὅτι αὐτὸς
ἔχει , παρέρρε.

μδ'.

rit, eum etiam, quem is at-
tigerit, necessario pollui, et
si purus ipse fuerit.

CAP. XLVI.

Qua corpori seruiunt,
eatenus adhibeantur,
quatenus animo sunt usui:
veluti sibi, potus, amictus,
ades, seruitium. Quicquid
autem ad ostentationē aut
delicias attinet, repudiato.

CAP. XLVII.

ARe venerea, quantum
fieri potest, ante nuptias
purus esto: Sin attigeris, ea
legitime utendum. Ne ta-
men iniquus sis iis, qui illa
utuntur, neque eos arguas:
neque passim iactes, te ea
non uti.

G 3 CAP.

μη'.

Εἴαν τις σοὶ ἀπαγγείλῃ, ὅτι
 ὁ δεινὰ κακῶς λέγῃ, μὴ
 ὀπλογοῦ πρὸς τὰ λεχθέντα·
 ἀλλ' ὀπκρίνε, ὅτι, Ἡ γνῶσις
 γὰρ τὰ ἄλλα πρῶτοντα μοι κα-
 κὰ, ἐπεὶ ἐκ αὐτῶν μόνον
 ἔλεγχου.

μδ'.

Εἰς τὰ θεία τρετὸ πολὺ παρ-
 ἴενασ ἐκ ἀναγκάων· εἰ
 δὲ ποτε κριτὸς εἴη, μηδενὶ
 σπυδάζων φαίνου ἢ σεαυτῶ·
 τετέστι, θέλε γίνεσθαι μόνον
 τὰ γινόμενα, καὶ νικᾶν μόνον
 τὸν νικῶντα. ἔτω γὰρ ἐκ ἐμ-
 ποδισθῆση. βούης δὲ καὶ τῶ
 ὀπρηλᾶν τινι, ἢ ὀππολὸ
 ὀπκινεῖσθαι, πρᾶσιλῶς ἀπέ-
 χε·

SI quis nuntiavit, quendam tibi maledicere: ne refuta quæ dicta sunt, sed responde, Eum nescisse cætera tua vitia. nam alioqui non illa sola fuisse dicturum.

Theatra frequentare non est necesse: sed si quando tempus tulerit, te nulli nisi tibi ipsi studere appareat. hoc est, ea duntaxat fieri velis, quæ fiunt: & eum solum vincere, qui vincit. Sic enim non impedieris. Clamore autem, aut irrisione, aut longiore commotione, penitus absti-

G & neto.

104 ΕΡΙΣΤΕΤΙ
χρ' καὶ μὲν τὸ ἀπαλλαγῆναι,
μὲν πολλὰ φεῖ τῶν γυρομένων
διαλέγε, ὅσα μὴ φέρη πρὸς
πῶ σὺ ἐπαύρῳσιν· ἐμπαύ-
νεται γὰρ ἐὰν τῷ ποιέτω, ὅτι
ἐπαύμχους πῶ θείαν.

Ἦ.
Ε'Σ ἀκροάσεις τιτῶν μὴ ἦ-
κα, μηδὲ βραδύως πάρε.
δι. παρειῶν δὲ, τὸ σφαιρῶν, καὶ
δύσταθες, καὶ ἅμα ἀνεταχθῆς,
φύλασσ.

Ἰα'.
Ο'Ταν τινὲ μέλλεις συμ-
βάλλει, καὶ μάλιστα τῷ ἐν
ὑπεροχῇ δοκούντων, φέρει
δε σαυτῷ, τί ἂν ἐποίησιν ἐν
πῆτε Σωκράτης ἢ Ζωῶν. καὶ
ἔπ.

ENCHIRIDION. 105
neto. Ac post discessum, ne
multum de iis, quæ acci-
derunt, disputa, cum nihil
ad tui correctionem faciât.
Alioqui ex hoc apparebit,
te spectaculum esse admi-
ratum.

C A P. L.

AD recitationes ne veni,
neque facile accede. Sin
accesseris, gravitatem &
constantiam tuere: & id una
cave, ne cui sis molestus.

C A P. LI.

CUM aliquid negotii tibi
futurum est cum ali-
quo, ex proceribus præser-
tim, ipse tibi proponito,
quid in re facturus fuis-
set Socrates, aut Zenon. Ita

G 5 fiet,

ἐκ ἀπορήσεως τῆ χηρίσας πρὸς
 κόντως ἐν τῷ ἐμπροσθέντι.

16.

Οταν φοιτᾷς πρὸς τινος
 πρὸ μέγα διωκαλέων, πρὸ-
 βαλλε, ὅτι ἐχ διρήσεως αὐτῶν
 ἐνδον, ὅτι ἀπικλείω, ὅτι ἐκ-
 τινὰ χθήσονται σοι αἱ δύραι,
 ὅτι ἐφροτιεῖσθ· κἄν σωτέ-
 πεις ἐλθεῖν καθήκη, φέρε τὰ
 γνώμα, κἢ μηδέ ποτε εἴπης
 αὐτὸς πρὸς σεαυτὸν, ὅτι, Οὐκ
 ἔω πρὸς τὸν· ιδιωτικὸν γδ, κἢ
 διαβεβληλέου πρὸς τὰ ἐκ-
 πός.

17.

ΕΝ ταῖς ὁμιλίαις ἀπέσω
 τὸ τινὰ πρὸ ἐαυτῆ ἔργον
 ἢ κεν.

et, ut te ratio non deficiat,
qua id, quod objectum fue-
rit, rite administres.

CAP. LII.

Cum ad magnatum ali-
quem iturus es, propo-
nito tibi, fore ut eum domi-
non invenias, ut inclusus
sit, ut occludantur tibi fo-
res, ut ille te negligat. Quod
si hoc rerum statu venire
decuerit, ea feras qua fi-
unt: neque ipse unquam
tecum dicas, non fuisse
tanti. Id enim plebeium est,
& eius qui res externas ca-
lumnietur.

CAP. LIII.

In familiaribus congres-
sibus absit facinorum aut
peri-

108 ΕΡΙΣΤΕΤΙ
ἢ κινδύων ὅπῃ πολὺ καὶ ἀμέ-
τρος μεμῆατος· ἐ γὰρ οἷς σοὶ
ἠδύ ἔστι τὸ γῆρ' ὄντων κινδύων
μεμῆατος, ἔτω καὶ τοῖς ἄλλοις
ἠδύ ἔστι τὸ γῆρ' σοὶ συμβεβηκό-
των ἀκέρην.

νδ'.

Α' Πίστω δὲ καὶ τὸ γέλωτα κί-
νεῖν. ὀλιγοῦρος γὰρ ὁ τόπος
εἰς ἰδιωτισμὸν, καὶ ἅμα ἰσχυρὸς
πρὸς αἰδῶ πρὸς ὅσους σε γῆρ'
πλησίον ἀγένηται.

νε'.

Ε' Πισφαλὸς δὲ ὁ καὶ τὸ
εἰς ἀγρολογίαν περιελ-
θεῖν, ὅταν οὐκ ἐπι-
συν-
βῆ

ENCHIRIDION. 109

*Periculatorum tuorum proluxa
& immodica commemora-
tio. Nec enim, ut tibi ju-
cundum est tuorum certa-
minum meminisse, sic &
aliis suave est, ea qua tibi
acciderant, audire.*

C A P. LIV.

A*bsit illud etiam, ne ri-
sum moveas. Nam is
ejusmodi locus est, è quo
proclivis sit in plebejum
morem lapsus: eamque vim
habet, ut tui observantiam
facile apud familiares di-
minuat.*

C A P. LV.

P*ericulosum est etiam,
ad orationis obscenita-
tem progredi. Cum igitur
tale*

110 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ὧπι πιστον, ἀν μὲ δὲ καιρον ἦ,
ὄπι πλιξον τῷ παρελθόντι· εἰ
διέ μὴ, πῶ γε ἀποσιωπῆσαι, κὶ
ἐρυθριάσαι, κὶ σκυθροπῆσαι,
διήλος γίνεσθαι δουχεραίνων τῷ λό-
γῳ.

15.

Εἰ ἂν ἠδονῆς τινος φαντα-
σία λάβης, φύλασσε
σαυτὸν, μὴ συναρτασθῆς
ὑπὸ αὐτῆς· ἀλλ' ἐκδεξάσθω
σε τὸ παρεῖναι, κὶ ἀταβο-
λίῳ πῖνα παρὰ σαυτῷ λά-
βε· ἐπὶ τα μνήσθητι ἀμφοτέ-
ρον τῷ χρόνῳ, καθ' ὃν τε
ἀπολαύσῃς τ' ἠδονῆς, κὶ καθ'
ὃν, ἀπολαύσῃς, ὕστερον μετα-
νοήσῃς, καὶ αὐτὸς σαυ-
τῷ λαισδρήσῃ· κὶ τέπεισ ἀντί-
σεις,

ENCHIRIDION. III

taletale quippiam incidereit :
aut (si feret oportunitas)
objurgabis eum qui sermo-
nem illum injecerit : aut
taciturnitate saltē, & ru-
bore vultuq; ostendes, eam
orationem tibi displicuisse.

CAP. LVI.

SI voluptatis alicujus
simaginem animo conce-
peris, moderare tibi, ne ab
ea movearis : sed & rem
examina, & tibi ipse deli-
berandi prabe spatium. De-
inde utriusque temporis
memento, tum ejus quo vo-
luptate perfrueris, tum ejus
quo percepta jam volu-
ptate dolebis, teque ipse ob-
jurgabis atque his illa con-
fer:

112 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

δες, ὅπως ἀποχόμενος χαι-
ρήσης, κὶ ἐπαινήσης αὐτὸς ἑαυ-
τόν. ἐὰν δέ σφι καιρὸς φαῖῃ
ἄφατος τῷ ἔργῳ, πρὸς τε μὴ
νικήσει (σε τὸ πρῶτον) αὐ-
τῶ, κὶ ἡδὺ, κὶ ἐπάγωγον·
ἀλλ' ἀνπιτίθει, πῶς αὐτὸν
τὸ σωθῆναι σφιν, ταύτῳ
τῷ νικῶν νεικῆκόπι.

νζ'.

Ὅταν τί, διαγνῆς ὅτι
πονητέον ὄσι, ποιῆς, μη-
δέποτε φύγῃς ὀφθαλμοῖς
πράστων αὐτῶ, κἂν ἀλλοῖον
τι εἰ πολλοὶ μέλλωσι πρὸς
αὐτῶ ὑπολαμῶνεν. εἰ μὲν γὰρ
ἐκ ὀρθῶς ποιῆς, αὐτὸ ἔρ-
γον φεύγῃ· εἰ δὲ ὀφθαλμοῖς, τί
φοβῶ ὄσι ὀπιπλήζοντα, ἐκ
ὀφθαλμοῖς;

νη'.

fer: si abstinneris, fore ut
gaudeas, teque ipse collau-
des. Quod si tibi suscipien-
da rei videbitur esse tem-
pus, cave ne te vincant
ejus blandicia, & suavita-
tes, & illecebra: sed illud
opponere, quanto prestantior
sit talis victoria cōscientia.

CAP. LVII.

CVM facis aliquid, quod
faciendum esse statui-
sti, nunquam recuses inter
id agendum conspici: ta-
metsi futurum est, ut vul-
gus de eo secus judicet. Nam
si perperam facis, rem ipsam
fuge: Sin recte, quid eos
vereris qui non recte repre-
hendunt?

H CAP.

Ως τὸ, Ἡμέρα βῆ, κὶ, Νύξ
 βῆ, πρὸς μὲ τὸ διεξου-
 γμήριον μεγάλῳ ἔχθ' ἀξίαν,
 πρὸς δὲ τὸ συμπεπλεγμῆρον
 ἢ σιωπημῆριον ἀπαξίαν· ἔ-
 τω κὶ τῆδ' παρακμῆριον τὰ μεί-
 ζονα ἐλεῖν, πρὸς μὲ τὸ σῶ-
 μα μεγάλῳ ἔχθ' ἀξίαν, πρὸς
 δὲ τὸ κοινὸν ἐν βῆσῶσ', οἷοι δ' εἶ,
 μὴ φυλάσθην, ἀπαξίαν ἔχθ'.
 ὅταν οὖν σιωπῆδ' ἑτέρω,
 μέμνησο, ἔ μόνον τῷ πρὸς
 τὸ σῶμα ἀξίαν τῆδ' παρακμῆ-
 ρίων ὄραν, ἀλλὰ κὶ τῷ πρὸς
 τὸν ἐστίαπρον, οἷαν δ' εἶ φυλα-
 χθῶσαι.

VT hoc pronunciatum,
 Dies est, & Nox est,
 magnam habet in sejun-
 ctione vim, in conjunctione
 vero prorsus nihil valet:
 sic maxima quaeque ex iis
 quae apposita sunt, arripere,
 ut respectu corporis, magni
 est momenti; ita, si commu-
 nitas convivii spectetur,
 magnum habebit, nisi ca-
 veris, dedecus. Cum igitur
 conviva es alicujus; me-
 memento, non solum eorum
 quae apposita sunt pretium,
 quod ad corpus attinet, cō-
 siderandum esse: sed & eam
 quae convivatori debetur,
 reverentiā esse cōservandā.

H 2 CAP.

νθ'.

Α'Ν ὑπὸρ' διώαμιν ἀνα-
λάβης τὸ πρῶτον, κὶ
ἐν τῷ ἰσχυρόνῃσιν, κὶ
ἰδιώασθ' ἐμπληροῖσιν, παρ-
λίπεις.

ξ'.

Ε'Ν τῷ πειρατεῖν, καθά-
ρως πρῶτος, μὴ ὑπερ-
ῦλθῃ, ὃ σπέρψης τὸν πόδα· ἔτω
πρῶτος, μὴ τὸ ἡγεμονικὸν
βλάβῃ τὸ σιαυτῶ. κὶ τῷ
ἐν ἑφ' ἰκάσθ' ἔργα παραφυ-
λάσωνται, ἀσφαλίστερον ἀψό-
μηδα τῷ ἔργῳ.

ξα'.

Μετ' ἔργῳ κλήσεις τὸ σῶμα
ἰζάσθ', ὡς ὁ πρῶτος ὑπο-
δήμα-

CAP. LIX.

SI quam personam, qua vires tuas superat, indueris: tum eam indecore geres; tum eam, quam sustinere posses, negliges.

CAP. LX.

Quemadmodum in ambulando caves, ne clavum calces, pedemve distorqueas: sic in degenda vita cave, ne gubernatricem actionum, mentem tuam, ledas. Quod si in re unaquaque observabimus, omnia cautius aggrediemur.

CAP. LXI.

Modus pecuniae corpus est unicuique, ut calcei

H 3 pes.

δλήματα. ἂν μὲ οὐκ ὄπι τῆ-
 τε σῆς, φυλάξῃς τὸ μέτρον·
 εἰάν δὲ ὑπερβῆς, ὡς κτ' κρη-
 μινῆ λοιπὸν ἀνάγκη σε φέρεσθαι.
 καθάπερ κ' ὄπι τῆ ὑπερβή-
 ματος, εἰάν ὑπὲρ τὸν πόδα
 ὑπερβῆς, γίνεται κατάχρυ-
 σον ὑπέδμημα, εἶτα πορφυ-
 ρόν, εἶτα κεντητόν· τὸ γὰρ ἄπαξ
 ὑπὲρ τὸ μέτρον ὄρος ἕδεις ὄσιν.
 ξβ'.

ΑΙ' γυναικας διθύς ὄπι
 παραιοκαίθεκα ἐτῶν ὑ-
 πό τῆς ἀνδρῶν κυρία κα-
 λῶνται. ποιγαρυῦν ὀρῶσαι,
 ὅτι ἄλλο μὲν οὐδὲν αὐταῖς
 πέρσῳσι, μόνον δὲ συγκοιμῶν-
 ται τοῖς ἀνδράσιν, ἄρχον-
 ται καλλωπίσσει, κ' ἐν τέ-
 τῳ πάσας ἔχῃ τὰς ἐλπί-
 δας.

pes. Si igitur in eo instite-
ris, modum servabis: sin
praterieris, jam veluti per
præceptis referri necesse erit.
ut & in calceo: si ultra pe-
dem progressus fueris, fit
auratus calceus, deinde
purpureus, deinde inter-
punctus. Ejus enim, quod
semel transierit modum,
nullus est terminus.

CAP. LXII.

Mulieres statim ab anno
decimoquarto à viris
dominae vocantur. Proinde
cum vident, se nihil aliud
habere muneris, nisi ut
cum viris concumbant:
comere se incipiunt, atque
in ornatu spem collocant.

H 4 omnem.

120 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

δας. πρὸς ἑχθρὸν ἔν ἄξιον, ἵνα
αἰδωνται ἰ διότι ἐπ' οὐδενὶ
ἄλλῳ τιμῶνται, ἢ τῷ κόσμῳ
φάνεα, καὶ ἀδύμονες, ὅτι
σωφροσύνη.

ξγ'.

Αΰτως σημεῖον τὸ ἐνδια-
τερεῖν τοῖς ἀπὸ τὸ σῶ-
μα. οἷον, ὅτι πολὺ γυμνάζε-
ται, ὅτι πολὺ ἐπίειν, ὅτι
πολὺ σίνην, ὅτι πολὺ ὀπο-
πατεῖν, ὀχλύειν. ἀλλὰ ταῦτα
μὲν ἐν παρέρῳ ποιητέον· ἀπὸ
δὲ τῷ γνώμῳ ἢ πᾶσα ἔσω
ὄπισθεν.

ξδ'.

Οὔτασ τις σὲ κακῶς τι-
μοῖται, ἢ κακῶς ἐλε-
γῶν.

ENCHIRIDION. 121

omnem. Quare opera pretium est, dare operam, ut sentiant, sibi non ob aliud honorem haberi, nisi quod & modestas se prabeant, & verecundas, cum temperantia.

CAP. LXIII.

HEbetis ingenii signum est, in rebus corporis immorari: velut, exerceri diu, edere diu, potare diu, cacare diu, coire diu. Nam hac quidem facienda sunt obiter: cura autem omnis ad animum est transferenda.

CAP. LXIV.

Cum tibi quispiam vel malefecerit, vel male-

H 5 dixit.

γη, μέμνησο, ὅπ. καθήκει
 αὐτῷ αἰόμημος, ποιεῖ, ἢ
 λέγει. ἔχ. οἶόντε οὖν ἀκολου-
 θεῖν αὐτὸν τῷ σοι φαινομένη,
 ἀλλὰ τῷ ἑαυτῷ. ὡσε, εἰ καλῶς
 αὐτῷ φαίνεται, ἐκεῖνος βλά-
 πτεται, ὅσῳ κῆ ἐξηπάτηται.
 κῆ γδ τὸ ἀληθεῖς συμπεπλε-
 γμῶν ἂν τις ὑπολάβῃ ψεύδος,
 ἔ τὸ συμπεπλεγμῶν βέβλα-
 πται, ἀλλ' ὁ ἔξηπάτηθεῖς. ἀ-
 πὸ τέτων οὖν ὁρμώμημος, πρῶ-
 τως ἔξῃς πρὸς τὸν λοιδορῶντα.
 ἐπιφθέγῃ γδ ἐφ' ἑκάστῳ, ὅτι,
 ἔδδοξεν αὐτῷ.

ξί.

Πᾶν πρᾶγμα διῶο ἔχῃ
 λαβὰς, πῶ μὲν φορη-
 τῶ,

dixerit: memento, eum opi-
natum esse, id ex officio sibi
fuisse faciendum, & dicen-
dum, Neque vero fieri po-
test, ut id sequatur ille
quod tibi videtur, sed id
quod sibi. Quod si male ju-
dicat, is damnum facit qui
decipitur. Nam involutam
veritatem si quis menda-
cium judicet, non ea invo-
luta laeditur, sed ille qui de-
ceptus fuerit. Sic igitur in-
structus, & quo ferēs animo
conviciatorem. Nam ad
singula dices, ita visum esse
illi.

CAP. LXV.

VNaquaque res duas ha-
bet ansas: unam tolera-
bilem,

124 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

πλὴ , πλὴ δὲ ἀφόρητον. ὁ οὖν
 ἀδελφὸς ἐὰν ἀδικῇ , ἐπιτιθεῖται
 αὐτὸ μὴ λαμβάνεσθαι ὅτι ἀδι-
 κεῖ. αὕτη γὰρ λαβὴ ὅστιν αὐτὸ
 ἐφορητὴ· ἀλλὰ ἐκείθεν μάλ-
 λον , ὅτι ἀδελφὸς , ὅτι σύντρο-
 φος. καὶ λήψῃ αὐτὸ , καὶ ὁ
 φορητὸν ὅστιν.

ξζ'.

Οὕτοι οἱ λόγοι ἀσύντακτοι·
 Ἐγὼ σε πλησιώτερός
 εἰμι , ἐγὼ σε ἀρεῶν κρείων·
 ἐγὼ σε λογιώτερος , ἐγὼ σου
 ἀρεῶν κρείων· ἐκεῖτοι δὲ
 μάλλον σωματικοί· Ἐγὼ σου
 πλησιώτερός εἰμι , ἢ ἐμὴ ἀρεῶν
 κλήσις τῆς σε κρείων· ἐγὼ
 σε λογιώτερος , ἢ ἐμὴ ἀρεῶν
 λέξις τῆς σε κρείων. σὺ
 δὲ γὰρ

bilem, alteram intolerabilem. Ergo, si frater injuriã fecerit, non ea prehende, qua facit injuriam: ea enim ejus ansa non est tolerabilis. Sed illinc potius: esse fratrem, esse una educatum. Sic prehendēs rem qua est tolerabilis.

CAP. XLVI.

ORationes hæ non coherent: Ego sum te locupletior, ergo sum te melior: Ego sum te eloquentior, ergo sum te melior. At illa magis coherent: Ego sum te ditior, mea ergo pecunia tua præstat: Ego sum te eloquentior, mea ergo dictio tua præstat. Tu ve-

διέ γε ἔπε κλήσις εἶ , ἔτι λέ-
ξις.

ξζ'.

ΛΟύετις τις ταχέως ; μι-
εἴπης , ὅτι κακῶς , ἀλλ' ὅτι
ταχέως· πῶς τις πολὺν οἴ-
νον ; μὴ εἴπης , ὅτι κακῶς , ἀλλ'
ὅτι πολὺν· πρὶν γὰρ διαγνώσκειν
τὸ δόγμα , πῶς οἶδα εἰ κα-
κῶς ; ἔτι οὖν συμβήσεταιί σοι ,
ἄλλας μὲν φαντασίας κατα-
ληπτικὰς καταλαμβάνειν , ἄλ-
λοις ὅσιν κατατατίθεαι.

ξη'.

ΜΗδαμοὺ σαυτὸν εἴποις
φιλόσοφον , μηδὲ λάλη-
το πολὺ ἐν ἰδιότητι πρὸς
ἑστὶ θεωρημάτων· οἶον ἐν
συμποσίᾳ μὴ λέγε πῶς οἶσα
ἐπίδη,

o nec pecunia es, nec di-
tio.

CAP. LXVII.

AVat quispiam cito: ne
dicas lavisse male, sed
cito. Bibit quispiam mul-
tum vini: ne dicas bibisse
male, sed multum. Prius-
quam enim id decretum
dijudicaris, unde scis an
male? Sic usu tibi veniet,
ut alia visa certo compre-
hensa habes, aliis assen-
tiaris.

CAP. LXVIII.

NVsqum te philosophū
profitearis: nec apud
imperitos multum disputes
de praeceptis: velut incon-
vivione dic, quo pacto sit
eden-

ιδίειν. ἀλλὰ ἴδτε ὡς διε-
 μένησθε γὰρ, ὅτι ἔπος ἀφ' ἡ-
 ράκη πανταχόθεν καὶ Σωκρά-
 τος τὸ ὀπιδεικτικόν. ἤρχοιτο
 πρὸς αὐτὸν, βυλόμηναι οἱ-
 λοσόφοις ἕω' αὐτὰ συσταθῆ-
 ναι· καὶ κείνος ἀπῆλθε αὐτὸς.
 ἔπος ἠνείχετο παρεργήματος.

ξθ'.

Ὡς περὶ καὶ πρὸς θεωρήμα-
 τὸς πινος ἐν ιδιώταις
 ἐμπίπτη λόγος, πάντα το-
 πολύ. μίγας γὰρ ὁ κίνδυνος,
 διθύς ὀξομίσει ὁ ἕκ ἐπι-
 φασ. καὶ ὅταν εἴπη σοι τίς,
 ὅτι. Οὐδὲν οἶδα, καὶ σὺ μὴ δη-
 χθῆς, τότε ἴδτε, ὅτι ἄρ-
 χῆ· τὸ ἔργον. ἵπτι καὶ τὰ
 πρὸς-

ENCHIRIDION. 129

edendum, sed ede ut decet:
 ac memento, etiam Socra-
 tem sic undecumque sustis-
 sisse ostentationem. Conve-
 niebatur ab illis, qui se ab
 eo commendare vellent
 philosophis: atque ipse de-
 ducebat eos. Adeo leniter
 ferebat neglectum sui.

C A P. LXIX.

[Taque si apud imperitos
 de precepto aliquo sermo
 incidit: maxima ex parte
 taceo. Magni enim peri-
 culi est, statim evomere
 quod non concoxeris. Quod
 si quis dixerit, te nihil sci-
 re, tuque comotus non fue-
 ris: tum scito, rem esse in-
 choatam. Nam & oves non
 I fac-

130 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

πρόβατα ἐ χόρτον φέροντες
τοῖς ποιμέσιν ὅτι δεικνύει ὅτι
συν ἔφαγαν· ἀλλὰ τίω νο
μιῶ ἔσω κέφαλα, ἔριον ἔξω
φέρει, κὶ γάλα. κὶ σὺ τοίνυν
μὴ τὰ θεωρήματα τοῖς ἰδιώ
ταις ὅτι δεικνύει, ἀλλ', αὐτῶν
πεφθίντων, τὰ ἔργα.

ο'.

Οταν ἐπιτελῶς ἤρμοσμέ-
νος ᾖς κατὰ τὸ σῶμα, μὴ
καλλωπίζεις ὅτι πέτω· μηδ'
ἂν ὕδωρ πίνης, ἐκ πάσης ἀ-
φορμῆς λέγα ὅτι ὕδωρ πίνεις.
κἂν ἀσκῆσαι πότι πρὸς πό-
νον θέλης, σεαυτῷ, κὶ μὴ τοῖς
ἔξω, μὴ τῶν ἀνδριάντας περι-
λάμβανει, ἀλλὰ διψῶν ποτε
σφο-

ENCHIRIDION. 131

ænum opilionibus ferunt,
 neque demonstrant quan-
 tum comederint: sed pastus
 intra se concocto, extra fe-
 runt lanam & lac. Et tu
 igitur ne precepta osten-
 das imperitis, sed opera,
 qua preceptorum conco-
 ctionem sequuntur.

CAP. LXX.

SI corpus frugaliter cu-
 rare didicisti, ne ob id ti-
 bi placeas: nec, si aquam po-
 tas, ad quamvis occasio-
 nem te potare aquam di-
 dita. Quod si quando ad
 laborem te vis exercere, in-
 tuum, non in exterorum
 usum, ne statuas ample-
 dere: sed si quando vehe-
 I 2 men-

σφοδρῶς , ὅπασσαι ψυχῆ
 ὕδατος , κὶ ἐκπίυσον , κὶ μη
 δεινιάτης.

σα'.

Ιδιώτα γάσις κὶ χαρά
 κτήρ· ἐδέποτε ὅξ ἑαυτοῦ
 ποροδοκᾶ ὠφέλεια ἢ βλάβη
 βίω , ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἑξω. φιλο
 σόφης γάσις κὶ χαρᾶκτῆρ
 ὅπασαν ὠφέλεια κὶ βλάβη
 ὅξ ἑαυτῶ ποροδοκᾶ.

σβ'.

Σημεῖα ποροκόπιοντος· ἐ-
 δένα ψόχῃ , ἐδένα ἐπα-
 νεῖ , ἐδένα μέμφεται , ἐδε-
 νὶ ἐγκρατεῖ· ἐδένει πρὸς ἑαυ-
 τῶ λέχῃ , ὡς ὄντος τινός , ἢ
 ἐδένει π . ὅταν ἐμποδισθῆ
 τῶ , ἢ

ENCHIRIDION. 133

menter sitieris, frigidam
paustram expuito, ac nemi-
ni dicitur.

CAP. LXXI.

PLebeji status & nota est,
nunquam à se ipso vel
damnum expectare, vel
utilitatem: sed à rebus ex-
ternis. Philosophi status &
expressa imago est, omnem
utilitatem & damnum à
semet ipso expectare.

CAP. LXXII.

Signa proficientis sunt,
neminem reprehendere,
neminem laudare, nemi-
nem culpate, neminem ac-
cusare: nihil de se ipso præ-
dicare, quasi aliquis sit,
aut aliquid sciat. Cum in

I 3 ali-

134 ΕΡΙΣΤΕΤΙ
τι, ἢ κωλυθῆ, ἑαυτῷ ἐγ-
λεῖ· κἄν τις αὐτὸν ἐπαινῆ,
ταχλᾶ τῷ ἐπαινῆντος αὐ-
τῷ ἑαυτῷ· κἄν ψέγη,
ὑπολογεῖται, πρὸς δὲ κ-
θάπρ οἱ ἄρρωστοί, δὺλαβ-
μῶς τι κινήσαι τῷ κατὰ
μῶν πρὸν πῆξιν λαβεῖν. ὁ
ξιν ἄπασαν ἤρηκεν ἀφ' ἑα-
τῷ· τίω δ' ἐκκλισιν εἰς μό-
τᾶ παρὰ φύσιν τῷ ἐφ' ἡμ-
ματαπέδεικεν. ὁρμῆ πρὸς
παντα ἀνφ' ἡμῶν χεῖται.
ἡλίθεος ἢ ἀμαθὴς δοκῆ, ἔπ-
φρόντικεν. ἐνί τε λόγῳ,
ἔχθρον, ἑαυτὸν παραφυλάσσει
κ' ὀπίθελον.

ογ

ENCHIRIDION. 135

liqua re impeditus fuerit,
ut prohibitus; se ipsum ac-
cusat. Si ab aliquo lauda-
tur; secum ipse deridet lau-
datorem. si reprehenditur,
non defendit se: sed ritu in-
firmorum circuit, metuens
ne statum illum convellat,
priusquam is confirmetur.
Omne desiderium à se de-
pendens habet: a versatio-
nem ad ea sola, quæ natura
eorum repugnant quæ no-
bis parent, transtulit. Ap-
petitione ad omnia remissa
utitur. Sive stolidus sive
indoctus habeatur, non cu-
rat. Denique, ut inimicum
& insidiatorem, se ipsum
observat.

I 4 CAP.

ογ'.

Οταν τις ὀπί τῷ νοεῖν
 ἐξηγείας διώαας
 Χρυσίππου βιβλία σημειώ-
 νται, λέγει αὐτὸς πρὸς σαυ-
 τὸν, Εἰ μὴ Χρυσίππου ἀσαφ-
 ῆς γράφῃ, ἂν ἐν εἶχα-
 τος ἐφ' ᾧ σημειώηται. ἐγὼ
 τί βέλομαι; καταμαθ-
 ῶ τὴν φύσιν, καὶ ταύτη ἐπι-
 ῶ. ζητῶ οὖν, τίς ὅστις ἐξη-
 γέμενος· καὶ ἀκέσας ὁ
 Χρυσίππος, ἔρχομαι πρὸς
 αὐτόν· ἀλλ' ἐνοῶ τὰ γεγραμ-
 μένα. ζητῶ ἐν τὸν ἐξηγέμε-
 καὶ μέχει τῶν ἐπισημνω-
 ῶν. ὅταν δὲ ὄσθ' τὸν ἐξηγέ-
 μενον· ἀπολείπειται χεῖρα
 τοῖς παραγγελμένοις· τοῦ-
 τὸ αὐτὸ μόνον σημνόν. ὅστις
 αἰ

*SI quis intelligentia & explicandi facultate li-
torum Chrysippi gloria-
tur, ipse tibi dic: Nisi ob-
scure scripsisset Chrysippus,
nihil haberet ille quo glo-
riarietur. Ego vero quid
cognoscere studeo? Natu-
ram; & hanc sequi. Quare
igitur, quis sit ejus inter-
pres. Cum audiero, Chry-
sippum esse: eum convenio.
At scripta non intelligo.
Quare igitur enarratorē.
Ac hactenus quidem nihil
preclari. Cum autem enar-
ratorem invenero, reli-
quum est, uti preceptis; id
quod solum preclarum est.*

I 5

Sin

ἂν δὲ αὐτὸ τέτοιο τὸ Ἰζηγεῖ.
 ὡς θαυμάσω, τί ἄλλο ἢ γεμα-
 ματικὸν ἐπετιλέδω ἀντὶ φι-
 λосоφου; πλὴν γε δὴ, ὅτι ἀν-
 τὶ Οὐμῆκ, Χρύσιππον; Ἰζη-
 γέμβρος. μᾶλλον οὖν, ὅταν πε-
 εἶπη μοι, ἐπανάγνωθί μοι
 Χρύσιππον, ἐρυθριῶ, ὅταν μὴ
 διώωμαι ὁμοια τὰ ἔργα καὶ
 σύμφωνα ἐπιδεικνύειν πῶς λό-
 γους.

οδλ'.

Οἷσα φροσίνεταμ, τέπεις,
 ὡς νόμοις, καὶ ὡς ἀσεβήσεων
 ἀν παραβῆς τι τέτων, ἔμμελε. ὅ,
 τι δλ' ἀν ἐρῆ τις φεί σε, μὴ ἐ-
 πιστρέφε. τοῦτο γὼ ἐκ ἐτ' ὄσι
 σόν.

εε'.

in ipsam enarrationē ad-
miratus fuero, quid aliud
nisi Grammaticus philoso-
phico loco evasi? eo dumtaxat
excepto, quod pro Homero
Chrysippum enarro. Magis
regitur, cum quis à me pe-
tuerit, praelegi sibi Chrysi-
ppum, erubesco: cum facta
nequeo similia verbis &
consentanea prestare.

CAP. LXXIV.

Proposita haec observa
tanquam leges, iisque
citra piaculum non vio-
landis immorare. Quid-
quid autem de te dictum
fuerit, id necurato. Id e-
nim non iam tui est arbi-
trii.

CAP.

εσ'.

Εἰς αὐτὸν ἔτι χεῖρον ἀν-
 βάλῃ τὸ τῆς βελτίστη
 ἀξίῳ στυτὸν, κὶ ἐν μὴδ' ἔ-
 παραβῶνεν τὸν διαρῶντα λι-
 γρον; παρείληφας τὰ θεωρε-
 ματα, οἷς ἔδδ' σε συμβάλλειν
 κὶ συμβέβληκας. αὐτοῖσι ἔ-
 πι διδάσκαλον προσδοκᾷς
 ἵνα εἰς ἐμῆον ἕσθ' ἢ τι
 ἀπανόρθωσιν ποιῆσαι τὴν σε-
 αὐτῷ, ἵκ' ἔπ' εἰ μὴ ῥάκιον
 ἀλλὰ ἀνὴρ ἤδη τέλειος. ἀ-
 τόντω ἀμελέσθης, κὶ ῥαθυ-
 μήσθης, κὶ ἀεὶ ἕσθ' ἔσθης
 ἔξ ἕσθ' ἔσθων ποιῆς; προσ-
 θίσθης ἐκ προσθίσεων, κὶ ἡμέ-
 ρας ἄλλας ἕσθ' ἄλλας ἕσθης,
 μὴδ' ἄς προσῆξθης στυτῷ.
 λήσθης

Quoniam tandem differes praestantissima
quaeque tibi vendicare, &
nullatenus distinctionem
orationis violare? Accepisti
praecepta, quae amplectenda
tibi fuerunt, eaque am-
plexus es. Qualem igitur
adhuc doctorem expectas,
cujus in adventum, tui
correctionem differas? Non
jam adolescens es, sed ma-
tura aetate vir. Itaque si
neglexeris & cessaris, ac
subinde mora moram, pro-
posito propositum adjunxe-
ris, & dies alios post alios
constitueris; non animad-
vertes, nihil te profecisse,
sed

42 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

λήσας σεαυτὸν ἔπερκόψ
 ἀλλ' ἰδιώτης διατελέσας
 ζῶν κὺ ὑποθήσκων. ἦδη
 ἀξίωσον σεαυτὸν βίβν ὡς γ
 λήσον, κὺ περκόπροντα, κὺ π
 τὸ βέλτιστον φαινόμενον, ἔσ
 ζοι νόμῳ ἀπαράβατος· κ
 ὅτι πονόν τι, ἢ ἡδὺ, ἢ ἔ
 οδοζον, ἢ ἄσοζον περσάγητο
 μέμνησο, ὅτι νόν ὁ ἀγῶν, κὺ
 δη πάρεσι τὰ ολύμπια, κὺ
 ἔστιν ἀναβάλλεσθ· κὺ ἔτι π
 ρὰ μίαν ἦπταν καὶ ἐνδοζιν
 ὑπόλυται περκοπή, ἢ σώζ
 ται. Σωκράτης ἔτως ἀπετε
 λέσθη, ὅτι πάντων περρά
 ζων ἑαυτὸν, μηδενὶ ἄλλ
 περσέχων ἢ τῷ λόγῳ. σὺ δὲ
 εἰ κ

ad hominem plebeium fo-
tam viventē quam mo-
nientem. Nunc igitur viri
perfecti & proficientis vi-
tam tibi sume: ac quicquid
tibi visum fuerit optimū,
lex sit inviolabilis. Ac si
quid laboriosum, aut sua-
ve, aut gloriosum, aut
ignominiosum ingruerit:
nemēto, tum adesse disci-
men, tum instare Olympia,
nec licere differre: ac profe-
ctum una clade ac remis-
sione vel perire, vel retine-
ri. Itaque Socrates in eum
evasit qui fuit; cum in
omnibus se ipse promove-
ret, cum nemini ausculta-
ret nisi Rationi. Tu vero
etsi

εἰ καὶ μήπω εἶ Σωκράτης,
 Σωκράτης γὰρ, εἴη βουλόμ
 νος, ὀφείλῃς βίην.

οσ'.

Πρῶτος καὶ ἀναγκαῖος
 πρῶτος τὸς ἐν φιλοσο
 φία, ὁ τῆς χρήσεως τῆς
 θεωρημάτων· οἷον, ὅτι μὴ ψέ
 δεῖται. δεύτερος, ὁ τῆς ἀποδεί
 ξεων· οἷον, πόθεν ἔδει ψέ
 δεῖται. τρίτος, ὁ αὐτῶν τέτων βε
 βαιωτικὸς, καὶ διαρθρωτικὸς
 οἷον, πόθεν ὅτι πῶτο ἀπό
 δεῖται. τί γὰρ ἔστιν ἀπόδει
 ξις; τί ἀκολουθία; τί μάχη;
 τί ἀληθές; τί ψεύδος; ἐκ
 ἔν ὁ μὲν τρίτος τὸς ἀ
 ναγκαῖος διὰ τὸν δόγμα

οσ'.

*et si nondum es Socrates, sic
amen, ut qui Socrates es-
se velis, debes vivere.*

CAP. LXXVI.

*Primus & maxime ne-
cessarius in philosophia
locus est is, qui agit de usu
secretorum; veluti, de non
mentiendo. Alter, qui de
demonstrationes tractat; vel-
uti, cur non sit mentien-
dum. Tertius, is qui has
proposiciones confirmat & distin-
guat; veluti, quei fiat ut
ista sit demonstratio? quid
sit demonstratio? quid con-
sequentia? quid pugna?
quid verum? quid falsum?
Quare tertius locus neces-
sarius est propter secun-
dum,*

K dum,

146 ΕΡΙΣΤΥΤΙ

ον, ο δὲ λιότατος διὰ τὸν
πρωτον. ο δὲ ἀναγκαιότατος,
καὶ ὅπως ἀναπαύεσθαι δεῖ, ἔ
πρωτος. ἡμεῖς δὲ ἐμπαλι
ποιῶμεν. ἐν γὰρ τῷ τρίτῳ τό-
πῳ διατρέβομεν, καὶ πρὸς
ἐμεινόν ὄσιν ἡμῖν ἢ πᾶσα
σπουδή. τῷ δὲ πρώτῳ παντε-
λῶς ἀμελῶμεν. πηγαροῦν
ψυδόμεθα μὲν, πᾶς δὲ ἀπο-
λείκνυται ὅτι ἐ δεῖ ψυδῆσθαι,
πρόχρον ἔχομεν.

εζ.

Επὶ παντὸς προχεῖρα εἰ-
κτόον ταῦτα.

Ἄγε δὲ μοι, ὡς Ζβ, καὶ σὺν ἡ
πεπεριμένῃ,

ὅπως ποθ' ὑμῶν εἰμὶ διατε-
τε-

lum, secundus propter pri-
 mum. Maxime autem ne-
 cessarius est, & in quo con-
 quiescendum sit, primus.
 Nos vero diversum faci-
 mus. Nam in tertio loco
 immoramur, in eoque o-
 mne studium nostrum con-
 sumimus: primum autem
 prorsus negligimus. Proin-
 de mentimur quidem, &
 quomodo tamē demonstre-
 tur non esse mentiendum,
 in promptu habemus.

CAP. LXXVII.

IN quovis incepto hac
 optanda sunt:

Me, Iuppiter, duc, sor-
 tis & Necessitas,
 Quocunque vestro desti-

K 2 na-

148 ΕΡΙΣΤΕΤΙ

ταΓμῶς,

ὡς ἔφομαι σκεδᾶς ἀ
ἄοκνος.

εἰάν δ' ἐ μὴ ἐθέλω, ἐχθῆτι
ἔφομαι.

ση'.

Ο "Σπερ δ' ἀνάγκη συγκ
χάρηκε καλῶς,
σοφός παρ' ἡμῖν, κ' τὰ θε
ἰπίσεται.

οθ'.

Α "Λλὰ κ' τὸ τρίτον· ὦ
κείτων, εἰ ταύτη το
θεοῖς φίλον, ταύτη γινέσθαι
ἐμέ δ' ἐ Ἄνυτες κ' Μέλιπ
δ' αποκτεῖναι ᾧ δύνανται, βλά
ψαι δ' ἔ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ENCHIRIDION. 149

*natus numine
Sum. nam volēs sequar.
Minus quod si velim,
Sequar coactus, impro-
busque & impius.*

C A P. LXXVIII.

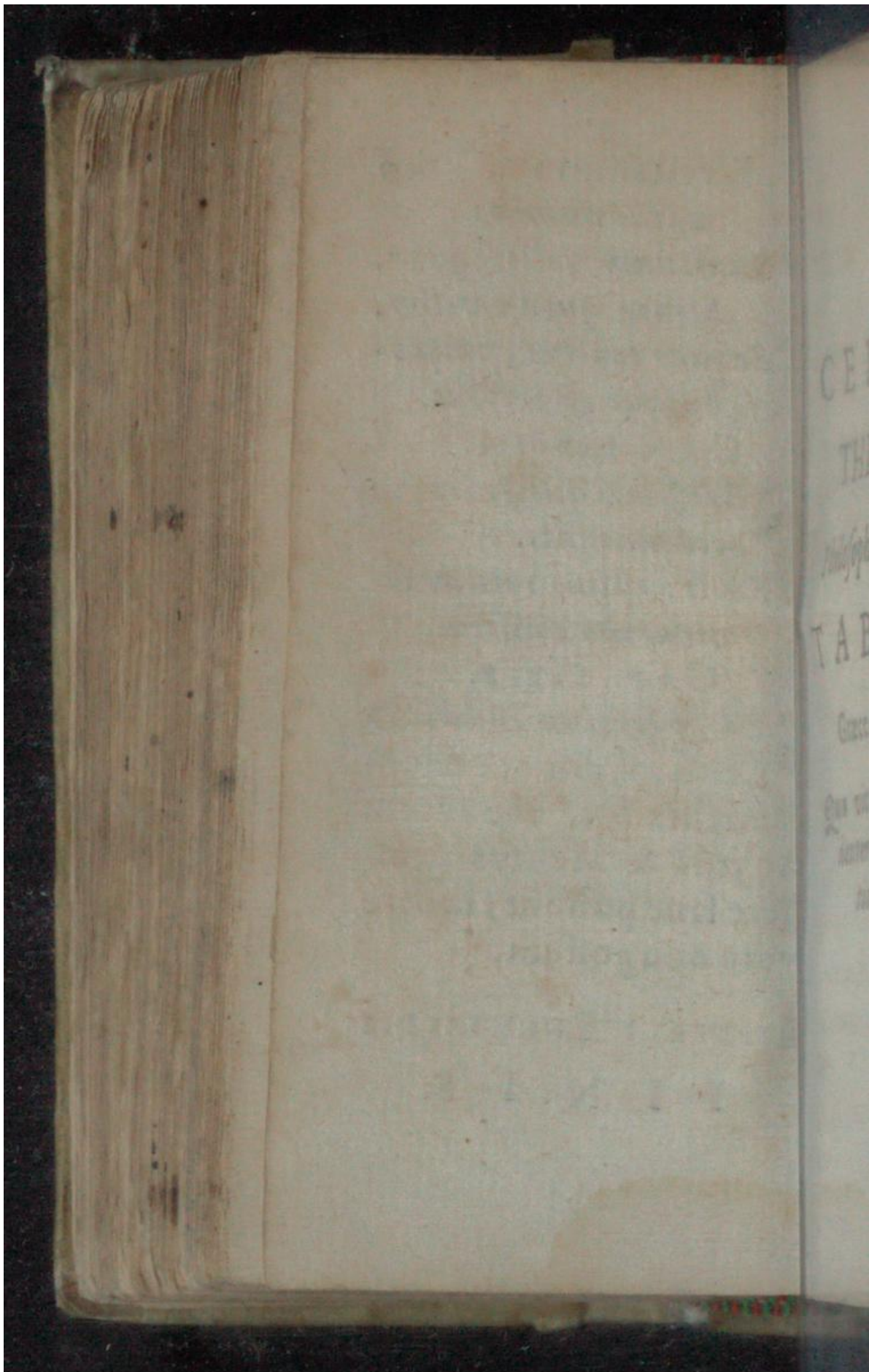
N*ecessitati qui probe se
accommodat,
Sapit: estque rerum di-
vinarum conscius.*

C A P. LXXIX.

S*ed & tertium illud: O
Crito, si diis ita visum
fuerit, ita fiat. Me autem
Anytus & Melitus occi-
dere sane possunt, lædere
vero non possunt.*

EPICETI ENCHIRIDII

F I N I S.

CEBETIS
THEBANI,

Philosophi Platonici,

TABULA,

Græce, & Latine.

*Qua vita humana pruden-
denter instituenda ra-
tio continetur.*

κ 4

ΚΕΒΗΤΟΣ

ΘΗΒΑΙΟΥ

ΠΙΝΑΞ.

Ε 'Τυχάνομεν περ
 πατέντες εν τῷ
 Κρόνῳ ἱερῷ, ἐν
 πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα
 ἀναθήματα ἐθεωροῦμεν. ἀνέ-
 κειτο δὲ καὶ πίνωξις τις ἔμπερο-
 ῦτο τῷ νεῷ, ἐν ᾧ ἡ γραφή πε-
 ξένη, καὶ μύθους ἔχεσσι ἰδίαις.
 ἔς ἐκ ἡδυνάμεθα συμβαλεῖν,
 τίνες καὶ πόθεν ἦσαν. ἔτε γὰρ
 πόλις ἐδόκη ἡμῖν εἶναι τὸ γε-
 γραμμένον, ἔτε στρατόπεδον.
 ἀλλὰ περὶ βολος, ἐν αὐτῷ
 ἔχον ἑτέρους περὶ βόλους δίωο,
 τὸν

CEBETIS
THEBANI
TABULA.

IN *ade Saturni deambulantes, cum alia complura donaria spectabamus: tum tabulam quandam ante sacellum dedicatam, qua peregrinas quasdam & pecuniarias fabulas depictas haberet. Quae cujusmodi & unde essent, conicere non poteramus. Pictura enim neque urbem neque castra se ferebat: sed erat setum quoddam, alia duo septa continens, alterum*

K 5 majus,

154   ΤΑΒΥΛΑ

τὸν μὲ μείζω, τὸν δὲ ἐλάττω
 ἰωὶ δὲ καὶ πύλη ὅπι τῷ ἑρῶν
 πειβόλκ· πρὸς δὲ τῆ πειβόλκ
 ὄχλος ἐδόκη ἡμῖν πειβόλκ
 ἐφειάτω. ἔνδον δὲ τῷ πειβόλκ
 λκ, πλῆθος πειβόλκ
 ἔπειτα. ὅπι δὲ τῷ εἰσόδκ τῷ πειβόλκ
 τῷ πειβόλκ καὶ πειβόλκ
 γέροντις, ἐσῶς, ἐμφασ
 ἐποίη, ὡς πειβόλκ πειβόλκ
 εἰσιόντι ὄχλω. ὄπι δὲ τῷ
 ἡμῶν πειβόλκ τῷ μυθολογ
 πειβόλκ ἀλλήλκ πειβόλκ
 πειβόλκ τῷ πειβόλκ, ὄπι
 δὲ δεινὸν πειβόλκ, ὡ ξέν
 ἔφη, ὄπι δὲ τῷ πειβόλκ
 φῆς πειβόλκ. ἐ γὰρ τῷ ὄπι
 εἰων πολλοὶ ἴσαι, τί ποτε
 τῷ ἡ μυθολογία πειβόλκ
 γὰρ ὄπι πειβόλκ ἀνάθημα
 ἀλ

maius, alterū minus. Erat
et porta in primo septo; cui
magna turba astare vide-
batur. Intra septum vero
mulieres complures conspi-
ciebantur. In aditu primi
vestibuli & septi, senex
quidam stabat, eo gestu &
habitu, ut ingredienti tur-
ba precipere aliquid vide-
retur. Cum vero diu inter
nos, quid commentum illud
sibi vellet; ambigeremus,
senex quidam astans: Non
mirum, inquit, est, hospites,
vos de pictura hac dubita-
re. Nam & ex indigenis
pauci norunt fabula signi-
ficationem. Neque enim ci-
uitatis nostrae donarium
est:

156 ΤΑΒΥΛΑ

ἀλλὰ ξένος πρὸς πάσαις π
 ἀφίκετο δειῦρον, ἀνὴρ ἔμφρο
 καὶ δεινὸς κατὰ σοφίαν,
 γὰρ δὲ καὶ ἔργῳ Πυθαγόρου
 πινὰ καὶ Παρμενίδειον ἐζητι
 κῶς βίον. ὃς τότε ἵερὸν
 το, καὶ τὴν γραφὴν, ἀνέδει
 τὴν Κρόνον. Πότερον οὐκ ἔφα
 ἐγὼ, καὶ αὐτὸν τὸν ἄνδρα
 Γνώσκεις ἰσορακῶς; καὶ ἰθαύμα
 σά γε, ἔφη, αὐτὸν πο
 λῶν, ἰσώτερος γὰρ ὢν, π
 λὰ καὶ σπασδαῖα διελέγετο
 κατὰ ταύτης δὲ τῆς μυθολογί
 πολλάκις αὐτῷ ἠκηκόβην διε
 λόντες. Πρὸς Διὸς τοίκω
 ἔφω ἐγὼ, εἰ μή τις Ζοὶ μ
 γάλη ἀρολία τυγχάνῃ οὐσ
 διύγησαι ἡμῖν. πάντων
 ἔπ

sed olim hospes quidam,
 ir cordatus, & eruditio-
 prestans, qui & dictis &
 Pythagoreæ & Par-
 enidea vita studium præ-
 ferret tam templum hoc,
 uam picturam Saturno
 edicavit. An vero, in-
 uam, ipsum hominem vi-
 isti, & nosti? Atqui etiam,
 quit, longo tempore fui
 admiratus. Nam ju-
 or cum esset, multa præ-
 larè disserebat: & huius
 fabule doctrinam sa-
 eum audiui exponen-
 em. Obsecro igitur, inquã,
 nisi magna quepiam occu-
 ratio te impedit, fabulam
 nobis explica, cujus audi-
 enda

158 TABULA

ἔπιθυμῶμεν ἀκῆσαι, τί
 τί ἔστιν ὁ μῦθος. Οὐδεὶς φ
 νος, ὡς ξένοι, ἔφη. ἀλλὰ τῶ
 οἴη ὑμᾶς ἀκῆσαι, ὅτι ἔπι
 δωόν τι ἔχῃ ἢ ἕξήγησις. Ο
 τι, ἔφω ἐγώ. Ὅτι, εἰ μὴ
 ἔξητε, ἔφη, καὶ σωθήσῃτε
 λεγόμενα, φρόνιμοι καὶ
 δαίμονες ἴσεσθε. εἰ δὲ μὴ,
 φρονες, καὶ κακοδαίμονες
 καὶ πικροὶ καὶ ἀμαθεῖς γῆ
 μοιοι, κακῶς βιάσεσθε. Ἐστ
 ἢ ἕξήγησις ἐοικῆσα τῇ τῶς Σφ
 γῶς ἀνίγμῳ, ὃ ἐκείνη ἐκ
 βάλλετο τοῖς ἀνθρώποις. εἰ
 οὖν αὐτὸ σωίη τις, ἐσώζεσθ
 εἰ δὲ μὴ σωίη, ἀπάλλυτο τῆ
 τῆς Σφίγῶς. ὡσαύτως οἴη

...da avidissimi sumus. Ni-
...l, inquit, obstat, hospi-
...s: sed illud vobis tenen-
...um, enarrationem peri-
...ali non expertem esse.
...ujusmodi, inquam, id
...? Quia, si auscultave-
...tis, atque intellexeri-
...s ea qua dicentur, pris-
...entes & beati evadetis:
...n minus, facti vecor-
...es, infelices, acerbi at-
...ue indocti, male vivetis.
...Est enim expositio, Sphingis
...mbagibus similis, quas il-
...a hominibus proponebat:
...uas qui intellexerat, ma-
...nebat incolumis; qui non
...esssecutus erat, à Sphinge
...occidebatur. Eadem est &

ENAT-

160   ΤΑΒΥΛΑ

ὅπι τῆς Ἰξηγήσεως ταύτης
 γδ Α' φροσύνη τις ἀνθρώπου
 Σφίξ ἔσται. αἰνίπεται δὲ
 τάδε, τί ἀγαθόν, τί κακόν,
 ἔτε ἀγαθόν, ἔτε κακόν ἔ
 ἐν τῷ βίῳ. ταύτ' οὐδ' ἐάν
 τις σωίη, δόκλυται ἕω' α
 τῆς ἐκ εἰσάπαξ, ὡς πᾶρ
 ἕωδ' ἡ Σφίγος καταβροθε
 ἀπέθνησκον· ἀλλὰ καὶ μικρ
 ἐν ὅλῳ τῷ βίῳ καταφθειρ
 ται, καθ' ἅπαν οἱ ὅπι τιμωρί
 παρεχόμενοι. ἀν δέ τι
 γινώ, ἀνάπαλιν ἢ μὲν Α' φροσύ
 νη δόκλυται, αὐτὸς δὲ σώζε
 ται, καὶ μακάριος καὶ εὐδαί
 μων γίνεσθαι ἐν παντί τῷ
 βίῳ. Ὑμῖς οὖν προσέχετε, καὶ
 μὴ

narrationis huius ratio.
 Nam Amentia Sphinx est
 omnibus. Obscure autem
 hęc innuit, quid in vita
 sit bonum, quid malum:
 quid neque bonum, neque
 malum. Quę qui non in-
 telligit, ab eo non semel in-
 erit, ut is qui à Sphinge
 percussus devorabatur: sed
 paulatim per omnem aetate-
 m, ut qui, coniecti in car-
 cerem, manum carnificis
 expectant, contabescit: Sin-
 te cognovit aliquis, vice
 versa perit Amentia: ipse
 vero salvus manet, perque
 omnem vitam, malorum
 expers, beatus efficitur. Vos
 igitur attenti estote, nec

L obi-

162 ΤΑΒΗΛΑ

μὴ παρεκβίβει. Ως ἡ
 κλεις, ὡς εἰς μὲν ἄλλω
 ὀπιθυμίαν ἐμβέβηκας ἡμῶν
 εἰ ταύτ' ἔτις ἔχει. Ἀλλ' ἔτι
 ἔφη, ἔτις ἔχοντα. Οὐκ
 φθάνοις τίνω διπλέμω
 ὡς ἡμῖν παρεξόντων ἐπὶ
 ἔργω, ἐπεὶ ἄρ' κ' τὸ ὀπι
 μιον τιετόν ὄσιν. Ἀναλά
 ἔν ῥάβδον πινά, κ' ἐκτείν
 σπρὸς πλὴν γραφῶν, Ὁρῶ
 ἔφη, τὸν πείλολον τῆτον;
 εἶμεν. Τῆτο σπρὸτον δεῖ
 δεῖται ὑμῶν, ὅτι καλεῖται
 τύπος ἔτος, Βίος κ' ὀ
 χλος ὁ πολὺς, ὁ παρὰ π
 σὺλλω ἐφετῶς, οἱ μέλλον
 εἰς προὔεσθ' εἰς τὸν βίον, κ'
 εἶπιν. ὁ δὲ γέρον, ὁ ἄνω ἐς
 κῆς, ἔχων χάρτιω πινά

miser audite. Dii boni,
 tantam nobis cupidita-
 tem iniecisti, si ista ita
 sunt! Ita, inquit, res est.
 quamprimū igitur nar-
 ras velim. Nam nos quidem
 ad obiter audiemus, in-
 tenti praesertim & pramii
 supplicii expectatione.
 Ablato igitur baculo, &
 ad picturam extento: Cer-
 betis, inquit, septum hoc?
 ernimus. Hoc primum
 vobis tenendum est, locum
 nunc appellari Vitam: &
 magnam multitudinē qua
 ante assistit, eos esse qui in
 vitam venturi sunt Senex
 vero is, qui superne stat,
 bartam quandam una

L 2 manu

164   ΤΑΒΥΛΑ

τῆ χειρὶ , καὶ τῆ ἑτέρᾳ ὡς
 δεικνύων π , ἕτος Δάμω
 καλεῖται. πρῶτά τῆ δὲ
 εἰσπορευομένων , τί δεῖ αὐ
 ποιεῖν , ὡς ἂν εἰέλθωσιν εἰς
 βίον· καὶ δεικνύει ποῖαν ὁ
 αὐτὸς δεῖ βαδίζειν , εἰ
 ζῆσαι μέλλουσιν ἐν τῷ
 Ποῖαν οὖν ὁδὸν καλεῖται
 δίζειν , ἢ ὡς ; ἐφ' ἧ
 Οἶστος , εἶπε , παρὰ τὴν
 ἄλλω θρόνον πινὰ κείμενον καὶ
 τόπον τῆτον , καὶ ὃν εἰσ
 ρύεται ὁ ὄχλος ; ἐφ' ἧ
 ζηταὶ γυνὴ πεπλασμένη
 εἶδος , καὶ πιθανὴ φανουμένη,
 ἐν τῇ χειρὶ ἔχει αὐτὴν
 Οἶστος ἄλλὰ τίς ἐστιν αὐτή , ἐφ' ἧ
 Ἀπάτη καλεῖται , φησὶν , ἡ πά
 τρις τοῦ ἀνδρὸς πλαιῖσα. Εἶ

manu tenens, altera vero
 quiddam veluti monstrans,
 venius dicitur. Mandat
 uti ingredientibus, quid
 ubi in vitam venerint,
 faciendum sit: & cui via
 committere debeant, si
 salvi esse in vita velint,
 ostendit. Quam igitur, in-
 uam ego, viam ingredi eos
 iubet? aut quomodo? Vi-
 den', inquit, iuxta portam
 columinum positum, qua turba
 ingreditur, cui mulier in-
 videt, ficto vultu, arguta-
 que specie, & manu pocu-
 lum quoddam tenens? Vi-
 deo, inquã: sed qua ea est?
 Impostura, inquit, qua
 omnes homines seducit.

L 3 Ec-

166 ΤΑΒΥΛΑ

τί κρεσσῆς αὐτῆ ; Τὰς εἰς πε
 ρθορῆς εἰς τὸν βίον ποτίξ
 τῆ ἑαυτῆς διωάμῃ. Τῆτο δ
 τί ὄσι τὸ ποτόν ; Πλάνη , ἔφ
 κὺ Αἴνοια. Εἶτα τί ; Πιόντι
 τῆτο , πορόβοντα εἰς τὸν βίον
 Πότερον ἔν πάντες πίνε
 τὸν πλάνον , ἢ ἔ ; Πάντες π
 νασιν , ἔφκ' ἀλλ' οἱ μὲ πλείον
 οἱ ὃ ἡπῶν. ἔπ ὃ ἔχ ὄρᾶς ἐνδ
 τ' κούλης πλῆθος π γυναι
 κῶν ἑταιρῶν , παυτοδαπὰ
 μορφὰς ἔχασῶν ; Οἴφ. Αὐ
 τῆ τίνω , Δόξα , κὺ Εἴπι
 θυμία , κὺ Ηἴδοναὶ κχαλοῦν
 ται . ὅταν οὐῶ εἰσπορεύεται
 ὁ ὄχλος , ἀναπηδῶσιν αὐ
 ται , κχα' συμπλέκενται
 πρὸς ἑκαστὴν εἶτα ἀπάγουσι .

Ποῖ

quid agit ea? Iis, qui
vitam ingrediuntur,
facultatē suam propinat.
Qua vero est illa potio? Er-
ror, inquit, & Ignoran-
tia. Quid tum? Hac pota,
veniunt in vitam. Num
ergo omnes Errorem bi-
bunt? Omnes bibunt, in-
quit: sed alii plus, alii mi-
nus. Nonne praeterea intra
portam vides turbam quā-
dam mulierum meretri-
cum, variis praditarum
formis? Video. Haec ergo,
Opiniones, Cupiditates,
& Voluptates appellan-
tur: turbaque ingrediente
exilientes, amplectuntur
singulos, atque abducunt.

L 4

Quo

168 TABULA

Ποῖ δὲ ἀπάγουσιν αὐτές ;
 ἢ εἰς τὸ σάζεσθαι , ἔφη· αἱ
 εἰς τὸ δόλμυθαι , διὰ τὴν
 ἀπάτην . Ως δαιμόνιαι ,
 χαλεπὸν τὸ πάθος λέγει
 καὶ πᾶσαι γ , ἔφη , ἐπα-
 γέλλονταί τις ὅτι τὰ βίβλια
 στα ἄξιστα , καὶ εἰς βίον ἐπι-
 δαίμονα καὶ λυσιτελίαν . οἱ δὲ
 διὰ τὴν ἀπίστιαν , καὶ τὸν πλε-
 νον , ὃν πεπῶσται παρὰ
 Ἀπάτης , οὐχ εὐείσμενοι
 ποῖα ὄντι ἢ ἀληθινὴ ὁδὸς
 ἐν τῷ βίῳ· ἀλλὰ πλανῶνται
 εἰκῆ , ὡς περὶ ὁράς . Ὅρας καὶ ἔσ-
 ωτερον εἰσποροῦσθαι , ἀ-
 πειράζοντας , ὅτι ἂν αὐτοὶ
 διδκνύωσιν ; Ὅρα τὴν ἐφίω-
 ἢ διὰ γυνὴν ἐμείνη τίς ὄντι
 ἢ ὡς περὶ τυφλὴ καὶ μαινο-
 μένη

Quo vero abducunt eos?
Alia ad salutem, inquit,
alia ad interitum, ob impo-
sturam. O vir optime,
quam gravem potionem
dicas! Et quidem omnes pol-
licentur, se illos ad optima
quaque perducturas, & ad
vitam beatam, in qua ac-
quiescant. Illi vero propter
ignorantiam & errorem,
quem apud Imposturam
hauerunt, veram degen-
da vitæ viam non inve-
niunt: sed temere oberrant,
ut vides. Vides item, prius
ingressos circum ire quo il-
la monstrarint? Video hac,
inquam. Sed quæ est illa
mulier, quæ, cæca & furen-

170 ΤΑΒΥΛΑ

μύλα πε εἶναι δοκῶσαι, ἢ ἴση
 κῆα ὅπῃ λίθου πινός σεργύ-
 λου; Καλεῖται μ, ἴση, Τύχῃ
 ἔστι δὲ ἔ μόνον τυφλῆ, ἀλλὰ κ
 μαινομύλα κῆ κωφά. Αὕτη οὐ
 τί ἔργον ἔχει; Περιπορεύεται
 πανταχῶ, ἴση· καὶ παρ' ὧν
 μὲν ἀρπάζει τὰ ὑπάρχοντα, καὶ
 ἑτέροις δίδωσι· παρὰ κῆ τῆς αὐ-
 τῶν πάλιν ἀφαιεῖ· παρὰ χῆ-
 μα ἀ δίδωκε, κῆ ἄλλοις δίδωσιν
 εἰκῆ κῆ ἀβεβαίως. διὸ κῆ τὸ ση-
 μείον καλῶς μιλύφ τῶν φύσιν
 αὐτῆς. Ποῖον τέτο; ἴφω ἐγῶ.
 Οὔπ ὅπῃ σεργύλου λίθου ἴση-
 κει. Εἶτα τί τέτο σημαίνει;
 Οὔπ ἐκ ἀσφαλῆς, ἐδὲ βεβαίως
 ὄσιν ἢ παρ' αὐτῆς δόσις.
 ὁππῶσθε γδ μεγάλα καὶ
 σκληρὰ γίγονται, ὅτις
 τις

si similis, saxo rotundo in-
sistit? Vocatur, inquit, illa
quidem Fortuna: neque
caeca solum est, sed & insa-
na & surda. Ea ergo quo
munere fungitur? Passim,
inquit, vagatur: & aliis
quod habent, rapit, aliis-
que largitur; iisdemque
rursus statim eripit quae
dedit, eaque donat aliis te-
mere & inconstanter. Re-
cte igitur signum eius na-
turam declarat. Quodnam
illud? inquam. Quod ro-
tundo saxo insistit. Id vero
quid sibi vult? Non tuta &
firma eius esse munera, si-
gnificat. Magna enim &
graves jacturae fiunt, cum
quis

πτε αὐτῆ πτεύση. Ο' δὲ ἰ
 χλος ὁ πολλὸς οὗτος, ὁ πτε
 αὐτῶ ἐσηκῶς, τί βέλεται,
 τίνες καλῶνται; Καλῶνται
 οὗτοι ἀπερβέλοτοι. αἱ τῶ
 δὲ ἕκαστον αὐτῶν ἂ ῥιπῆ
 Πῶς οὖν ἔχ ὁμοίαν ἔχου
 τῶ μορφῶ, ἀλλ' οἱ μ' αὐτῶ
 δοκῶσι χαίρειν, οἱ δὲ ἀδυμῶ
 σιν, ἐκτετακότες τὰς χεῖρας;
 Οἱ μὲν δοκοῦντες, ἔφη, χαί
 ρην κὲ γαλῶν αὐτῶν, οἱ εἰλη
 φότες π' παρὰ τ' Τύχης εἰσίν.
 οὗτοι δὲ κὲ Α'γαθῶ Τύχῳ
 αὐτῶ καλῶσιν. οἱ δὲ δοκῶ
 τες κλιζῶν, κὲ τὰς χεῖρας
 ἐκτετακότες, εἰσὶ παρ' ὧν
 ἀφείλιτο ἂ δίδωκε πρὸτε
 ρον αὐτοῖς. οὗτοι πάλιν Κα
 χῶ Τύχῳ αὐτῶ καλοῦσι.
 Τίνα

quis ei fidem habet. Quid?
magna illa turba que eam
circumstat, quid petit, &
quei vocantur? Dicuntur
Inconsiderati. Singuli
vero ea petunt qua illa ab-
icit. Quei ergo fit, ut non
eodem sint vultu: sed alii
etari, alii mœrere passis
manibus videantur? Qui
etari & ridere videntur,
ii sunt, inquit, qui aliquid
Fortuna acceperunt; ii-
demque Fortunam Pro-
peram eam vocant. Qui
vero plorantium specie
manus extendunt, ii sunt,
quibus ea eruit qua ante
dederat. Hi contra, Malam
Fortunam eandem appellat.

Quis

174 TABULA

Τίνα οὖν ἔστιν ἃ δίδωσιν αὐ-
 τοῖς, ἃ πῶς οἱ μὴ λαμβάνον-
 τες χαίρουσιν, οἱ δὲ ἄποράλλοντες
 κλαίουσιν; Ταῦτα, ἔφη, ἃ παρὰ
 τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις δοκεῖ ἔχειν
 ἀγαθὰ. Ταῦτα οὖν τίνα ἔστιν;
 Πλῆθος δηλαδὴ, καὶ δόξα, καὶ
 εὐχέρεια, καὶ τέκνα, καὶ τυραννίδες,
 καὶ βασιλείαι, καὶ τὰλλα ὅσα τῶν
 τοις παρεπλήσια. Ταῦτα οὖν
 πῶς ἐκ ἔστιν ἀγαθὰ; Περὶ μὲν τέ-
 των, ἔφη, καὶ αὐτὸς διαλεξόμε-
 θα. καὶ ἔπειτα πρὸς τὴν μυθολογίαν
 ἰσχυρόμεθα. Ἐξω ἔτι. Ὅρα
 οὖν, ὡς ἂν παρίλθοις πρὸς
 αὐτῶν ταύτων, ἀνώτερον ἄλ-
 λον ἀείβολον, καὶ γυνῶνας
 ἔξω τῶν ἀείβων ἐστὶν ἕως,
 κακοζμημίας ὡσπερ ἰταῖ-
 ραι εἰώδασι, καὶ μέλα.
 Αὐταί

qua sunt ergo illa que lar-
 tur, cum & ii qui ea ac-
 ciunt, ita latentur; &
 si amittunt, plorent? Hæc
 que vulgo bona censentur.
 qua sunt? Divitia sci-
 cet, gloria, nobilitas, libe-
 ra, imperia, regna, & id ge-
 nus alia pleraque. Eho,
 omniam ista bona nō sunt?
 De his quidem alias dispu-
 tabimus: nunc autem ex-
 plicationi fabula intenti-
 mus. Fiat ita. Vides er-
 go, ubi portam istam præ-
 terieris, aliud septum al-
 tius, & mulieres extra se-
 ptum stantes, meretricum
 instar ornatas? Omnino.

Harum

176   ΤΑΒΥΛΑ

Αὐται τίνων , ἢ μὲν Α' κερ
 σία καλεῖται , ἢ δὲ Α' αὐτοία ,
 δὲ Α' πλυσία , ἢ δὲ Κολακεία
 Τί οὖν ὧδε ἐσήμασιν αὐταῖς
 Παρατηρῶσιν , ἔφη , τῶν εἰλη
 φόταις παρὰ τὴν Τύχης . Εἶπε
 τί , Ἀναπιδῶσι , καὶ συμπλέ
 κονται αὐταῖς , καὶ κολακεύουσι ,
 καὶ ἀξιοῦσι παρ' αὐτάς μέ
 νειν , λέγεσθαι ὅτι βίον ἔξουσιν
 ἠδὲ καὶ ἀπονον , καὶ κακοπά
 θειαν ἔχοντα ἐδεμίαν . Ε' ἂν οὖν
 τις σφιδῆ ἢ ἄλλο αὐτῶν εἰς τιμῶ
 ἠδὲ πλάθειαν , μέλει μὲν πινος
 ἠδὲ εἰς δοκεῖ εἶναι ἢ διατειβῆ
 ἕως ἂν γαργαλίξῃ τὸν ἀνδρω
 πον· εἶτ' ἐκ ἔστιν . ὅταν γὰρ
 ἀναίει· , ἀποθάνεται , ὅτι ἐκ
 ἡδύτων

arum alia Incontinentia
 vocatur, alia Luxuria,
 alia Assentatio. Quid er-
 go heic astant ista? Obser-
 vant eos qui aliquid à For-
 tuna acceperunt. Quid
 eorum? Exultant, & eos am-
 plectuntur, & adulantur:
 ut que apud se manere ve-
 rant, postulant: ac vitam
 is pollicentur suavē, otio-
 sam, & omnis expertem
 molestia. Quod si quis eis
 obsecutus, delicias ample-
 xus fuerit: ei jucunda vi-
 detur ad tempus illa vita
 ratio, dum hominem qua-
 si titillarit: cum revera
 talis non sit. Vbi enim res-
 puerit, se non comedisse,

M

sed

178 TABULA

ἔστιν, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς κη
 στυδίετο, κὶ ὑβρίζετε. δι
 κὶ ὅταν ἀναλώση πάνθ' ὅσα
 ἔλαβε παρὰ τ' Τύχης, ἀναλ
 κάζει ταύταις ταῖς γυναιξί
 σκελεύειν, κὶ πάνθ' ὑπεμέ
 θειν, κὶ ἀρχιμονεῖν, κὶ ποιεῖν
 ἔνικεν τάτων ὅσα ἔστι βλαβερά·
 οἶον, λυπερεῖν, ἱεροσυλεῖν, ὄπι
 ορκεῖν, παραδίδόναι, ληίζεσθαι,
 κὶ πάνθ' ὅσα τέτοις παραπλή
 σια. ὅταν οὖν πάντα αὐτοῖς ἀ
 πολείπη, παραδίδόναι τῇ Τιμο
 εῖα. Ποία δέ ἔστιν αὕτη; Ὅρᾳ ὀ
 πίσω τὶ αὐτῶν, ἔφη, ὡσπερ θύ
 ριον μικρὸν, κὶ τόπον στενόν
 τιτα, κὶ σκοτεινόν; Οὐκὲν καὶ
 θυμῶν

ad ab iis & comesum, &
contumeliose tractatum es-
sentit. Itaque jam con-
sumptis iis qua à Fortuna
acceperat omnibus, mulie-
ribus istis servire cogitur,
& omnia perpeti, indeco-
reque se gerere, & propter
has quævis perniciofa in se
admittere: cuiusmodi sunt,
fraudare, fana spoliare,
betierare, prodere, latroci-
nari, cæteraque his consi-
milia. Sed cum eos hac
omnia defecerint, tradun-
tur Poena. Qualis ea est?
Vides à tergo eorum ali-
quid fenestella simile, &
locum quendam angustum
& tenebrosum? Atque

M 2 etiam

180 ΤΑΒΥΛΑ

γυναικες αἰχρα, καὶ ῥυτα
 ραί, καὶ ῥάκη ἠμφισμέν
 δοκῶσι σωεῖναι; Καὶ μάλα
 Αὐται τόνων, ἔφη, ἢ μὲ π
 μᾶστινα ἔχουσα, καλεῖται Τι
 μωρία· ἢ ὅτι πτω' κεφαλιὸν ἔ
 ποῖς γόνασιν ἔχουσα, Λύπη·
 ὅτι πᾶς πείρας τίλλουσα ἐαυ
 τῆς, Ο'δυῖη. Ο' δ' ἄλλοι
 εὖτος ὁ παρρηκῶς αὐταῖς,
 δυσφῆς τις καὶ λεπῖος, καὶ
 γυμνός, καὶ κατὰ ταῦτά τις ὁμοί
 αὐτῶ, αἰσχρὰ, καὶ λεπῖη, τίς
 ἔστιν; Ο' μὲν Ο'δυρμὸς κα
 λεῖται, ἔφη· ἢ δὲ ἀδελφὴ αὐ
 τῆς Α'δυμία. πέτοις οὐκ πα
 ραδίδεται, καὶ μὲν ἑσπῶν συμ
 βιοῖ πμωρέμμος. εἶτα πᾶ
 ναι ἐπιπέδα εἰς ἔτερον οἴ
 κων

CEBETIS. 131

iam mulieres quedam
eda, & sordida, & pan-
is obsita, ibi esse viden-
ur? Omnino. Ea igitur
ua flagellum tenet, Pœna
licitur: Quæ caput ad ge-
ua demittit, Mœstitia:
Quæ capillos evellit, Æ-
cumna. Alius vero qui-
dam, illis qui astat, defor-
mis, extenuatus, & nudus,
ac post eum mulier qua-
dam, ei similis, deformis,
& tenuis, quinam sunt?
Ille quidem, inquit, Lu-
ctus vocatur: ejus vero so-
ror, Desperatio. His igi-
tur traditur, & cum his
in cruciatibus vitam agit.
Deinde rursus in aliam
M 3 domum

κον ῥίπτεται, εἰς τὴν Κακο-
 δαιμονίαν, καὶ ὡδε τὸν λοι-
 πὸν βίον κατασφίρει ἐν πάσῃ
 κακοδαιμονίᾳ, ἂν μὴ Μετά-
 νοια αὐτῷ ἴπὸ τῆς τύχης σω-
 σωτήσῃ. Εἶτα τί γίνετο; Εἴαν
 ἡ Μετάνοια αὐτῷ σωστική-
 σῃ, Ἰσχύει αὐτὸν ἐκ τῆς κα-
 κῶν, καὶ σωίσησιν αὐτῷ ἑτέ-
 ραν Δόξαν καὶ Ἐπιθυμίαν,
 ἵνα εἰς τὴν ἀληθινῶν Παι-
 δεύσῃ ἀγνοσῇ, ἅμα δὲ καὶ τὴν
 εἰς τὴν Ψευδοπαιδείαν καλου-
 μένην. Εἶτα τί γίνετο; Εἴαν
 μὴ, φησὶ, τὴν Δόξαν ταύτην
 ἀπορροδέξῃ, τὴν ἀγνοσῇ αὐ-
 τὸν εἰς τὴν ἀληθινῶν Παι-
 δεύσῃ, καρτερὸς ἵνα αὐτῆς
 σώξῃ, καὶ μακάριος καὶ
 θύδαί.

CEBETIS. 183

omum conjicitur, Infelicitatis: ubi, quod reliquum est a vi, in omni miseria exigit, nisi ei Pœnitentia morte fortuna occurrerit. Quid tum fit? Pœnitentia, breviam ei facta, ex istis malis eum eripit: eique Opinionem aliam, & Cupiditatem, ad Veram Eruditionem perducitur, inserit: unaque eam, qua ad Falsi nominis eruditionem perveniat. Quid tum fit? Siquidem, inquit, eam opinionem comprehenderit, qua ipsum ad Veram eruditionem perducatur, ab ea purgatus servatur, & omnis calamitas

M 4 tatis

ὀδοδείμων γίγνεται ἐν παντ
 τῷ βίῳ. εἰ δὲ μὴ, πάλιν πλα-
 νᾷται ὑπὸ τῆς Ψευδοδοξίας.
 Ω^ρ Η^ρ Ἐράκλῆς, ὡς μέγας ὁ κίν-
 δυνος ἄλλος οὗτος ! ἢ δὲ
 Ψευδοπαιδεία, ποία ἔστιν.
 ἔφλω ἐγώ. Οὐχ ὄρας τὸν ἕτε-
 ρον πειλόλον ἐκείνον ; Καὶ
 μάλα, ἔφλω ἐγώ. Οὐκοῦν
 ἔξω τῆ πειλόλου παρὰ τὴν
 εἴσοδον γυνή τις ἔσηκεν, ἢ
 εὐκεί πᾶνυ κερταρὰ, κὶ εὐτα-
 κτος εἶ ; Καὶ μάλα. Ταύ-
 τῳ τῶνυ οἱ πολλοὶ, κὶ εἰ-
 κᾶτοι εἰς ἀνθρώπων, Παι-
 δείαν καλεῖσιν· ἐκ ἔστι δὲ,
 ἀλλὰ Ψευδοπαιδεία, ἔφη.
 οἱ μὲν ται σωζόμενοι, ὁπόταν
 βάλων.

C E B E T I S. 185

tatis expertus, ac beatus,
omne tempus & aetatis degit:
sine minus, denuo à Falsi
nominis eruditione seduci-
tur. Pro Iupiter, ut ingens
est, & alterum hoc discrimen?
Qualis vero, inquam,
est Falsi nominis eruditio?
Nonne vides, inquit,
alterum illud septem?
Utique, inquam.
Extra id septem, juxta
vestibulum, stat mulier
quaedam, quae valde munda
& composita esse videtur.
Eam vulgus, & vani
homines, Eruditionem
vocant: cum ea non sit, sed
Falsi nominis eruditio. Ad
hanc igitur ii, qui servan-

M 5 di

186 ΤΑΒΥΛΑ

βέλωνται εἰς τὴν ἀληθινὴν
 Παιδείαν ἰλθεῖν, ὅδε πρὸς
 τὴν παρεγγίνοντα. Πόπερ
 οὖν ἄλλη ὁδὸς ἔκ ἐστιν ὅπῃ τὴν
 ἀληθινὴν Παιδείαν ἀγρῶσα
 ἔστιν, ἔφη. Οὗτοι δὲ οἱ ἀνθρώ-
 ποι οἱ ἔσω τῆ περὶ πόλιος ἀνα-
 κάμπτοντες, τίνες εἰσὶν; Οἱ τ
 Ψυδοδουπαιδείας, ἔφη, ἔρασαι
 ἡτατημένοι, οἰόμενοι καὶ τῆς
 ἀληθινῆς Παιδείας σιωπι-
 λθεῖν. Τίνες οὖν καλεῖνται οὗ-
 πῃ; Οἱ μὲν Ποιηταὶ, ἔφη,
 οἱ δὲ Ῥήτορες, οἱ δὲ Δια-
 λεκτικοὶ, οἱ δὲ Μουσικοὶ, οἱ
 δὲ Ἀριθμητικοὶ, οἱ δὲ Γεω-
 μέτροι, οἱ δὲ Ἀστρολόγοι, οἱ
 δὲ Ἡδονικοὶ, οἱ δὲ Περιπα-
 τητικοὶ, οἱ δὲ Κεῖτικοὶ.

καὶ

sunt, & ad Veram eru-
tionem perventuri, pri-
um divertunt. Nunquid
ergo alia via nulla est, qua
ad Veram eruditionem du-
at? Est, inquit. Isti vero
omnes, qui intra septum
bambulant, qui sunt?
Falsi nominis eruditionis
amatores, inquit, decepti,
atque opinantes, se Vere
eruditionis frui consuetu-
dine. Quibus ergo nomini-
bus appellantur isti? Alii
Poëta, inquit, alii Orato-
res, alii Dialectici, alii
Musici, alii Arithmetici,
alii Geometra, alii Astro-
logi, alii Voluptarii, alii
Peripatetici, alii Critici,
cate-

καὶ ἔσοι ἄλλοι τέτοιοι εἰσὶ πα-
 ραπλήσιοι. Αἱ δὲ γυνῶκες
 ἐκείναι αἱ δοκῶσαι περὶ τῆς
 χῆν ὁμοίαι ταῖς παρῶταις, ἐν
 αἷς ἔφης ἔϊ) τίω' Ἀκρε-
 σίαν, καὶ αἱ ἄλλαι αἱ μετ' αὐ-
 τῶν, τίνες εἰσὶν; Αὐταὶ ἐκεί-
 ναι εἰσιν, ἔφη. Πότερον οὖν καὶ
 ὄρε εἰσπορεύονται; Νηδία καὶ
 ὄρε; ἀπειρίας δὲ, καὶ ἐχὶ ὡσπερ
 ἐν τῷ πρώτῳ ἀειβόλῳ. Πό-
 τερον οὖν καὶ αἱ Δόξαι; Ναι,
 ἔφη. ἔπ μὲν γὰρ καὶ ἐν τέτοις
 τὸ σόμα, ὃ ὄπιν παρὰ τῆς
 Ἀπάτης, καὶ ἡ Ἀγνοία, μέ-
 νει τῆ Δία, καὶ μετ' αὐτῆς
 γὰρ ἡ Ἀφροσύνη. καὶ ἐ μὴ
 ἀπέλθῃ ἀπὸ αὐτῶν ἔθ' ἡ
 Δόξα,

eterique horum non dis-
 miles. Mulieres vero il-
 , que circumcursare vi-
 entur, primis similes, in-
 er quas esse dicebas Incon-
 inentiam, & reliquas il-
 ius socias, quanam sunt?
 illa ipsa, inquit, sunt.
 Nunquid ergo & huc in-
 rediuntur? Et huc medius
 idius, sed raro: nec ita fre-
 quenter, ut in primum se-
 otum. Nunquid ergo &
 Opiniones? Na, inquit.
 nam & in his etiamnum
 Potio, ab Impostura propi-
 nata, & Ignorantia, ma-
 net: atque etiam mehercu-
 le, una cum ea, Amentia.
 Neque vero ab eis vel Opi-
 nis-

90 ΤΑΒΥΛΑ

Δόξα, ἔθ' ἢ λοιπὴ Κακία
 μέγιστος ἂν ἀπογίνονται τῆ
 Ψευδοπαιδείας, εἰσέλθωσιν
 εἰς τὴν ἀληθινὴν ὁδὸν, καὶ
 κώσονται τὴν τέτην καρτερικὴν
 κλῆσιν ὁρίσασθαι, καὶ ἐκβάλλωσιν
 τὰ κακὰ πάντα ὅσα ἔχουσιν
 καὶ τὰς Δόξας, καὶ τὴν Α
 γνοίαν, καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν
 σάν Κακίαν. τότε ἂν ἔπι
 σωθῶσονται. ὧδε δὲ μόνον
 παρὰ τῆ Ψευδοπαιδείας, ἐδ
 ποτι ἀπολυθῶσονται, ἐδὲ ἐν
 λείψῃ αὐτῶν κακῶν ἔδειν ἔν
 κα πύτων τῆ μαθημάτων
 Ποία οὖν αὕτη ἰδὸς ἔστι
 ἢ φέρουσα ἔπι τὴν ἀληθ
 τὴν Παιδείαν; Ὅρα, ἔφ
 ἄ.

ones vel cetera vitia re-
dent, donec, repudiata
Falsi nominis eruditione,
ram ingressi viam,
urgatricem istarum re-
m vim biberint, & ma-
omnia, quibus urgen-
r, ut Opiniones & Igno-
ntiam, & reliquam o-
ne Vitiositatem, ejecerint.
m demum enim serva-
ntur. Dum vero heic
anserint apud Falsi no-
inis eruditionem, nun-
tam liberabuntur: nec
lum malum, illarum
idem disciplinarum sub-
dio, profligabunt. Quæ er-
via est, quæ ad Veram
uditionem ferat? Vides-
ne,

ἄνω τόπον πινά εἰκόνον , ὅπου
 εἰδὲς ὀπηρετοικεῖ , ἀλλ' ἔρη-
 μως δοκεῖ εἶναι ; Οὐρῶ. Οὐκ-
 ἔν κὴ θύραν πινά μικροῦν , κὴ
 εἶδόν πινά πρὸς τῆς θύρας , ἢ
 τις ἐ πολὺ ὀχλείται , ἀλλὰ πᾶ-
 νυ ὀλίγοι κοροῦνται , ἕσπερ
 δυσανόδου πινός κὴ τραχείας
 κὴ πετρώδους εἶναι δοκέσθαι
 Καὶ μάλα , ἔφω. Οὐκ ἔν κὴ
 βυθός τις ὑψηλός δοκεῖ εἶ-
 ναι , κὴ ἀνάβασις γενὴ πᾶ-
 νυ , κὴ κρημνός ἔχουσα ἐν-
 θεῖ κακῆθον βαθύς ; Οὐρῶ
 Αὐτὴ τοίνυν ὅτιν ἢ εἶδος
 ἔφη , ἢ ἀγροῦσα πρὸς τῆ
 ἀληθινῶ Παιδείαν. Καὶ μά-
 λα γὰ χαλεπὴ πρὸς εἶναι
 Οὐκοῦν κὴ ἄνω γὰ πρὸς τὸ
 βυθόν

ne, inquit, editum illum locum, qui à nemine incoli, ac desertus esse, videtur? Video. Ergo & ianuam parvam, & viam quandam ante ianuam, parum frequentem, & à perpauca tritam, ut quæ & præceps & aspera, & prærupta esse videatur? Omnino, inquam. Ibi & Tumulus excelsus cernitur, & angustus aditus, utrimque in profundum præceps. Video. Hac igitur, inquit, via est, quæ ad Veram eruditionem ducit. Et quidem aspectu, inquam, valde ardua. Ergo & superne juxta tumu-
 N lum

Βενὸν ἰρᾶς πείρας μαγὰ-
 λω, κὶ ὑψηλῶ, κύελω ὀπί-
 κρημον; Οἶρῶ, ἔφλω. Οἶρᾶς
 οὐὶ καὶ γωᾶκας δύο ἰση-
 κίας ὅτι τ᾽ πείρας, λιπα-
 ραίς, καὶ δὺεκτάσας τῶ σῶμα
 π, κὶ ὡς ἐκπατάκαπ τὰς χεῖ-
 ρας περιθύμω; Οἶρῶ ἀλλὰ
 τίνες καλῶνται, ἔφλω, αὐται;
 Η᾽ μὲρ Ε᾽ γκεράττα καλεῖται,
 ἔφω ἢ δὲ, Καρτεία. εἰσὶ δὲ
 ἀδελφῆ. Τί οὐὶ τὰς χεῖρας
 ἐκπατάσασιν ἔτω περιθύμω;
 Παρακαλῶσιν, ἔφω, τὰς πα-
 ραγομῶρας ὅτι τὸν τύπον,
 διαρρεῖν, κὶ μὴ ὀποδειλιᾶν, λέ-
 γουσι, ὅτι βραχὺ ἔτι δεῖ καρ-
 τερῆσαι αὐτὰς, εἶτα ἡξουσιν
 εἰς

CEBETIS. 195

lum magnam rupem vi-
des, & altam, undique
præruptam? Video, in-
quam. Vides ergo & duas
mulieres, succi plenas, &
robusto corpore in rupe stã-
tes, quæ manus alacrius
extendunt? Video, in-
quam. sed quæ eis nomina
sunt? Vna, inquit, Conti-
nentia vocatur, altera Tc-
lerantia. Sunt autem soror-
es. Cur vero manus adeo
alacriter extendunt? Hor-
tantur, inquit, viatores
ad eum locum progressos,
ut bonis sint animis, nec per
ignaviam desperent. Fore
enim, ut post parvi tempo-
ris difficultates, in amœ-

N 2 nam

196 ΤΑΒΥΛΑ

εἰς ἰδὸν καλῶ. Ὅταν οὐκ
 παρρησιάζωνται ὅτι τὴν πεί-
 τειαν, πῶς ἀναβάντων; ὁρᾷ
 γὰρ ὁδὸν φέρουσι ἐδεμίαν
 ἐπ' αὐτῆς. Αὐτὰρ ὅτε τῆ κρημνῶ
 κερκεταβάντων, καὶ ἔλκυσιν αὐ-
 τὰς ἀνα κερὸς ἑαυτῶν. εἶτα κε-
 λδύσιν αὐτὰς διαναπαύσασθαι,
 καὶ κατὰ μικρὸν διδόασιν. Ἰχθυῶ
 καὶ θάρσος, καὶ ἐπαγγέλλοντο αὐτὰς
 καταστῆσαι κερὸς τὴν ἀληθε-
 νίαν Παρθείαν, καὶ δεικνύου-
 σιν αὐταῖς τὴν ὁδὸν, ὡς ἔστι
 καλή τε, καὶ ὁμαλὴ, καὶ δι-
 σφόδρως, καὶ καθαροῦ
 παντὸς κακοῦ, ὡσπερ ὁρᾷς.
 Εἰμφαίνῃ νῆ Δία. Ὅρᾷς
 οὐκ, ἔφη, καὶ ἔμφορᾷς τῆ
 ἄλλοις ὁρεῖν τόπον πινᾶ, ὅς
 δοκεῖ καλὸς τε εἶναι, καὶ
 λειμῶ.

nam viam perveniant. Vbi
autem ad rupem acce-
rint: quo pacto ascendunt?
nullam enim, qua eo ferat,
viam perspicio. Ipsa à præ-
cipitio ad eos nonnihil de-
scendunt, eosque sursum
ad sese attrahunt. Postea
jubent eos requiescere: &
paulo post eis dant Robur
& Fiduciam, & pollicen-
tur se eos ad Veram erudi-
tionem perducturas: ac de-
monstrant, quam ea via sit
amœna, & plana, & expe-
dita, & omnis expers mali,
ut vides. Ita certe quidem
apparet. Videsne porro, in-
quit, ante lucum illum lo-
cum quendam, qui &

λειμνοφθῆς, καὶ φωτὶ πολ-
 λῷ καταλαμπόμενος; Καὶ
 μάλα. Κατανοεῖς οὐκ καὶ ἐν
 μέσῳ τῆς λειμῶνος πείβουλον
 ἔπειρον, καὶ πύλλω ἐτέρῳ;
 Ἔστιν ἔτι. Ἀλλὰ τίς καλεῖ-
 ται ὁ τόπος οὗτος; Εὐδαι-
 μόνων οἰκητήριον, ἔφη. Ἄδ-
 εῖ δὲ διατρέξουσιν αἱ Ἀρεταὶ
 πάντα, καὶ ἡ Εὐδαιμονία.
 Εἶπον, ἔφλω ἰγὼ, ὡς καλὸν τὸ
 τόπον εἶ. Οὐκᾶν παρὰ
 πύλλω πύλλω ὄρας, ἔφη, ὅτι
 γυνή τις ὄζει καλῶ, καὶ καθεστη-
 κῆα τὸ πρόσωπον, μέση δὲ καὶ
 κεκελιμένη ἦδη τῆς ἡλικίας, σο-
 λιώδ' ἔχευσα ἀπλῶ, καὶ ἔδ-
 να καλλωπισμὸν; ἔσηκε δὲ ἐκ
 ὄπι στρογγύλης λίθου, ἀλλ' ὄπι
 τετραγώνου, ἀσφαλῶς κειμέ-
 νου. καὶ

amœnus videtur, & prati
 instar, multaque luce illu-
 stris? Vtique. Videsne in
 prati medio etiam aliud
 septum, & aliam portam?
 Est ita. Sed quomodo vo-
 catur locus ille? Beatorum
 domicilium, inquit. Hic
 enim degunt Virtutes o-
 mnes, & Beatitudo. Amœ-
 nus dubio procul is locus
 est. Vides ergo, inquit, jux-
 ta portam stare matronam
 formosam, constanti vul-
 tu, etate media, & iam
 ad senectutem declinante,
 veste simplici, & ascitici
 cultus experte? Insistit an-
 tem saxo non globoso, sed
 quadrato atque immobili.

N 4   Ei

200 ΤΑΒΥΛΑ

νη. κὶ μῆ ταύτης ἄλλα δὴ
 εἰσί· δυνατέρες πρὸς δοκῶσι
 εἶναι. Εμφαίνει ἔτιω ἔχιν.
 Τέτων τοίνω ἢ μὲν ἐν τῷ
 μέτρῳ, Παιδεία ὅτιν· ἢ δὲ,
 Ἀλάθια· ἢ δὲ Πηδῶ. Τί δὲ
 ἔσηκεν ὅτι λίθου τετραγώνου
 αὐτῆ, Σημεῖον, ἔφη, ὅτι ἀ-
 σφαλῆς τε κὶ βεβαία ἢ τῶς
 αὐτῷ ὁδὸς ὅτι τοῖς ἀφικνε-
 μένοις, κὶ τῷ διδουμένων
 ἀσφαλῆς ἢ δόξαι τοῖς λαμ-
 βάνουσι. Καὶ τίνα ὅτιν, ἢ
 διδωσκῖν αὐτῆ; Θάρσος,
 κὶ Ἀφοβία, ἔφη ἐκεῖνος.
 Ταῦτα δὲ τίνα ὅτιν; Ἐπι-
 στήμη, ἔφη, τοῦ μηδὲν ἄν
 ποτε δεινὸν παθεῖν ἐν τῷ
 βίῳ. Ἡράκλειος ὡς καλῶ,
 ἔφω,

Ei adsunt alia quadam
 dua, filia ejus, ut videtur.
 Ita quidem videtur. Ha-
 rum igitur media, Erudi-
 tio est, inquit: altera, Ve-
 ritas: altera, Suadela. Cur
 autem quadrato saxo insi-
 stit? Indicio, inquit, est,
 & viatoribus viam ad
 eam esse tutam ac firmam:
 & accipientibus, mune-
 rum ejus fructum secu-
 rum. Ecqua sunt ejus mu-
 nera? Fiducia, Securitas
 seu Vacuitas à perturbatio-
 nibus, inquit ille. Quam-
 nam ista vim habent?
 Eam, ut sciant, nihil un-
 quam in vita sibi mali
 eventurum. Dii boni, in-

N 3 quam,

ἔφλω, τὰ δὲ ὄρα. Ἀλλὰ τί-
 ρος ἔνεκεν ἔξω τῆ περιεβ-
 λα ἔσηκεν ἔτως; Ὅπως δὲ
 παρεχνομύρας, ἔφη, δερα-
 πώδη καὶ ποτίζη τῷ καρ-
 τικῷ δύναμιν. εἶθ' ὅτω καρ-
 θαρθάσιν, ἔτως αὐτὸς εἰτ-
 ἄγη πρὸς τὰς Ἀρετάς.
 Πῶς τῆτο; ἔφλω ἐγώ. ἔ γδ
 σωίημι. Ἀλλὰ σωήσεις, ἔφη.
 ὡς ἂν· εἴ τις φιλοτίμως κά-
 μνων ἐτύχανε, πρὸς τὴν ἰατρὴν
 ἂν δήπε γνόμμος, πρὸτερον
 καρταρτικοῦς ἐξέβαλε πάντα
 τὰ νοσοποιῶντα· εἶτα ἔτως
 ἂν αὐτὸν ἰατρὸς εἰς ἀνάλη-
 ψιν καὶ ὑγίειαν καθέση-
 γεν· εἰ δὲ μὴ ἐπέιδετο οἷς ἐπέ-
 ταπείν, δολόγως ἂν δήπε
 ἀπωθεῖς ἔξώλετο ὑπὸ τῆς
 νόσου.

quam, quam præclara mu-
nera! Sed cur sic extra se-
ptum astat? Ut hospites,
inquit, sanet, eisque Vim
burgatricem propinet. Vbi
vero purgati fuerint; tum
demum eos ad Virtutes ad-
ducit. Quomodo istud? in-
quam. Neque enim intelli-
go. Sed intelliges, inquit,
Fit enim hic perinde, ut si
quis gravi affectus morbo
ad medicum perducatur.
Is vero purgationibus in-
primis omnes morbi caus-
sas ejicit; ac tum demum
vires confirmat, sanita-
temque restituit. Sin æger
medico non paruisset: me-
rito ejectus à morbo inter-
isset:

204 ΤΑΒΥΛΑ

νόσκι Ταῦτα σωσίμι, ἔφλω
 ἔγω. Τὸν αὐτὸν πίνω τροπον
 ἔφη, κὶ πρὸς τὴν Παιδείαν
 ὅτι πε παραγίγη, θερα-
 πεύει αὐτὸν, κὶ ποτίζει τῆ
 ἑαυτῆς διωάμει, ὅπως ἐκ-
 καθάρη πρώτον, κὶ ἐκβάλη τὰ
 κακὰ πάντα, ὅσα ἔχων ἦλ-
 θε. Ποῖα ταῦτα; Τὴν Ἀΐνοιαν
 κὶ τὸν Πλάνον, ὃν ἐπιπόκει
 παρὰ τ' Ἀπάτης, κὶ τὴν Ἀ-
 λαζονείαν, κὶ τὴν Ἐπιθυ-
 μίαν, κὶ τὴν Ἀκροσίαν, κὶ
 τὸν θυμὸν, κὶ τὴν Φιλαργυ-
 ρίαν, κὶ τὰ λοιπὰ πάντα ὧν
 ἀνεπλήσθη ἐν τῷ πρῶτῳ πε-
 ριβόλει. Ὅταν οὖν καθαρ-
 θῆ, πῶς αὐτὸν ἀποσέλλει; Ἐ-
 ρῶν, ἔφη, πρὸς τὴν Ἐπι-
 στήμιον, κὶ πρὸς τὰς ἄλλας
 Ἀρι-

Set. Hæc, inquam, intel-
go. Ad eum ergo, inquit,
modum ad Eruditionem
ubi quis pervenerit, ea cu-
rat illum, suamque illi
vim propinat, ut ante o-
mnia expurget & ejiciat
vicia qua secum attulerat
omnia. Quenam ista? Igno-
rantiam, & Errorem apud
Imposturam haustum, &
Arrogantiam, & Cupidi-
tatem, & Incontinen-
tiam, & Iracundiam, &
Avaritiam, ceteraque
omnia, qua in primo sepro
ingurgitarat. Postquam
autem purgatus fuerit, quo
eum mittit? Intro, inquit,
ad Scientiam, & ceteras
Virtu-

206 ΤΑΒΥΛΑ

Ἀρετάς. Ποίας ταύτας; Οὐχ
 ὄρας, ἔφη, ἔσω τ' αὐλῆς χρ
 ρὸν γυναικῶν, ὡς θειδέης δδ
 κθσιν^{εἶ}), κὶ οὐτακται, κὶ σο
 λω' ἀτρυφερον καὶ ἀπλι
 ἔχσιν; ἔπ τε ὡς ἀπλασοίει
 σι, κὶ ἐδαμῶς κηκαλωπι
 σμηγαι ὡσπερ αἱ ἔλαι; Ο'ρῶ,
 ἔφλω. ἀλλὰ τίνες αὐται κα
 λῶνται; Ἡ' μὲ ἀρότη Ε'πισή
 μη, ἔφη, καλεῖται. αἱ ὃ ἄλ
 λαι ταύτης ἀδελφαί, Ἀν
 δρεία, κὶ Δικαιοσύνη, Καλο
 καταθία, Σωφροσύνη, Εὐτα
 ξία, Ἐλευθερία, Ἐγκράτεια,
 Πράοτις. Ὡ' κάλλισται, ἔφλω
 ἔγωγε! ὡς ἐν μεγάλῃ ἐλπί
 δι ἐσμή! Ε'ὰν σωῆτε, ἔφη,
 καὶ ἔξιν κωλυποήσεσθε ἔ
 κέσσε.

virtutes. Quasnam istas?
Non vides, inquit, intra
ortam cœtum matrona-
rum, quæ & formosæ, &
modestæ videntur; atque
etiam ficti nihil habent,
minimeque comptæ sunt,
ut cetera? Video. Sed quæ
sunt earum nomina? Pri-
ma quidem, Scientia dici-
tur: reliquæ vero ejus so-
cores, Fortitudo, Iustitia,
Vita integritas, Temperan-
tia, Modestia, Liberalitas,
Continentia, Clementia.
O pulcherrimas, inquam!
Quanta in spe siti sumus!
Siquidem intellexeritis, in-
quit, & usu vita confirma-
bimini in iis quæ auditis.
Enim-

κέεπ. Ἀλλὰ πρὸς ἕξομψ ἀ
 μάλιςτα, ἔφλω ἔχουγ. Τοιγαρῶν
 ἔφη, σωθήσεσθε. Ὅταν οὖν πα
 ραλάβωσιν αὐτὸν αὐται, πῶς ἀ
 πάγχερι; Πρὸς τὴν μητέρα, ἔφη
 Αὐτὴ δὲ τίς ἔστιν, Εὐδαιμονία
 ἔφη. Ποία δὲ ἔστιν αὐτὴ.
 Ὅραε τὴν ὁδὸν ἐκείνῳ, τὴν
 φέρουσαν ὅπρὶ τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖ
 νο, ὃ ἔστιν ἀκρόπολις τῆς περὶ
 βόλων πάντων; Ὅρῳ. Οὐκ ἔστι
 ὅπρὶ τῆς περὶ πυλαίας γυνὴ κα
 θεστικῆς οὐδεὶς τις κάθη
 ται ὅπρὶ θρόνου ὑψηλῆς, κε
 κρομμυδῶν ἐλδύθιρος, καὶ
 ἀπειρίγας, καὶ ἰσπεφανομέ
 νη στεφάνῳ δὴ ἀνθεῖ πάνυ κα
 λῶς; Ἐμφάνη ἔπως ἔχον.
 Αὐτὴ πίνω ἔστιν ἡ Εὐδαιμο
 νία, ἔφη. Ὅταν οὖν ᾤδε
 τις

Enimvero, inquam, sum-
 mo studio elaborabimus.
 Itaque salvi eritis, inquit.
 Ha vero cum eum suscepe-
 rint, quo deducunt? Ad
 matrem suam, inquit. Ea
 vero qua est? Beatitudo,
 inquit. Cuiusmodi vero
 est? Videsne viam illam
 qua ducit ad fastigium il-
 lud, qua arx est septorum
 omnium? In vestibulo igi-
 tur Matrona, constanti-
 tate, & formosa, in alto
 tholio sedet, compta liberali-
 ter, & citra luxum, coro-
 na florida peregregie orna-
 ta. Ita sane videtur. Ea
 igitur Beatitudo est, in-
 quit. Cum autem huc ali-
 quis

πρὸς παρεχόμενα, τί ποιε
 Στεφανοῦ αὐτὸ, ἔφη,
 ἑαυτῆς διωάμῃ ἢ Εὐδαιμ
 νία, καὶ αἱ ἄλλαι παῖσαι Ἀρ
 ται, ὡσπερ τοῦ νενικηκότ
 εἶδον μεγίστης ἀγῶνας. Ἐ
 ποίους ἀγῶνας νενίκηκεν αὐ
 τός; ἔφω ἐγώ. Τὸς μεγ
 εῖς, ἔφη, καὶ τὰ μέγιστα θηρί
 ᾱ πρῶτον αὐτὸν κατήσθ
 κη ἐκόλαζε, καὶ ἐποίησεν διέλο
 τάςτα πάντα νενίκηκε, καὶ
 ἀπέριψεν ἀφ' ἑαυτῆς,
 κικρότηκεν ἑαυτῆς. ὡς
 ἐκέλευε τῶν τέτων διελούου
 καθάπερ ἔπος ἐκέλευε πρῶ
 τρον. Ποῖα λέγεις ταύ
 τὰ θηρία; πάνυ γὰρ ὅτι
 μὲν ἀκούσαι. Πρῶτον μὲν
 ἔφω

quis pervenerit, quid illa
 agit? Coronat eum, in-
 quit, sua vi, ceteraque
 virtutes omnes, ut eos qui
 maximis sint certaminibus
 defuncti. Quibus autem
 certaminibus is est defun-
 ctus? inquam. Tum ille:
 Maximis, inquit: & ma-
 ximas belluas, qua prius
 ipsum devorabant, & cru-
 ciabant, & servitute pre-
 mebant, superavit omnes,
 & à se profligavit, ipse sui
 iuris factus: adeo ut illa
 iam ei ita serviant, quem-
 admodum ipse dudum illis
 serviebat. Quasnam dicis
 belluas? Perquam enim
 audire cupio. Primum, in-

O 2 quit,

ἔφη, τίω Ἀγνοίαν, καὶ τὸν
 Πλάνον. Ἡ' ἔδοκεῖ σοι θη-
 ρεία ταῦτα εἶναι; Καὶ ποιη-
 ρά γο, ἔφλω ἐγώ. Εἶτα τίω
 Δύπλω, καὶ τὸν Ὀδυσμὸν, καὶ
 τίω Φιλαργυρίαν, καὶ τίω
 Ἀκρεσίαν, καὶ τίω λοιπὴν
 ἀτασαὶ κακίας. πάντων τέ-
 των κρατεῖ, καὶ ἔκρατεῖται,
 ὡσπερ τὸ ἀσθενέστερον. Ὡς κα-
 λῶν ἔργων, ἔφλω ἐγώ, καὶ καλ-
 λίστης νίκης, ἀλλ' ἐκεῖνο ἐπι-
 μοιήσει, τίς ἡ δύναμις τῆς σε-
 φάνης, ἧ ἔφης σεφαιθεῖται
 αὐτόν; Εὐδαιμονικὴ, ὡς γα-
 ρίσης. ὁ γὰρ σεφαιθεῖς ταύτη
 τῇ δυνάμει διδάμων γίνεται,
 καὶ μακάριος, καὶ ἐκ-
 ἔχῃ ἐν ἑτέροις τὰς ἐλπί-
 δας τῆς εὐδαιμονίας, ἀλλ' ἐν
 ἑαυ-

quit, Ignorantiam & Er-
rorem. An vero eas esse
belluas non censes? Et qui-
dem maleficas, inquam.
Deinde Dolorem, Luctum,
Avaritiam, Intemperan-
tiam, & omnia genera vi-
tiorum. His omnibus im-
perat; non paret, ut prius.
O preclara, inquam, faci-
nora, victoriamque pul-
cherrimam! Verum illud
etiam mihi dicito: qua vis
est illius corona, qua eum
ornari dicebas? Beatifica,
ô adolescens. Nam qui ea
vi coronatur, fit beatus, &
malorum expers: nec in
aliis spem felicitatis ha-
bet repositam, sed in se-

O 3 met

214 ΤΑΒΥΛΑ

ἑαυτῶν. Ὡς καλὸν τὸ νίκημα
 λέγει! ὅταν δὲ σεφαιωθῆ, τ
 ποιῆ, ἢ ποῖ βαδίζει; Ἀγαστι
 αὐτὸν ὑπολαβῶσαι αἱ ἀρεταί.
 πρὸς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅθεν
 ἦλθε πρῶτον, καὶ δεικνύσιν
 αὐτῶν τὸν ἐκεῖ διατρέποντας,
 ὡς κακῶς καὶ ἀθλίας ζῶσι, καὶ
 ὡς γαυαγῶσιν ἐν τῷ βίῳ, καὶ
 πλαιῶνται, καὶ ἄγονται κατὰ κ
 κρατημῆροι, ὡσπερ ὑπὸ πολε
 μίων· οἱ μὲν ὑπὸ Ἀκροσίας, οἱ
 ᾗ ὑπὸ Ἀλαζονείας, οἱ ᾗ ὑπὸ Φι
 λαργυρίας, ἕτεροι δὲ ὑπὸ Κειο
 δοξίας, οἱ ᾗ ὑφ' ἐτέρων κα
 κῶν· Ἰξ δὲ ἐδωῖαι ἐκ
 λῦσαι ἑαυτοὺς τῶν δεινῶν, οἷς
 δέδενται, ὡς τε σωθῶμαι,
 καὶ ἀφικέσθαι ὡδε. ἀλλὰ τα
 ρεῖπνται διὰ παντὸς τοῦ
 βίου,

met ipso. O praeclaram vi-
toriam! Vbi autem coro-
natus est, quid facit, quo-
re abit? Virtutes eum de-
ducunt eo unde ante vene-
rat: & ostendunt ei illos
qui ibi agunt, ut male &
misere vivant, & ut vi-
ta naufragium faciant, &
errent: & quasi victi ab
hostibus ducantur; alii ab
Incontinentia, alii ab Ar-
rogantia, alii ab Avari-
tia, alii Vana gloria studio,
alii ab aliis malis. Quibus
à difficultatibus, quibus
constricti tenentur, ipsi elu-
ctari non possunt, ut ser-
uentur, & huc perveniāt;
sed per omnem aetatem tur-

O 4 ban-

βίη. τῆτο δὲ πάχουσι διὰ
 μὴ δύνασθ' ἰσθ' ἐνθάδε
 ὁδὸν εὐρεῖν· ἐπελάθοντο γὰρ
 παρὰ τῆ δαμμονίη πρὸς το
 γμα. Ὁρθαίς μοι δοκέει λι
 γήν. ἀλλὰ καὶ τῆτο πάλιν ἄπο
 ρῶ, διὰ τί δεικνύουσιν αὐτο
 τὸν τόπον ἐκεῖνον εἰ Ἀρεταί
 ὄθεν ἦκε τὸ πρῶτον. Οὐ
 ἀκριβῶς ἦδει, ἐδὲ ὀπίστατο
 ἔρη, ἐδὲν τῆδ' ἐκεῖ, ἀλλ' ἐνε
 δόξαζε. καὶ διὰ τὴν Ἀγνοίαν
 καὶ τὸν Πλάνον, ὃν δὴ ἐπε
 πίακε, τὰ μὴ ὄντα ἀγαθὰ
 ἐνόμιζεν ἀγαθὰ εἶναι, καὶ
 τὰ μὴ ὄντα κακὰ κακὰ. διὸ
 καὶ ἔζη κακῶς, ὡσπερ οἱ
 ἄλλοι οἱ ἐκεῖ διατρέβο
 ντες. νῦν δὲ ἀπειληφῶς
 τῆ

antur. Quod eo illis accidit, quod viam hanc invenire non possunt; quippe bliti mandatum quod Geius dederat. Recte mihi licere videris. Sed rursus illud dubito, cur Virtutes eorum locum illi monstrant, unde prius huc venerat. Non satis norat, neque intelligebat, inquit, quicquam eorum qua ibi geruntur: sed dubitabat; & ob Ignorantiam & Errorem quem imbiberat, ea que bona non sunt, bona esse putabat; & mala, que mala non sunt. Quare male vivebat, ut ceteri qui ibi degunt. Nunc vero con-

O 5 duci.

218 ΤΑΒΥΛΑ

τὴν ὄψιμίαν τῆς συμφερέ
 των, αὐτός τε καλῶς ζ
 κὴ τέρας θεωρεῖ ἄς κακῶ
 πράσσιν. Ἐπειδ' ἂν οὐ
 θεωρήσῃ πάντα, τί ποιῆ, ἢ πο
 βαδίζει; Ὅπου ἂν βέλῃται
 ἔφη· πωταχῆ γδ ἔστιν αὐτῶ
 ἀσφάλεια, ὡσπερ τὸ κωρύκιο
 ἄντρον ἔχοντι. καὶ πωταχῆ
 ἂν ἀφίκηται, πάντα καλῶ
 βιώσεται μὲν πάσης ἀσφα
 λείας. ὑπιδέξονται γδ αὐτὸν
 ἀσυλῶς πάντες, καθάπερ
 τὸν ἰατρὸν οἱ πάσχοντες. Πό
 τισι οὐδ' ἡκεῖνας τὰς γυ
 νῆκας, ἄς ἔφης θηρία εἶ
 ναι, ἐκ ἔπι φοβέεται, μή τι
 πάθῃ ὑπ' αὐτῶν; Οὐδέν.
 ἔ μὴ διοχληθῆσεται, ἔτε
 ὑπὸ Ὀδύνης, ἔτε ὑπὸ Λύ
 πης,

uicibilium rerum scien-
 tiam consecutus, cum ipse
 bene vivit, tum illorum
 miserias perspicit. Hac au-
 tem contemplatus, quid agit,
 ut quo vadit? Quocumque
 voluerit, inquit. Vbi que-
 rim in tuto est, non secus
 ac si Corycium antrum te-
 neret. Et quocumque per-
 venerit, omnino honeste
 viveat, ab omni periculo re-
 motissimus. Omnes enim
 eum libenter suscipient, ut
 aegroti medicum. Nunquid
 ergo illas quoque mulieres,
 quas dicebas esse belluas, ti-
 mere desit, nihil ab eis ex-
 spectans mali? Nihil. Neque
 enim vel Dolo, vel Mo-
 lestia,

220 TABULA

πης, ἔτε ὑπὸ Ἀκροσίας, ἔτε ὑπὸ
 ὑπὸ Φιλαργυρίας, ἔτε ὑπὸ
 Πενίας, ἔτε ὑπὸ ἄλλης καὶ
 ἑδένος. ἀπάντων γὰρ κυριότατος
 ἢ ἐπάνω πάντων ὅσι τῶν πονη-
 κερῶν αὐτὸν λυπέντων· καὶ
 θάσσῃ οἱ ἐχοδέκται. τὰ
 θηρία δὴτε πάντας τῶν ἀ-
 λυκῶν κακοποιῶντα μέχρι θανά-
 τῆς, ἐκείνους ἔλυπε, διὰ
 τὸ ἔχειν ἀντιφάρμακον αὐτοῦ
 τῆτος· καὶ τῆτον ἔδει λυπεῖν
 διὰ τὸ ἔχειν ἀντιφάρμακον
 Καλῶς ἐμοὶ δοκεῖς λέγειν
 ἀλλ' ἔτι πρὸς μοι εἶπέ, τῶν
 νικῶν εἰσὶν οὗτοι οἱ δοκῶντες
 ἐκείθεν ὑπὸ τῶν βενῶν πα-
 ραγίνεσθαι; καὶ οἱ μὲν αὐτῶν
 τῶν ἐσπεφανωμένοι, ἔμφασ-
 ποιῶν

tia, vel ab Incontinen-
tia, vel ab Avaritia, vel
paupertate, vel ab ullo
alio malo vexabitur. O-
mnibus enim dominatur,
omnibus est superior iis à
quibus ante exagitaba-
tur; quemadmodum vi-
cerarii. Nam serpentes, qui
omnes alios ad necem us-
que persequuntur, illos non
edunt, eo quod hoc veneni
remedium habent. Ita et
hunc nihil ledit, eo quod
remedium habet. Recte
mihi dicere videris. Sed il-
lud etiam mihi explica,
quinam ii sint qui inde à
tumulo adventant? Quo-
rum alii coronati, speciem
hila-

ποιῶσιν δὲ φροσύνης τινός·
 δὲ ἀσεφάνωτοι, οἱ μὲν ἀ-
 γνωσμοί, καὶ τὰς κνήμας
 τὰς κεφαλὰς δοκῶσι πε-
 φθαι· κατέχονται δὲ ὑπὸ γ-
 ναμῶν τινῶν. Οἱ μὲν ἐσεφ-
 τωμοί, σισωμοί εἰ-
 πρὸς πλὴν Παιδείας, καὶ δ-
 φραίνονται, τετυχηκότες α-
 τῆς· οἱ δὲ ἀσεφάνωτοι,
 μὲν ἀπεγνωστοί ὑπὸ τῆ Παι-
 δείας, ἀνακάμπουσι, κακῶ-
 καὶ ἀθλίως διακείμενοι· οἱ
 δὲ ἀποδεδειλιακότες, καὶ ἀνα-
 βεβηκότες πρὸς πλὴν Καρτε-
 ρίαν, πάλιν ἀνακάμ-
 πουσιν, καὶ πλανῶνται ἀνο-
 δία. Αἱ δὲ γυνῆεις, αἱ
 μετ' αὐτῶν ἀκολοῦσασαι, τί-
 νες εἰσὶν αὐταί; Λύται,
 ἔφη

claritatis pra se ferunt:
 si vero coronis carent,
 sperabundi, cum cruri-
 bus & capitibus attritis es-
 tum à mulieribus qui-
 sdam detineri viden-
 tur. Qui coronas gestant,
 inquit, incolumes ad Erudi-
 tionem pervenerunt, ea-
 que se potitos esse latantur.
 Qui autem coronis carent,
 partim ab Eruditione re-
 cediati recedunt, male ac-
 cipere affecti; partim igna-
 via debilitati, cum ad To-
 lerantiam ascendissent, re-
 ro redeuntes, nullo certo
 itinere oberrant. Mulie-
 res vero, eos affectantes,
 quae sunt? Ærumna, in-
 quit,

ἔφη, κὴ Ο'δύνη, κὴ Α'
 μίαι, κὴ Α'δξία, κὴ Α'γνο
 Πάντα κακὰ λέγεις αὐτῶν
 ἀκολουθεῖν. Νῆ Δία, πάν
 ἔφη, ἀκολουθεῖσιν· ὅταν
 ἔτοι παρελθόνται εἰς
 πρῶτον περίβολον πρὸς τ
 Η'δυπάθειαν, κὴ τὴν Α'κε
 σίαν, ἐχὶ αὐτὰς ἀηπῶν
 ἀλλ' ὁδὸς κακῶς λέγου
 κὴ τὴν Παιδείαν, κὴ τὸν ἐκεί
 ραδίζοντας, ὡς ταλάμπωρ
 κὴ ἄθλιοί εἰσι, κὴ κακοδα
 μονες, οἱ τὸν βίον τὸν παρ' αὐ
 τοῖς ἀπολιπόντες κακῶς ζῶ
 σι, κὴ ἐκ ἀπολαύσει τῶν παρ
 αὐτοῖς ἀγαθῶν. Ποῖα δὲ λέ
 γουσιν ἀγαθὰ εἶ; Τὴν Α'
 σωτίαν, κὴ τὴν Α'κρησίαν,
 ὡς εἶποι ἂν τις ὅτι καφα
 λαίς.

uit, & Molestia, & De-
berationes, & Ignominia,
& Ignorations. Si ita est,
ut dicis, mala omnia eos
affectantur. Vtique profe-
cto mala omnia. Cum ve-
ro isti in primum septimum
ad Luxuriam & Inconti-
nentiam redierunt, non se-
met ipsos accusant: sed sta-
tim & Eruditioni, & id-
em ter ingressis maledicunt,
ut arumnosis; & miseris
atque infelicibus, qui ea
vita, quam ipsi agant, re-
iacta, male vivant, nec per-
suantur ipsorum bonis.
Quae vero bona esse di-
cunt? Luxum, & Inconti-
nentiam, ut summatim di-

P cam.

λήσ. τὸ γδ διαχειδῶν
 σκημάτων τρόπον, ὑπό
 σιν μεγίστων ἀγαθῶν ἠγέσθαι
 εἶναι. Αἱ δὲ ἔπειτα γυναι
 αὶ ἐκείδεν παροργισομένη
 ἴλαραί τε καὶ γλαῦσαι, (καὶ
 χαλουῦν); Δόξαι, ἔφη, καὶ
 ἀγαθῶσαι πρὸς τῷ Παρθένῳ
 τοῦ εἰσελθόντος πρὸς τὰς
 ρετὰς, ἀνακάμπισιν ὅτι
 ἐτέρους ἀγάθωσι, καὶ ἀναγ
 λασιν ὅτι βῆσαιμονες ἤδη
 γότασιν οὐς τότε ἀπύ
 ρον. Πότερον ἔν, ἔφω ἐ
 αὐταὶ εἶσω πρὸς τὰς Α
 τὰς εἰσπορεύονται; Ε' φη, Οἱ
 γδ θείμεις Δόξαν εἰσπερδύ
 πρὸς τῷ Ε' πσημίω. ἀ
 λὰ τῇ Παρθείᾳ παραδιδ
 σθαι αὐτὰς. εἶτα, ὅτι ἡ Πα

am. Nam, secundum more
 ula servire, maximorum
 onorum esse fructum opi-
 antur. Altera vero mi-
 eres illinc profecta, hila-
 es, & ridentes, quibus no-
 minibus appellantur? Opi-
 ones, inquit: & perdu-
 tis ad Eruditionem iis qui
 d Virtutes sunt ingressi,
 edeunt, ut alios adducant,
 tque renunciant, eos quos
 llo adduxerint, jam bea-
 os esse factos. Vtrum igi-
 ur, inquam, ista ad Vir-
 utes ingrediuntur? Non,
 inquit: neque enim fas est
 opinionem intrare ad Sci-
 entiam: sed Eruditioni tra-
 unt illos. Quos cum Erud-

δεία παραλάβη, ἀνακα-
 πίουσιν αὐται πάλιν, ἄλλοι
 ἄξουσιν ὡσπερ αἱ νῆες, τὰ φ-
 τία Ἰξελόμυαι, πάλιν ἀ-
 κάμπουσιν, καὶ ἄλλων πρὸς
 γυμίζονται. Ταύτα μὲν δὴ ἰ-
 λῶς μοι δοκεῖς, ἔφω, ἐ-
 γνήστῃ. ἀλλ' ὁκείνο ἐδέετο καὶ
 δεδήλωσας, τί προστάτης
 Δαιμόνιον τοῖς εἰσπορεύο-
 νοις εἰς τὸν βίον ποιεῖν; Θάρρῃ
 ἔφη. οἷο καὶ ὑμεῖς θαρρῶ-
 πάντα γ' Ἰξηγήσομαι, καὶ
 δὲν παραλείψω. Καλῶς
 γὰρ, ἔφω ἐγώ. Ἐκτείνας
 πρὸ χειρὸς πάλιν, Ὁρῶ
 ἔφη, πρὸς γυναιῖνα ἐκείνη
 ἢ δοκεῖ τυφλὴ τις εἶναι, καὶ
 λίθου στρογγύλου ἐσάναι,
 καὶ ἄρτι ὑμῖν εἶπον ὅτι

...ditio susceperit, redeunt
 ...ista, rursus alios adductu-
 ...a; veluti naves, expositis
 ...arcinis reducta, aliis rebus
 ...nerantur. Ista quidem
 ...mihi recte explicare vide-
 ...is. Sed illud nondum de-
 ...clarasti, quid Genius in
 ...vitam introëuntibus præ-
 ...cipiat. Ut bonis animis sint,
 ...nquit. Quare bonis ani-
 ...mus este & vos. Enarrabo
 ...nim omnia, neque quic-
 ...quam prætermittam. Recte
 ...dixi, inquam. Rursus igi-
 ...tur extenta manu, Vide-
 ...is, inquit, mulierem istam,
 ...qua caca esse videtur, &
 ...rotundo saxo insistere,
 ...quam vobis modo dixi For-

P 3 tunam

χη καλεΐται ; Ο ρῶμλν. Τα
 τη , καλεύς , 'έφη , μή πισ
 φν' κν βέβαιον μηδέν πισ
 φν μηδὲ ἀσφαλές ἔχφν , ὁ
 αν παρ' αὐτῆς λάβη τις , μ
 δὲ ὡς ἴδια ἠγείωζ. οὐδέν
 κωλύφ ταῦτα πάλιν ἀφελ
 ωσαι , κν ἑτέρω διδόναι πο
 λάκις γδ πῆτο εἶωθε ποιεῖν .
 διὰ ταύτῳ ἔν τῳ' αἰτί
 καλεύς πρὸς τὰς ἑαυτῆς δι
 σφς ἔχῆπες γίγνεσθαι , κν μή
 χαίρην ὅταν διδῶ , μήτε ἀθ
 μείν ὅταν ἀφέλη , κν μή
 ψέγην αὐτῳ , μήτε ἐπαινεῖ
 δέν γδ ποιεῖ κν λογισμο
 ἀλλ' εἰκῆ , κν ὡς ἔτυχε , πάντε
 ὡς πρὸ πρῶτον ὑμῖν ἔλεξ
 δσ

unam appellari? Videmus.
Huic, inquit, fidem habe-
re vetat, aut quicquam
firmum putari, tutove pos-
sideri, aut pro suo teneri,
quod illi acceptum refera-
tur. Nihil enim obstare,
quo minus ea eripiat, &
alteri tradat. Sape enim
eam hoc facere solere. Ob
eam igitur causam monet,
ne vincantur illius mune-
ribus; neve gaudeant cum
largiatur; neve doleant
cum eripiat: utque eam ne-
que laudent, neque vitu-
perarent. Neque enim quic-
quam consulto facere, sed
stulte atque inconsidera-
te, sicut ante vobis dixi.

P 4 Qua-

διὰ τὸ οὐδὲ τὸ Δαιμόνιον
 λείπει, μὴ θαυμάζειν ὁ, π
 πρῶτη αὐτή, μηδὲ γίνε
 ὁμοίως τοῖς κακοῖς τραπέζ
 ταις. καὶ γὰρ οἱ κείνοι, ὅταν
 λάβωσι τὸ ἀργύριον παρὰ τ
 ἀνθρώπων, χαίρουσι, καὶ ἰδιοῦ
 μίζουσι ἐξ ἑαυτῶν. ὅταν ὅ
 ἀπαιτῶνται ἀνακλιθεῖσι, καὶ
 δὴ γὰρ οἶονταί τι π
 πονθῆναι· ἐμνημονεύοντες, ὅ
 ὅτι τότε ἔλαβον τὰ θεῖμα
 τὰ, ἐξ ἑαυτῶν κωλύει τὸν
 θεῖμον πάλιν. ὡσαύτως τοῖσι
 καὶ εὐφραδίαν τὸ Δαιμόνιον
 καὶ πρῶτη αὐτῆς δόξιν·
 μνημονεύειν, ὅτι πρῶτη
 καὶ φύσιν ἢ Τύχην, ὡς τε,
 ἀδίκως, ἀφελείας, καὶ ταχέως
 πάλιν δόξιν πολλὰ πλά
 τια. αὐτῶν δὲ ἀφελείας ἀδίκως
 δόξιν

Quare Genius monet, ne
 mirentur, quicquid illa fa-
 ciat: neve malos mensa-
 rios imitentur, qui accepta
 ab aliis pecunia gaudeant
 tanquam sua; eademque
 repetita indignentur, at-
 que injuriam sibi factam
 utent: obliti nimirum, ea
 conditione apud se fuisse
 depositam, ut absque ullo
 impedimento à creditore
 reciperetur. Eodem ergo
 modo jubet Genius erga
 ejus munera esse affectos: Et
 id Fortuna esse ingenium
 meminisse, ut & quae dede-
 rit, eripiat, & subito longè
 plura largiatur, rursus-
 que auferat ea quae dede-

P 5 rat:

234 ΤΑΒΥΛΑ

δωκεν· ἔ μόνιν δε, ἀλλὰ
 τὰ πρὸς τὰρχοντα. ἂ γέν
 δῶ, κελύθῃ λαμβάνειν π
 αὐτῆς, κὶ σωτόμως ἀπειλθ
 ἔχοντα πρὸς τῷ βεβαίᾳ
 ἀσφαλῆ δόξιν. Ποίαν τα
 τῷ; ἐφλω ἐγώ. Ἡ ἄν λύφοντ
 παρὰ τῆς Παιδείας, ἡ δὲ
 σωθῶσιν ἐκεῖ. Αὐτῆ οὖν τίς
 σιν; Ἡ ἀληθῆς Ἐπιστήμη,
 φη, τῶ συμφερόντων, κὶ ἀσφαλ
 δόσις, κὶ βεβαία, κὶ ἀμετάβλη
 τος. φεύγῃ οὖν κελύθῃ σωτό
 μως πρὸς ταύτῃ· κὶ ὅταν ἔλ
 θῶσι πρὸς τὰς γυναικας ἐκε
 νας, ἂς κὶ κρόπερον εἶπο
 ὅτι Ἀκρασία καὶ Ἡ Δυπά
 θεια καλοῦνται, καὶ εἰτεῦ
 δεν κελύθει σωτόμως ἀπαλ
 λάτθῃ

e: nec ea solum, sed illa
iam qua illi ante habue-
nt. Qua igitur det, accipi
bet ab ea; iisque acceptis
iam primum accedi ad
instantem & tutam lar-
tionem. Quenam illa est?
quam. Quam ab Erudi-
one sunt accepturi, si eo
pervenerint incolumes Ea
vero qua est? Vera scien-
tia, inquit, rerum utilium,
argitioque constans, tuta
& immutabilis. Quare
celeriter ad hanc jubet
confugi: cumque ad mulie-
res illas, quas ante dixi
Incontinentiam & Luxu-
riam appellari, pervene-
rint, etiam ab iis statim
disce

λάτρεω, ἢ μὴ πιστεύειν
 δὲ ταύταις μηδέν, ἕως
 πρὸς τὴν Ψυχοδιδασκαλίαν
 κωντα. καλύει οὖν αὐ
 χρόνον πᾶν ἐνδιατρέψαι, κα
 λαβῆν ὅ, πᾶν βέλωντα π
 αὐτῆς, ὡς ἄρ' ἐφόδιον· εἰ
 ἐπιβῆν ἀπέναι πρὸς τὴν
 ἀληθινὴν Παιδείαν Συντα
 μως. Ταῦτ' ὅσιν, ἀπερὸς τὰ
 σὴ τὸ Δαιμόνιον. Ὅσπερ τοίνυν
 παρ' αὐτὰ τι ποιῆι ἢ παρ
 κέαι, ὑπόλυται κακὸς κακῶ
 Ὅ μὲν δὲ μῦθος, ὡς ξένο
 ὅ ἐν τῷ πίνακι, τοῦτο
 μῖν ὅσιν. εἰ δὲ δεῖ πᾶσι
 θεῶναι πρὸς ἑκάστην τέτων
 οὐδεὶς φθόνος· ἐγὼ γὰρ
 ὑμῖν φράσω. Καλῶς λέγει
 ἑφύ

cedi, ac ne his quidem
em haberi ullam: donec
Falsi nominis Eruditio-
progressi fuerint. Apud
nc vero ad tempus eos
mmorari iubet: & quic-
uid voluerint, ab ea pro-
iatico accipere: Post cele-
ter inde ad Veram Erui-
tionem contendere. Hæc
nt mandata Genii: qua
ui aut non observat, aut
on recte accipit, malus
uale perit. Ac fabula qui-
em, hospites, quam Tabu-
a continet huiusmodi est.
i quid vero amplius de
orum unoquoque percon-
ari placet, licebit. Ego
nim vobis dicam. Recte,
in-

ἔφω ἐγώ. ἀλλὰ τί καὶ
 αὐτὸς τὸ Δαμόνιον λα
 παρὰ τῆς Ψυδοδοταίδει
 Ταῦθ' ἂ δδοκεῖ εὐχρησα
 Ταῦτ' οὖν τίνα ὄσι; Γερ
 ματα, ἔφη, καὶ τὰ τῶν ἄλλων
 Σημίτων· ἂ καὶ Πλάτων φη
 ἄσταει χαλινῶ πνος δύνα
 ἔχον τοῖς νέοις, ἵνα μὴ εἰς ἔ
 ρα πεσῶνται. Πότερον
 ἀνάγκη ταῦτα λαβεῖν, εἰ μέ
 λοι πρὸς ἡξείν πρὸς τὴν ἀλη
 γνῶ Παιδείαν, ἢ ἔ; Ἀνάγκη
 ἔδοξεν, ἔφη, χησίμα μὴ
 τοῖ ὄσι· πρὸς δὲ τὸ βελτίως γ
 νέως ἔδεν συμβάλλεται τα
 τα. Οὐδὲν ἄρα λέγεις ταῦτα
 χησίμα ἔ;) πρὸς τὸ βελ
 τίως γνέως ἄνδρας; Ἐ
 γ

nam, dicitis. Quid ergo
Genius à Falsi nominis
auditione jubet accipere?
qua usui esse videntur.
nam illa sunt? Litte-
inquit, & cetera disci-
na: quas & Plato ado-
centibus freni esse instar
, ne aliis rebus distra-
ntur. Num vero necesse
istas accipere eum qui
Veram Eruditionē per-
nire velit, an non? Nul-
id quidem necessitas co-
. Nam commoda illa
idem sunt, sed ad incre-
enta virtutis nihil con-
runt. Itane eas nihil
nferre ad id dicitis ut viri
meliores evadamus? Licet
enim

γδ κη ἀνοῦ τέτων βελτίης
 νιάδς. ὅμως δὲ ἐν ἄχ
 κακείνά ὄσιν, ὡς γδ δι' ἐφ
 θέως συμβάλλουμν τὰ λι
 μνάποτε, ὅμως μὲν τοί γε
 ἄχρητον. ἔω, κη ἡμᾶς αὐ
 τῶ φωνῶ ἀκρεβεςέραν
 χήν; κἄν τι σωθήσμεν· ἐ
 αἶδν τέτων ἤδ' μαθημάτ
 ἐδὲ κωλύει γλυέδς. Πό
 εστ ἐδὲν παρέχουσιν ἔ
 οἱ μαθηματικοὶ πρὸς
 βελτίης γλυέδαι ἤδ' ἄλλ
 ἀνθρώπων; Πῶς μέλλο
 σι παρέχῆν, ἐπειδὴν φα
 ναιται ἡτατημῆοι πρὸς ὁ
 γαθῶν καὶ κακῶν ὡπα

im vel sine his fieri me-
 res, inquit. Neque ta-
 en inutiles sunt etiam
 a. Vt enim aliquando per
 terpretem ea qua dicun-
 r cognoscimus; & tamen
 n incommodum fuerit,
 s ipsos illius lingua accu-
 tiorem habere cognitio-
 em, quamvis aliquid per
 terpretem perceperimus:
 disciplinis istis carere,
 bil est quod vetet. Non
 ngo meliore conditione
 ont ceteris isti Machema-
 ci, nec facilius possunt fie-
 meliores? Quo pacto in-
 uit, prestarent ceteris,
 um eos de rebus bonis &
 alis non minus sentire
 Q per-

οἱ ἄλλοι, καὶ ἔτι κατεχόμενοι
 ὑπὸ πάσης κακίας; Οὐ
 γὰρ κωλύει, εἰδέναι μὴ γινώσκοντα,
 καὶ κατέχειν τὰ μὲν
 πάντα πάντα, ἰμοίως δὲ μὴ
 σον καὶ ἀκρατῆ ἔῃ), καὶ
 λάργυρον, καὶ ἄδικον, καὶ ἀφρο
 δότιον, καὶ τὸ πέρασ ἀφρο
 Α'μέλει πολλὰς τοιάυτας
 ἰδεῖν. Πῶς οὖν ἔποι παρ
 ριν, ἔφη, εἰς τὸ βελτίον
 δευρὸς γυμνάσιον, ἔνευα τῶν
 ἑνὸς μαθημάτων; Οὐδαμῶς
 φαίνεται, ἐκ τούτου τῶν
 γου. Ἀλλὰ τί ἔστιν, ἔφη
 ἐγὼ, τὸ ἀπρον; Ὅτι ἐν
 διδασκάλῳ πειρόμενος
 τείνουσιν, ὡς ἂν ἐγγί
 πεισ πρὸς τὴν ἀληθει

peram constet, quam
 ceros mortales, & omni
 huc vitiorum genere
 restrictos teneri? Nihil
 im vetat, nosse literas,
 tenere disciplinas o-
 nes: & aequetamen esse
 vriosum, intemperantem,
 varum, injurium, prodi-
 rem, denique amentem.
 Multos certè quidem tales
 dere licet. Quæ ergo, in-
 uit, istorum quasi praro-
 tiva est ob istas discipli-
 as, ut in viros evadant
 meliores? Nulla omnino es-
 videtur, siquidem ita se
 s habet. Sed quæ caussa
 inquam, cur in secun-
 versentur septo, tanquã

Q 2 Vera

244 ΤΑΒΥΛΑ

Παρδείαν. Καὶ τί τῆτο ὁ
 λεί αὐτὲς, ἔφη, ὅτι π
 λάκις ὄβιν ἰδεῖν παρεγγ
 μύνας ἐκ τῆ πρώτου αὐτοῦ
 ὁπὸ τῆς Ἀκροσίας, καὶ τ
 λης κακίας, εἰς τὸν τρίτον αὐ
 βολον, ὡρὸς τὴν Παρδε
 τὴν ἀληθινὴν, οἱ τέρας
 μαθηματικὲς παρεκλάπυσ
 ὡστε, ὡς ἔπ ὡρὸς
 Σιν; ἀρα ἢ ἀκινήτοτερες,
 δυναμωθίστερες εἰσι. Πᾶ
 ἔφω, τῆτο, ἐγώ. Ὅπ
 πρὸ διδοτέρου αὐτοῦ εἰ μ
 δὲν ἄλλο, ὡρὸς ποιεῖται
 ὅπισθαδῆ, ἢ ἐκ οἴδασι. ἔ
 δι' αὐτὸ ἔχουσι ταύτῃ τὴν δι
 ξαν, ἀκινήτους αὐτὲς ἀνάγ
 κη εἶναι ὡρὸς τὸ ὄρμη
 ὡρὸς

ra eruditioni vicini? Et
 em, inquit, inde capiunt
 ctum? cum saepe videre
 eat aliquot è primo septo
 Incontinentia caterisq;
 itis in tertium septum
 rvenire ad veram Eruditionem, qui istos disciplinarum sectatores praeterunt. Quis ergo jam dicat, os prestare cateris? Aut gitur segniores sunt, aut minus dociles. Quomodo stud? inquam. Quia, qui in secundo septo sunt, ut nihil aliud, illud certe peccant, quod ea se scire profitentur qua nesciunt. Qua opinione dum imbuti sunt, segniores eos esse necesse

Q 3   est

246 ΤΑΒΥΛΑ

πρὸς τὴν ἀληθειᾶν Π
 δείαν. Εἶτα τὸ ἔπερον ἔχ
 ρᾶς, ὅτι καὶ αἱ Δόξαι ἐκ τ
 πρώτου πειθόλου εἰσπορεύο
 ται πρὸς αὐτὰς ὁμοίως; Ὡ
 τε ἔδεν οὗτοι ἐκείνων βελτί
 εἶσιν, ἐὰν μὴ καὶ τέτοις σω
 Μεταμέλεια, καὶ κωφωσίν, ὅτι
 ἔ Παιδείαν ἔχουσιν, ἀλλ
 Ψυδδοπαιδείαν, δι' ἧν ἀπα
 τῶνται. ἔτω δὲ διακείμενοι
 ἐκ ἂν ποτε σωθεῖσιν. Κα
 ὑμεῖς τοίνυν, ὡς ξένοι, ἔφη, ἔτα
 ποιῆτε, καὶ ἐνδιατρέβετε τοῖς λε
 γουμένοις, μέχρις ἂν ἔξιν λαβεῖν.
 ἀλλὰ περὶ τῶν αὐτῶν πολλάκις
 δεῖ

ad veram eruditionem
 petendam. Deinde alte-
 rum illud non vides, ut
 opiniones etiam è primo se-
 cundo adhuc ad eos cõmeent?
 Quare nihilo cateris hi me-
 iores sunt, nisi cum ipsis
 etiam Pœnitentia se con-
 iunxerit: persuasumque
 habuerint, non vera, sed
 Falsi nominis eruditione se
 esse präditos, à qua in erro-
 res inducantur, eoque fru-
 tu rerum salvi atque inco-
 lumes esse nequeant. Et vos
 igitur, hospites, inquit, nisi
 ita feceritis, & in iis quæ
 diximus, diu multumque
 versati fueritis, donec ha-
 bitum acquiratis, (nam se-

δεῖ ὀπισκοτεῖν, κὶ μὴ διαλα
 πν. τὰ δὲ ἄλλα παρρηγὰ
 γύσασθ. ἢ ἴ μὴ, ἐδὲν ὄφρ
 λος ἴσαι ὦν νυῶ ἀκούετι
 Ποιήσομεν. Τῆτο δὲ ἐξήγητο
 λαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι πα
 ρὰ τῆς Τύχης; οἶον τὸ ζῆν, τ
 ὑγιάνειν, τὸ πλετεῖν, τὸ εὐ
 δοξεῖν, τὸ τέκνα ἔχειν, τὸνικᾶν
 κὶ τὰ λοιπὰ ἴσα πέπειε πα
 ραπλήσια; ἢ πάλιν, τὰ ἐπιαι
 τία πῶς ἐκ ἴσι κερκᾶ; πᾶν
 γδ ἡμῖν παρὰδοξον κὶ ἄπιστον
 δοκεῖ τὸ λεγόμενον. Ἀγ τοί
 νω. πῶρῶ, ἴφη, ἀποκρίνασθ
 τὸ φαινόμενον, πῶι ὦν ἄν
 σε ἐροτῶ. Ἀλλὰ ποιήσω τῆ
 τε. ἴφλω ἐγώ. Πότερον
 οὐ

us eadē revolvenda sunt,
 nec intermittenda, sed ca-
 tera pra his supervacanea
 utanda,) nullus vobis eo-
 rum usus erit qua auditis.
 faciemus. Sed hoc decla-
 ra, cur bona non sint ea qua
 homines à Fortuna acci-
 piunt? ut vita, ut sanitas,
 divitia, gloria, liberi, vi-
 ctoria, ceteraque his simi-
 lia. contraque ea qua his
 adversantur, cur mala nō
 sint? Omnino enim admi-
 rabilis, & incredibilis ista
 nobis videtur oratio. Age
 ergo; da, inquit, operam, ut
 ad ea, qua rogaro, id respon-
 deas quod tibi videtur.
 Ita faciam, inquā. Vtrum

Q 5 . igit.

οὐδ' ἄν κακῶς τις ζῆ, ἀ-
 θὸν ἐκείνῳ ; Οὐ μοι δο-
 ἀλλὰ κακόν, ἔφω ἐγώ. Π-
 οὐδ' ἀγαθόν ὅτι τὸ ζῆν, ἔ-
 εἴπω τούτῳ ὅτι κακόν ; Ο-
 τοῖς μὲν κακῶς ζῶσι, κα-
 μοι δοκεῖ εἶναι, τοῖς δὲ καλῶ-
 ἀγαθόν. Καὶ κακόν ἄρα λ-
 γῆς τὸ ζῆν, καὶ ἀγαθόν εἶ-
 Εἴπω γάρ. Μὴ οὐδ' ἀπιθάν-
 λέγει, ἀδύνατον γάρ, τὸ αὐτ-
 πρᾶγμα καὶ κακόν καὶ ἀγα-
 θόν εἶναι. ἔτι γάρ καὶ ὠφέ-
 λημον καὶ βλαβερόν ἐν εἶη
 καὶ αἰρετόν καὶ φόβητόν ἄ-
 μα αἰεί. Ἀπίθανον μὲν. Ἀλλὰ
 πῶς, εἰ τὸ κακῶς ζῆν, ὡ-
 ἂν ὑπάρχοι, κακόν τι
 ὑπάρχει αὐτῷ, κακόν αὐ-
 τὸ

itur etiam ei, qui male
 vit, bonum est vivere?
 non videtur mihi; sed ma-
 m. Quo pacto ergo, in-
 quit, bonum est vivere, si
 mali malum est? Quia ut
 male viventibus, malum
 mihi videtur vivere; ita
 bene, bonum. Et malum
 dicitur esse dicis vivere, &
 bonum? Ego vero. Cave
 absurde loquaris. Neque
 nim fieri potest, ut res ea-
 dem & mala & bona sit.
 Sic enim & utilis erit &
 noxia, simulque semper &
 expetenda & fugienda.
 Absurdum id quidem Sed,
 si is, qui male vivit, ma-
 lum habet; quo pacto ipsa
 vita

τὸ τὸ ζῆν ὅσιν; Ἀλλ' ἔ
 αὐτὸ, ἔφη, ὑπάρχει τὸ ζ
 τῶ κακῶς ζῆν. ἢ ἔ σοι φε
 νεται; Ἀμέλει ἔδ' ἐμοὶ Διοκ
 τὸ αὐτὸ εἶ). Τὸ τοίνυν ζῆ
 ἔ κακὸν ὅσιν· ἰπεὶ εἰ ἡ κα
 κὸν, τοῖς ζῶσι καλῶς κακῶ
 δὲ ὑπῆρχεν, ἐπὶ τὸ ζῆν αὐ
 τοῖς ὑπῆρχεν, ὅπερ ὅσιν κα
 κὸν. Ἀλλὰ μοι Διοκτεῖς λέ
 γει. Ἐπὶ τοίνυν ἀμφοτέρω
 συμβαίνει τὸ ζῆν, καὶ τοῖς κα
 κῶς ζῶσι, καὶ τοῖς καλῶς,
 ἔκ ἂν εἴη ἔτε ἀγαθὸν εἶ
 ναι τὸ ζῆν, ἔτε κακὸν. ὡς
 ἔδ' ἔδ' τὸ τέμνειν, καὶ κατ
 ἔν. ἔτ' τοῖς ἀρρώσασιν ὅσιν
 νοσηρὸν καὶ ὑγιεινόν. οὐκ
 οὐκ

ita mala erit? Atqui non
em est, vivere, inquit,
male vivere. An non
tibi videtur? Profecto
ec mihi videtur esse idem.
vivere igitur non est ma-
lum. Malum enim si esset,
etiam bene viventibus u-
tique esset malum. Vitam
nim haberet, qua ma-
lum esset. Vera mihi vide-
is dicere. Quia ergo fit ut
vita utrisque suppetat,
tam male quam bene vi-
ventibus: vivere neque
malum fuerit, neque bo-
num; sicut neque secare
urere. Nam egrotanti-
bus quidem ea salubria
sunt, sanis vero noxia.
Eodem

254 ΤΑΒΥΛΑ

οὖν ἔτω καὶ ἐπὶ τῷ ζῆν ἰ-
 ταύτα. Σὺ τοίνυν ἔτω θεόρ-
 σον· ὁβρρον ἂν βέλοιο ζ
 κακῶς, ἢ ἀποθανεῖν καλί-
 κῆ ἀνδρείως; Ἀποθανεῖν ἔγω-
 γε καλῶς. Οὐκοῦν ἐδὲ τ
 ἀποθανεῖν κακόν ὄσιν, εἴτῳ
 ἀρετώτερόν ὄσι πολλάκις τ
 ἀποθανεῖν τῷ ζῆν. Ἔστι ταῦ-
 τα. Οὐκὲν ὁ αὐτὸς λόγος κ
 πρὸ τῷ ὑγιάειν, κῆ νοσεῖν
 πολλάκις γδ ἔ συμφέρει ὑγιά-
 γειν, ἀλλὰ τὸναντίον, ὅταν ἢ
 πείσασις τοιαύτη. Ἀληθῆ
 λέγεις. Ἄγε δὴ, σκεψώμεθα
 καὶ πρὸ τῷ πλετεῖν ἔτως· εἴγε
 θεωρεῖν ὄσιν ὡς πολλάκις
 ὄσιν ἰδεῖν ὑπάρχοντά τι
 πλε-

modem igitur modo, & vi-
se habet. Proinde sic tu
rem considera: Mallesne
vale vivere, an mortem
bene oppetere, ac fortiter?
Ego vero honeste mori.
Ergo neque mori est ma-
num. Siquidem oppetere
mortem saepe magis est ex-
petendum, quam vivere.
Sunt ista. Eadem ergo est
& sanitatis ratio, & mor-
borum. Sape enim valere
non prodest, si casus ali-
quis ita tulerit. Vera di-
cis. Age vero, & divi-
tias eodem modo considere-
mus: si modo illud consi-
derare est, quod saepe vide-
re licet, eundem & habere
divi-

256 . ΤΑΒΥΛΑ

πλῆτον , κακῶς δὲ ζῶντα τῶ-
 τον κ' ἀθλίως. Νῆ Δίε πολ-
 λές γε . Οὐκἔν ἐδέν τέτοις
 ὁ πλῆτος βουθεῖ εἰς τὸ ζῆν
 καλῶς. Οὐ φαίνεται. αὐτοὶ
 γδ φαυλοὶ εἶσιν. Οὐκἔν τὸ
 σκεδαίως εἶν) ἐχ ὁ πλοῦ-
 τος ποιεῖ , ἀλλὰ ἡ Παιδεία.
 Εἰκός γε. Ε'ν τέτα ἄρα τῶ
 λόγου πρὸς ὁ πλῆτος ἀγαθὸν
 ὄσιν, εἴπερ ἐ βουθεῖ τοῖς ἔχε-
 ςιν αὐτὸν εἰς τὸ βελτίως εἶν)
 φαίνεται. Οὕτως ἐδὲ συμφέ-
 ρη ἄρα εἰσὶς πλουτεῖν , ὅ-
 ται μὴ ὀπίστανται τῷ πλῆτῳ
 χεῖρα. Δοκεῖ μοι. Πῶς οὐ
 πῦτο ἂν τις κενεῖ ἀγαθὸν
 εἶν) , ὁ πολλάκις ἐ συμφέρη
 ἐπ' ἀρχήν; Οὐδαμῶς. Οὐκ οὐ
 εἰ

divitias, & male misere-
 que vivere. Mehercule
 multos. Nihil ergo eis di-
 vitia conferunt ad bene
 beateque vivendum? Non
 videtur, cum ipsi mali sint.
 Viros ergo bonos, non Di-
 vitia, sed Eruditio facit.
 Probabile quidem est. Hac
 ergo ratione Divitia quæ
 nonum sunt, cum possessores
 suos in eo non adjuvent ut
 fiant meliores? Ita videtur.
 Ergo nonnullis ne expedit
 quidē esse divites, cū divi-
 tiis uti nesciāt. Mea quidē
 opinione. Quo pacto ergo id
 quisquam bonū judicabit,
 quod saepe nullo modo suppe-
 rere prodest? Nullo pacto. Si

R quis

258 TABULA

εἰ μὴ πε ὀπίσται πλέτο
 χεῖρας καλῶς κ' ἐμπείρους, οὐ βιά-
 σται· εἰ ᾗ μὴ, κακῶς. Ἀληθέ-
 στατά μοι δοκεῖς τῆτο λόγι. Κο-
 τὸ σιῶλον ᾗ, τὸ πμᾶν ταῦτα
 ἄς ἀγαθὰ ὄντα, ἢ ἀπμάζειν ἰ-
 κηκὰ, τῆτο ὅτι τὸ τερᾶτιον ἐστὶ
 ἀγδρῶπες κ' βλάπτον, ὅταν πμᾶ-
 σί τε αὐτὰ, κ' οἶονται διὰ πᾶ-
 των μόνων βίδαιμονεῖν, κ' πᾶσι
 ἐποιδίως τερᾶτιον ἔκκετα τῆ-
 των, κ' τὰ ἀσεβέστατα δοκῶντα
 εἶ), ταῦτα δι' ἐ πᾶσι διὰ τῶν
 τῆ ἀγαθῆ ἀγιοιαν.

Reliqua Græce non-
 dum reperta sunt. Quæ
 textus Arabicus habet,
 heic Latine supplentur.

quis ergo divitiis bene &
 verite uti scierit, bene vi-
 vet: sin minus, male. Veris-
 sima dicere mihi videris.
 Ad summam, quia hæc aut
 in pretio sunt, ut bona; aut
 in contemptu, ut mala; id
 ipsum est quod homines per-
 urbet & lædat; cum scili-
 cet ea mortales magnifa-
 ciunt, seq; per ea sola Felici-
 tatis fore compotes opinan-
 tur: eorumq; causa ordine
 faciunt omnia, et si maxi-
 me impia esse videantur.
 Hæc vero eis accidunt,
 quia, quid bonum sit, igno-
 rant: neque didicerunt,
 fieri non posse, ut à malo
 quidquam boni produca-
 tur,

260   T A B U L A
zur, vel, quod bonum est,
mali quid edat. Exempli
causâ; Divitiâ quàm plu-
rima per opera mala atque
turpia comparantur: qua-
lia sunt, mēdaciū, fraus,
furtum, templorum & pi-
scinarum spoliatio; & hu-
jusmodi pleraque; quæ ab
illis malis, quæ absolute ta-
lia sunt, ortum habent.
Quare, si bonum nullâ ra-
tione ex malo proficiscatur,
immensis opibus, à malo
provenientibus, titulum
nullius boni attribuere non
debes. Tum ego, Necessa-
rio, inquam, ex hoc sermo-
ne istud consequitur. Per-
go, inquit ille; Nullam
justi-

iustitiam, sapientiam nul-
 lam, ex rebus malis com-
 paramus: neque per res
 laudabileis mali aut iniqui
 reddimur, quum nec illa-
 rum indoles sit, ex his exi-
 stere; nec harum, ex illis:
 Nihil item prohibet, quo-
 minus opulentiâ, fama am-
 plitudine, victoriis, ac e-
 jusdem censura aliis, pravi
 homines & iniqui fruan-
 tur. Vnde colligitur, hæc,
 atque similia, neque bona
 neque mala; verum Intel-
 ligentiam Sapientiamque
 solas Bona, ut Ignoran-
 tiam solam Malum esse.

Cui ego; Evicisti, quan-
 tum iudico, decretum hoc,

R 3 in-

inquam. Quod satis est. Et
profligavimus eam opinio-
nem, qua illa à pravis ac-
tionibus esse creduntur.
Utique multum hoc est, in-
quit: & idem ac illud, cu-
jus caussa diximus, talia
neque bona neque mala es-
se. Idque eo magis, quod,
si ea ex solis pravis actioni-
bus provenirent, mala
semper essent. Atqui ab u-
troque genere cuncta profi-
ciscuntur; ideoque neu bo-
na ea, neu mala esse dixi-
mus. Quemadmodum so-
mnus vigiliaque, non bo-
na, non mala sunt. Simi-
liter, mea quidem senten-
tia, & deambulare, & se-
dere,

dere, & reliqua res, qua
 unicuique intelligentium
 ignorantiumque contin-
 unt. Sed eorum vero, qua
 alterutrius propria sunt,
 alterum bonum, malum
 alterum est: ut tyrannis &
 iusticia: qua duo aut uni
 accidunt, aut alteri; eo
 quod praeiudicis intelligentia
 perpetuo iusticia adheret,
 ipsa tyrannis nullos nisi i-
 gnorantes comitatur. Nec
 enim fieri potest, quod nos
 antè diximus, ut uni eidemque
 rei, tempore uno & eodem,
 accidant res duae ad eum se-
 modum habentes; ita ut
 homo unus & idem eodem
 semperis momento & dor-

R 4 miat

miat vigiletque, sapiens sit
& ignarus simul, vel aliud
quidlibet eorum quae parē
rationem habent. Ad hanc
ego, Toto hoc, inquam, ser-
mone rem omnem te iam
absolvisse autumo. Ille
autem sic respondit: Hac
universa ego ab illo Prin-
cipio, quod vere divinum
est, proficisci affirmo. At
quodnam illud est, inquam,
quod tu innuis? Ille id hu-
jusmodi oratione cōplexus
est: Vita & mors, sanitas &
morbis, divitia & pauper-
tas, ceteraque de quibus
diximus ea neque bona
neque mala esse, accidunt
plerisque hominibus à Nō-
malo.

malo. Plane conijcimus,
 inquam, id necessario ex
 hoc sermone sequi, talia
 nempe neu bona neu mala
 esse: ita tamen ut haud me
 firmum in hocce iudicio
 bradicem. Hoc fit, inquit,
 eo quod longiuscule abste
 abest habilitas illa, qua
 sententiam hanc imagi
 nãdo debes concipere. Quo
 circa rerum usum, quem
 paullo ante vobis indicavi,
 toto vite vestrae curriculo
 persequimini: ut ea, qua
 dicta sunt, vestris infigan
 tur animis, per que eadem
 habitus vobis accidat.
 Quod si de aliquo istorum
 adhuc dubitaveritis, re-

R 5 ver-

266 TABUL. CEBET.

*vertimini ad me, ut ea de
re id ex me cognoscatis, cu
jus auxilio dubitatio dis
cedat à vobis.*

Finiunt ea, quibus
Hercules Socrati-
cus Cebet Platoni-
co explicavit æni-
gma, contentum in
ea imagine, quæ in
vestibulo templi Sa-
turno dicati inven-
ta erat.

BRE-

B R E V E S

I N

E P I C T E T U M

N O T Æ.

Ad Titulum.

TRIBUITUR
 hoc Enchiri-
 dion Epicteto,
 quamvis ipse id
 non scripserit, sed Arria-
 nus, qui & uberio-
 rem in
 modum commentarium edidit,
 quo disputationes Epi-
 cleti plenius prosequitur.
*Aliqui simplicius in prefatione
 commentarii ad hunc li-
 brum.*

En-

Enchiridion inscribitur, quod pugionem significat, quia ut pugio militibus, ita hic libellus iis, qui recte vivere student, in promptu esse perpetuo debeat. Fecit idem magnum patrię nostrę lumen Erasmus, in inscriptione istius libri, quod Christianum militem depingit. Est vero titulus hic ab Arriano; qui, delectis ex Epicteti dissertationibus locis philosophiæ Ethicę, maxime necessariis, & animos vehementissime permoventibus, hunc libellum ceu epitomen disputationum
Epi-

ΕΠΙΚΤΕΤΟΥ. 269

Epicteti in lucem emi-
t.

Ad cap. I. lin. 2.

Τῶν ὄντων τὰ μὴ ἐστὶν ἐφ'
μῶν. *Res quaedam in no-*

stra potestate sunt.] Cum

sententiarū Epicteti bo-

na pars pendeat ab intel-

lectu distinctionis eo-

rum, quæ sunt in nostra

potestate, & quæ non;

operæ fuerit attendere

quid intelligat author

per hanc phrasin, *esse in*

potestate nostra, aut *non*

esse. Quod Simplicii ver-

bis explicabitur. Sic ita-

que ille. In nostra pote-

state ea esse dicit, quæ

nec ab alio habemus, nec

ab

270 NOTÆ IN
ab ullo alio impedi
possunt: cuiusmodi sunt
motus animorum, qui
intrinsecus suo pte jud
cio & arbitrato scientu
Voluntas enim extrinsec
cus moveri non potest
id est, objectis forinsec
advenientibus sic mover
ut necessario permoveatur
nec libertate sua, qua il
insita est fruatur. Quam
vis enim id quod expeti
tur, extrinsecus fit: ipsa
tamen motus ad illud, in
trinsecus est: velut, hoc il
love modo sentire de re
bus; ut, divitias aut mor
tem, aut aliud ejus gene
ris, vel bonum vel ma
lum

ΕΡΙΣΤΕΤΟΝ. 271
m, vel neutrum esse.
quic etiam phrasi enu-
candæ est quod dicit
simplicius: Nec enim
em est *voluntarium*, &
quod *in nostra pote-*
ste est: sed voluntarium
est id quod præcipue ex-
petitur: in nostra potesta-
vero, quod amplecti
possumus, sive propter
boni, sive propter mali gra-
tioris fugam. Ἐπὸ ληψε
est id quod de unaqua-
que reserimus; ut, fu-
gendum esse flagitium,
philosophiam mederi a-
nimis. *Opinionem* non
male reddidit interpres.
possis & vertere *appre-*
hen.

272 NOTÆ IN
hensionem. Eam Simplicius cap. 11. φασίσι
nomine venire censent
Ορμῶν Cicero alias *ap-*
petitionem, alias *appeti-*
tum, alias *motum animi*
interpretatur. Α'φορμῆν hu-
jus contrarium est, vide-
licet *aversatio*; nempe
Stoica; qui peculiari qua-
dam ratione hisce voci-
bus utuntur; non vero ea-
quæ communiter in usu
est; cujus exemplum est
cap. 70.

Lin. 6. Ο'σα ἡμῖν τε εἰρήνη.
Quæcunque nostra actio-
nes.] Hic εἰρήνη idem no-
tat quod εἰρήνη. qua vo-
ce significatur omne id
quod

ΕΠΙΕΤΕΤΟΜ. 27

quod aut animis agita-
mus, aut ministerio cor-
poris perficimus, sive bo-
num, sive malum: ut cum
agimus prudenter, justè,
fortiter, temperanter:
aut contra: item cum
philosophamur, irasci-
mur, cupimus, deambu-
lamus, lavamus, scribi-
mus, legimus, & id ge-
nus alia; quæ homo sua-
pte natura, suoque arbi-
tratu facere aut non fa-
cere potest, nisi morbo
aut externâ vi impedia-
tur. Quod cû fit, actiones
illæ, quatenus servitio
corporis indigent, in po-
testate nostra esse desi-
nunt.

274 NOTÆ IN
nunt. Vide principium
capitis noni. Corpus
possessionem, & reliqua
quæ sequuntur, in nostro
potestate esse negat, ne
quin animus ad hæc quæ
que, & horum contrarium
aliquid conferat; (nam
corpus & res familiaris
animo procurante pu-
chius gubernantur;) se-
quod his rebus non so-
lus animus dominetur
& ad ea consequenda
multis aliis adjumentis
egeat. Videndus Simpli-
cius.

Ad cap. II. lin. 1.

Καὶ τὰ μὴ ἐφ' ἡμῶν

Verba hæc interpretes trans-
tulit

ulit: ac ea quidem quæ
 nobis parent. sensum po-
 tius secutus quam verba;
 quæ καὶ πῶδα sonant, Ea
 quæ in nobis sunt. Quod
 nihil est aliud, quam, quæ
 in nostra potestate vel
 nostri arbitrii sunt. Hæc
 enim in unoquoque esse
 dicimus, quæ non ab alio
 habet, quæque ab alio
 impediri nequeunt. Id
 quod significat Epictetus,
 cum dicit, quæ ejus ge-
 neris sunt, esse ἐλδίδερα,
 ἀκώλυτα, ἀπαρεμπόδιστα.
 quibus opponuntur, quæ
 contra se habent; quæ
 aliena recte nominat, iis
 videlicet obnoxia, & ab
 S 2 illis

276 NOTÆ IN

illis pendentia, qui e
vel præbere vel prohibere
repossunt. Quæ vero in
nostra potestate nõ sunt
nostra non sunt: sed partim
tim corporis, quod pro
instrumento vult haberi
ut patet cap. 24; partim
pecuniæ aut gloriolæ; quæ
etiam longius ab animo
remotæ sunt quam cor-
pus.

Ad cap. III lin. 1.

Μέμνησο ὄν. Proinde me-
mento.] Hoc caput nihil
est nisi cõsectarium duo-
rum præcedentium. Id
quod nititur isto axioma-
te: *Contrariarũ causarum
contraria sunt effecta.*

Lin.

ΕΡΙCTETUM. 277

Lin. 9. Οὐδὲς σι ἀναγκά-

ιδέ ποτῶ. *Te nemo coget*

quam.] Ad verbum, ne-

mo tibi necessitatem im-

ponet, aut te necessitate

constringet ad aliquid fa-

ciendum, quominus ple-

na libertate fruaris, sis-

ue tuarum actionum

ominus.

Lin. 14. Ἐχθρὸν ἔχῃεις.

inimicum non habebis.]

Quicumq; enim inimicus

erit tibi, si tu nō in eū ini-

nico eris animo, is in ea

poterit nihil quæ tua tan-

ta sunt; quæ hisce qua-

tuor vocibus cap. i. com-

plectitur, videlicet ὑπο-

ψήσις, ὀρμηῖς, ὀρέξις, ἐκκλίσις.

S 3 Si-

278. NOTÆ IN
Siquid in reliqua valebit,
ea extraria sunt & aliena:
iis itaque te spolians, pro-
priè te non leserit:

Οὐδὲ γὰρ βλαβερόν τι πά-
σῃ. *Neque enim ullam ca-
lamitatem accipies.*] Ad
verbum: Non enim no-
xium quid patieris. Id
quid ex superioribus sa-
tis liquet, quomodo sit
accipiendum.

Ad cap. IV.

Lib. 1. Τηλικέτε ἐν ἐφιέμε-
τος. *Rectius Simplicii Cō-
mentarius, τηλικέτων οὖν
ἐφιέμετος, μέμνησο ὅτι ἐ δλεῖ
ματρίως κακηνημέρον ἀπιδῶ
αὐτῶν. Cum igitur tantas
res appetas, sic eas suscipien-
das*

as esse memento, ut sit non
mediocriter incitatus. Quā
fectionem & Politianus
sequitur. De pluribus lo-
utus est: ergò τολικέτων
otius legendum quam
ηλικούπευ. Monet vero
hoc commate, serio susci-
piendum esse philosophię
studium; utque hoc fiat
commodè, quædam o-
mitti sive relinqui pror-
us suadet, quædam dif-
ferri ad tempus.

Lin. 5. Τὰ δὲ ἀσφιλιδεῖς
εἰς τὸ παρὲν. *Alia in pra-*
esentia omittenda censeas.]

Malim, differenda; id
nim significat verbum
ἀσφιλιδεῖς. Differri vero

S 4 cas

280 NOTÆ IN
cas res externas jubet,
Simplicio interprete, quæ
prudenter tractatæ bonis
animi non officiunt: cu-
jusmodi sunt, parare do-
mum & servitium, legiti-
mæ nuptiæ, ingenuorum
liberorum procreatio, ju-
stus magistratus, aliquan-
do etiam rerum necessa-
riarum curatio. Hæc o-
mnia & id genus alia in
præsentia esse differenda
monet virtutis studiosos,
idque merito: quod nul-
lis omnino rebus eos dis-
trahi oporteat, & à stu-
dio virtutis atque exerci-
tatione abstrahi, qui eam
perfectè cōsequi cupiunt.

Ad

Ad cap. V.

Lin. I. Πάση φαντασίᾳ τερα-
 ρείᾳ. *Cuiusvis visio aspero.*]
 ο τεραχία nonnulli codi-
 ces non habent; & vide-
 tur omitti posse. Legit ta-
 men Simplicius, & aspe-
 ra visa interpretatur ap-
 peritiones & averfationes
 rerum externarum; ut
 quæ brutæ sunt, & va-
 ribordes, quæque immode-
 ratas & perturbatis com-
 punctionibus verè exaspe-
 rant vitam; atque ita il-
 lis asperis visis opponun-
 tur φαντασίαι λείαι, id est,
 leves & blandæ. Vide
 W Volfium. Visa autem ap-
 pellat species sive imagi-
 nes

S s nes

282 NOTÆ IN
nes rerum objectarum; de
quibus passim per totum
hoc scriptum. Ea porro
modo res veras vereque
utiles & jucundas repræ-
sentant, modo inania si-
mulacra, ceu egi somnia,
comminiscuntur. Regu-
las judicandi visa multas
tradit Simplicius in com-
mentario ad hunc locum;
quas, qui volet, inspiciat.
Epictetus, fundamento à
se primo capite toti tra-
ctatui præstructo insistēs,
ex eo unam tantum de-
ducere satis habuit; quæ
hic subjicitur.

Ad

ΕΠΙΚΤΕΤΟΥ. 283

Ad cap. VI.

Lin. 1. Μέννητο, ὅτι ὀρέ-

ως ἢ ἐπαγγελία. *Appetitio-*

nis eam esse pollicitationem

invenio.] Observatione

dignum putat Simpli-

cius, quod Epictetus cap.

quarto, & deinceps, cre-

bro utatur verba ΜΕ-

ΜΕΝΤΟ, quo rationis

compotem animū com-

pellat. Etenim is ratio-

nes rerum semper con-

junctas habet, earumque

quasi innatam veritatem

circumfert: sed aliquan-

do, velut deficiente acie,

ob distractionem ejus fa-

cultatis, in oblivionem

ruit; quæ ipsi malorum

omni-

284 NOTÆ IN
omnium causa est. Ideo-
que flagitat, ut illud M E-
M E N T O crebro ei ad
aures accinatur.

Ad cap. VII.

Lin. 3. Μετά τις ὅτι τὰ πα-
ρὰ φύσιν ἢ ἐκ τῆς φύσεως. *Trans-
fer in ea, quæ natura illo-
rum repugnant, quæ in no-
stra potestate vel nostri ar-
bitrii sunt.]* Hæc rudiori-
bus obscura videtur, quæ
dilucidiora essent, si ita
scripsisset: Aversare fal-
sas opiniones, quæ sunt
in nostra potestate, stul-
tas etiam & pravas cupi-
ditates, turpitudinem &
dedecus. Hæc enim ut
fugere, ita quoque effu-
gere

tere poteris. Cap. 72, l. 1.
 la docet esse signa profi-
 cientis in Virtute.

Lin. 9. Τῶν δ' ἐφ' ἡμῖν ὅσον
 ἐρέσθαι καλὸν ἂν, ἐδ' ἐν ἐδέπω σοι
 σάρεσι. *Ea vero, quæ nobis
 parent quatenus rectè pos-
 sint expeti, nondum es asse-
 cutus.] Satis apparet, au-
 tori huic negocium esse
 cum tirone philosophiæ
 initiando, quem vult A-
 cademico more ἐπέχειν καὶ
 διασκέπειν, cohibere af-
 sensū, & amplius delibe-
 rare: & in ea ἐποχῇ ἐλεί-
 πειν μᾶλλον ἢ πλεονάζειν:
 hoc est, potius citra resi-
 stere, quam ultra progredi,
 ut monet Isocrates.
 Quam-*

Quamobrem utitur Epi-
 ctetus tribus hisce voci-
 bus, κέφως, leviter, ἀν-
 ῥήτως, remisse, μεθ' ὑπερ-
 αἰρέσεως, cum imminu-
 tione, eodem tere sensu.
 Est enim ὑπερ-αἰρέσεως, cum
 paullum aliquid affectui
 subtrahitur. Significat
 vero, vitandum esse juve-
 nile illud vitium, quo ni-
 mium in aliquam partem
 mortales inclinant. Hanc
 fuisse autoris mentem, se-
 quentia docent. Sic ita-
 que Simplicius. Propen-
 dere & abhorrere leviter
 & remisse jubet, καὶ μεθ'
 ὑπερ-αἰρέσεως, h. est, sic ut
 non nihil laxetur, & non
 ad

ΕΡΙΣΤΕΤΙΜ. 287

summum extendatur
petitus & declinatio,
openfio & averfio.

Ad cap. VIII.

Lin. 6. Α^ν χύτεαν σέργης.

Collam diligas.] Etsi Epi-
tetus, ut contemptor di-
nitiarum, vilium rerum
empla refert, ut balnei,
lactucarum, & aliorum
genus: tamen Simpli-
us aptius, ut opinor,
verbum habet, αν χύτεαν
σέργης, οπι χύτεαν σείδς: Si
illam tractas aut agitas,
collam tractare: hoc est,
m fragilem, & agita-
tionis atq; allusionis im-
bitientem, ut & vitrum.
nde Mimographus: for-
tuna,

tuna, inquit, vitrea est
 quæ cum splendet, fran-
 gitur. Fortassis allusit ad
 dolium Diogenis. Quod
 modo vero in hisce subli-
 mior pateat sensus, appa-
 ret exemplo filii, quod
 post utitur auctor.

Ad cap. IX.

Lin. 9. Τὸς ὑποπέροντας. *A-*
lios perfundi.] Id est, de-
 stillantes. Alii legunt, ὑπε-
 ραίνοντας, sese perfundentes,
 eodem sensu.

Lin. 7. Ἐγκρομήεις. *Loco*
pellii.] Id est, ἐνοχλημήεις
 quibus negotium faceffi-
 tur. Alii ἐγκρομήεις, id est,
 ἐνθεμήεις: eos qui premun-
 tur, aut loco pelluntur.

Lin.

ΕΡΙΣΤΕΤΟΜ. 289

Lin. 12. Περί φύσεως καὶ φύσεως.

stitutum naturæ congru-

s.] Id capite trigesimo

osteia, l. 4, appellat εἴσεσι.

quem locum vide.

Ad cap. X.

Lin. 5. Επεὶ καὶ Σωκράτης ἀν-

είρετο. Nam ita & Socra-

visum fuisset.] Syllogi-

smus talis est. Quæ natu-

ra terribilia sunt, omni-

bus terribilia videntur.

It natura calida, frigi-

da, pulchra, & alia id ge-

neris, omnibus talia viden-

tur, iis præsertim quorum

natura integrior est, &

prudencia major. Mors

non omnibus videtur ter-

ribilis; nam Socrati visa

T non

290 NOTÆ IN

non fuit, qui, cum effu-
re posset, sustinuit tam
Vide Simplicium.

Lin. 13. Α' παιδ' ὄντι ἐπ'
Ineruditi est.] Id est, ej
qui non consideret, q
sui, quæ alieni juris su
qui omnia suo arbitra
fieri postulet: id quod fi
neque potest, neque fo
tasse debet. Hic simp
cius novum τμήμα ορο
tur, quamvis in con
mentariis dicat cohære
cum superiori.

Lin. 15. Τὸ ἑαυτῶν. Se ipsū
Agnoscit enim culpā su
simulque in id intentu
est, ne denuo ad eundem
lapidem impingat: he
es

ΕΡΙΣΤΥΤΟΜ. 291

t, ne alienarum rerum
sibi arroget. Nam in
quod præcedit, τὸ ἄλ-
λῃς ἐγκαλεῖν, ἐφ' οἷς αὐτῶς
ἐλάσσει κακῶς, voces (ἄλ-
λῃς, & αὐτῶς) suam ha-
ent ἔμφασιν. Dilucidius
31. l. 5, id ipsum effert:
ter alium te non magis
calamitate esse posse
quam in vitio: hoc est,
cum solum esse calami-
tiosum, qui male sentiat
vivat: non eum, qui
negligatur, aut male tra-
ctetur ab aliis.

Ad cap. XI.

Lin. 1. Ε'πὶ μηδενὶ ἑπαρθῆς
καλοτεία ὑπερῆματι. Nulla
aliena præstantia effera-

T 2 ris

292 NOTÆ IN
ris animo.] Quid
bo ἐπαρθῆς indicet, op
est cognoscere. Qui
non significat, per ab
gantiam efferri; ut in ia
lam sæpe partem ea ves
utimur. (alioqui non la
deret, ut nostris & v
bonis efferremur.) N
igitur simpliciter ἐπαρ
prohibet, sed alienis
nis. Videatur Simplicit

Lin. 9. Χρῆσις τῆ φαντα
Vsus visorum.] Hoc dic
in omnibus rebus
appetitum aut popu
rem opinionem, sed
tionis iudicium sequ
dum. Visis enim rec
uti, quid est aliud, qua

rebus omnibus recte
 dicare, & rationi pare-
 re, non affectui?

Ad cap. XII.

Lin. 6. Τετάρτῃ δὲ δὲ πῶ
 νοίαι ὅτι τὸ πλοῖον. *Animo*

navigiū intento.] Aliter
 gitur, τὰ πείθει δέ σε, or-
 nare vel componere te.

sed prius est ἑμφατικῶς πρῶτον.
 significat enim illam

inimī propensionem sive
 extensionem, qua in rem
 aliquam quasi rapimur,

sicut extendimur. Navem
 philosophiā, sive vitæ
 institutum vocat: guber-

natores vero Deum: cui
 vocanti qui non pareat,
 sicut pro mancipio tracte-

T 3 tur,

294 NOTAE IN
tur, aut plane deseratur

Ad cap. XIII.

Lin. 7. Χάλασις ποδός ἐστὶν
ἐμπόδιον, προσωπίσεως δ'

*Claudicatio pedis est impedi-
dimentum, non institutio.*

At dicis, instituto con-
ficiendi itineris (præsertim
si jumentum aut vehicu-
lum desit) obstat claud-
catio. Respondebit Ep-
ctetus: si præceptis me
parueris, non instituo
iter, quod conficere non
possis. Sic quo plura
majora fuerint impedi-
menta corporis, eo magis
appetitum contrahes
paucioraque suscipies
Egregiam hujus ænigma

τι

ΕΡΙCΤΕΤUM. 295
sive parabolæ. seu ma-
s allegoriæ, explicatio-
em qui desiderat, adeat
mplicium.

Ad cap. XIV.

Lin. II. Οὐ συναρπάσουσιν
φαστασία. *Visis non ob-*
temperabis.] Ad verbum,
ὁ corripient te visa, quæ
δωλα vocant Græci com-
muniter. Hoc est, neque
voluptati, neque dolori
succumbes: sed pravas
cupiditates atque affe-
ctiones sapientiæ virtu-
tumque præsidio supera-
bis.

T 4   *Ad*

Ad cap. XVI.

Lin. 6. Κρεῖσσον ὧς λιμοῖ δὲ
 δυνεῖν, ἄλυπον ἢ ἄφεσον ὧ
 μῦθον. *Præstat enim perire*
fame, timoris ac molesti-
æ expertem.] Vel, ubi doloris
ris & timoris expertis ev-
feris. Quæri non injun-
possit, tantane constanti-
cadat in fragilitatem hu-
manam, ut Saguntin-
(quod ajunt) fame non
afficiatur? Deinde, quod
de puero dicit, nisi ita in-
telligatur, ut tum de-
num ejus cura abjiciat-
tur, cum neque verbis
neque verberibus quicquam
quam profeceris, videbis

tur

ΕΡΙΣΤΕΤΟΜ. 297

per plena inhumanitatis
ratio.

In cap. XVII.

Lin. 11. Καὶ ἔχ' ἔταις ὄσιν
καλῶς. *Neque vero ei
bene sit.] Videtur po-
tius ἴστω vel εἴη legendum;
sic sit sententia, contemni
potius puerum oportere,
quam ejus sive contuma-
cia sive inscitia commo-
deri. Absit, inquit, ut tu
commovearis, cum stul-
tus & improbus puer, si-
cut ex inscitia, sive de in-
dustria, peccaverit.*

In cap. XVIII.

Lin. 1. Εἰ ἀρετῆς θέλεις.
*si proficere vis.] In philo-
sophia & animi cultura.*

Τ 5 Eam

Eam enim θεωροῦν
 profectum intelligit, quod
 tranquillitas animi &
 libertas augeatur.

Lin. 2. Ὁ πρόμηνος ἐνεργεῖ
 εἰς τὸς ἀνεξέδοξαι. Ne recusat
*propter externa videri
 mens.]* Qui enim volu-
 ptates, opes, honores ma-
 nus curat, praesertim
 illa consequi liceat: vultus
 go stultus habetur; quod
 etiam docet Apostolus
 gentium. 1. Cor. 3.

In cap. XXI.

Lin. 13. Ἄξιός ἐστι θεῶν συ-
 νότος. *Diis dignus compa-
 rator.]* Significat: externarum
 rerum despicientiam
 divinum esse quiddam,

re

ΕΡΙΣΤΕΤΟΜ. 299

addere Deo similem.

Lin 20. Θεῖοί τε ἦσαν, καὶ ἐ-
φροντο. *Divini ut erant, ita*
diciebantur.] Ὑπερβολικῶς
dicitur.

In cap. XXIV.

Lin, 5. Καὶ λέγε, ὅτι, Τέτων
θεοὶ ἐδὲν ὀπισμαίνεταί. *Et*
dic : Nihil istorum mihi
orteditur.] Hic aperte in
ortos Platonis digredi-
tur, qui animam tantum
olebat esse hominem.

In cap. XXV.

Lin. 1. Ἀνίκητος εἶδύα-
ται. *In victus esse potes.*] *Hoc dictum pendet è di-*
visione rerum, initio fa-
cta. Vincuntur, qui res a-
enas expetunt: hoc est,
eas,

300 NOTÆ IN
eas, quæ ad corpus per-
tinent, & in manu fortu-
næ sunt. Vincunt qui pra-
vas opiniones & cupid-
tates oppugnant, mod-
legitime certent.

In cap. XXVI.

Lin. 6. Εἰ δὲ ἐν τῷ ἐν τοῖς ἐκ
ἡμῶν ἡ ἰσὶα τῆ ἀπάθει. *Notæ*
s; in rebus nostra potestas
subjectis vis tranquillitatis
constiterit.] Η ἰσὶα τῆ ἀ-
πάθειας, idem quod, αὐτῆ
ἀπάθεια. quam, Cicero
nem secuti, indolentiam
vocemus licet. Sententia
est, etsi verbis obscurior
ribus, more Stoico, prolata:
Eum qui bona omnia
à se ipso petat, animo esse

fe

ΕΡΙΚΤΕΤΟΥΜ. 301

tranquillo : qui tran-
quillo animo sit, eum nec
videre nec æmulari.

Ad cap. XXIX.

Lin. 8. Σὺ δὲ ὄφρῶν μὴ μὴ

is. *Tu autem supercilium
e habeto.] Vultum cogi-*

bundum, tristem severi-
tatem, ac fastum, per su-

percilium intellige. Hunc
vultum fuisse philosopho-

rum habitum, è Menan-
dri dictorio apparet : εὐ-

πικρὸν (inquit) εἶναι φασὶ
λέγειν οἱ τὰς ὄφρῶν

ἰσχυροὺς : Meditationi a-
maram esse ajunt solitudinē

in qui supercilia erigunt.

Ad cap. XXX.

Lin. 1. Εἰ ἂν ποτέ σοι γλύσῃτε

ἔξω

302 NOTÆ IN
 ἔξω σεφύωα. Si quando
 bi acciderit foras versa
 Gloriolæ cupiditatem
 ostentationis studium
 vetat: qui affectus rare
 sine, in bonis & doctis
 etiam viris, senescit: quod
 & Platone teste tanquam
 extrema tunica exiit
 Vult, philosophum se
 intra conscientia suæ
 mites, velut cochlear
 intra testam, continere
 eamq; amplissimum vir
 tutis suæ theatrum judi
 care.

Lin. 4. 1° δι ὅτι ἀπώλιστα
 ἐνστασι. Te de statione tua
 dejectum esse scito.] Quid
 dialectici vocent ἐνστασι,
 quæ

ΕΠΙΚΤΕΤΟΥΜ. 303
e Latine *instantia* di-
ur, notum est. Hic à
gilibus translatio sum-
est, qui, de gradu de-
ti, vincuntur. Licet ita-
e hic loci *ἰνστασιον* insti-
um sive propositum
xtere; id scilicet, in quo
mo, animo, voluntate
studio sic insistit, ut pu-
aut miles in suo gra-
aut loco, non cessu-
adversario. Sic *ἰνστασις*
ilosophi est, alte spe-
ntem, & ad illam se-
m & æternam domum
atuentem, neque ser-
onibus vulgi se dare,
e in præmiis humanis
um ponere rerum sua-
rum.

304 NOTÆ IN
rum. Suis illum illeceb
oportet ipsa virtus trah
ad verum decus, ut
Cicero. Vide infra ca
LXXI. cuius principiu
declarat quid hic loci p
ἐνστασις designet aut
Quod hic ἐνστασις, sup
cap. 9. l. 18. videtur
περιῖν appellare.

Ad cap. XXXI.

Lin. 1. Οὐ δύνασαι ἐν κα
εἶ) δι' ἄλλον. Non potes
malo esse propter alium
Pendet hæc sententia
dogmate Stoico: solu
honestum esse bonu
solū vitium esse malu
Hoc itaque vult Epict
tus. Contemptus & n
gl

ΕΡΙCTETUM. 305

ctus mei, si ego offi-
o fungor, non meum
ium; ergo neq; meum
alum est: sed eorum &
ium & malum, qui ex
rverso iudicio & vo-
ntate prava me imme-
ntem contemnunt.

Lin. 45. Οὐδὲ γὰρ ἔτι ἀπὸ δὴμα-
ῖχθ' διὰ τὴ χαλκία, ἔδὲ ὄπλα
ἔτ' σκυτία. *Neque enim
lceos habet à fabro era-
o, neque arma à sutore.]*
ensus est: non magis à
hilosopho porticus &
alnea, quin & civitatem
omanam, postulandā,
e iis supra locutus fue-
t,) quam arma à sutore,
ut à fabro ferrario cal-
V ceos:

306 NOTÆ IN
ceos ; cum philosophi
munus sit, cives ad virtu
tem erudire ; ut futuri
conficere calceos ; & fa
bri, arma.

Ad cap. XXXII.

Lin. ult. Τὸ μὴ ἀναχίειδεν
πὶ τῷ εἰσόδῳ. *Non tolera
ejus insolentiam in ingre
su.]* Vel, quod non tole
raris cum in atrio. Si
enim ad verbum sonant
Græca. Videntur hic per
stringi fastus divitum, &
ambitiosæ salutationes
homini candido & lite
rato molestissimæ : ite
τὸ φοιτᾶν, παρεπίμψην, ἐ
αγεῖν ; salutationes, de
ductiones, laudationes

quibus in hoc mema-
 ocutus fuerat. Fortaf-
 autem delicati divites
 medio incedentes, qui
 sitis suis utrinque in-
 fuerunt soliti. Nam &
 hic sensum verbum *ἀνα-*
 admittit. Innuun-
 hic corrupti istius se-
 omnes mores, quos Satyra
 nos credidere Juve-
 & Persius.

Ad cap. XXXIII.

L. I. Τὸ ἐέλκμα τ' ούσεως.
tura propositum.] Pōf-
 vertere, *instinctum*, si-
consilium. qua voce,
 interprete Simplicio, in-
 gigit communes ho-
 num de rerum natura

308 NOTÆ IN
notiones, in quibus n
aliud, sed idem sentim
omnes: veluti, Bonu
esse utile, & Utile bonu
bis duo esse quatuor. H
igitur notiones, & id g
nus alia recta ratione
nobis constitutæ, longo
que tempore explorata
veræ sunt & cum reru
natura congruentes.

Ad cap. XXXIV.

L. I. Ω' απερ σκοπος ωεις
δποτυχειν & τιδεται. *Quem
admodum aberrandi cau
sa meta non ponitur.] D
natura mali fuisse hic disse
xit Simplicius in com
mentariis, quem ad ea
qui hæc indagare cura
fue-*

ΕΡΙΚΤΕΤΥΜ. 309

erit. Volfius ἀπὸ κοινῶν
petit voces πρὸς τὸ ἀπο-
χεῖν ἐτίθεται. hoc sensu:
nemadmodum aberran-
caussa meta non poni-
ur, sic neque mali natura
xistit in mundo aber-
adi causa. Iudicet lector.

Ad cap. XXXV.

Lin. 7. Ἀναγκοτεροτερον.

[descendum vel invito.]

Plin. lib. 18, Athletarum

(inquit) capacitas, jumē-

orum similis. Et Gale-

nus in exhortatione ad

artes discendas, οἱ ἀθλητι-

κοὶ (inquit) τεροφὰς πρὸς-

φείρονται σὺν ἀνάγκῃ πολλ-

λάκῃ, ἄχει μέσων νικτῶν

ἐκτείνοντες τῶν ἐδωδύ.

V 3 Pu-

310 NOTÆ IN
Pugiles sæpe coacti edi-
cœna in medias usque
noctes producta.

L. 14. ὄπισθ' αὐτῆ. *Magistr-*
lanista.] Quem παιδοτεῖς
alias appellant ab exerci-
dis pueris, & γυμνασιάρχῃ

L. 17. Πολλὸν ἀφ' ἧ κατὰ
παῖν. *Multum pulveris de-*
glutire.] Hoc quid sit, de-
clarat Ovidius nono Me-
tamorphoseon his versu-
bus:

Ille cavis hausto spargi-
te pulvere palmis,
Inque vicem fulva ta-
ctu flavescit arena.

Ἀφ' ἧ, tactus, παρὰ τὸ ἀπὸ
δαί, à tangendo. hic are-
nam seu pulverem signi-
ficat,

ΕΡΙΣΤΕΤΟΝ. 311
at, quem athletæ oleo
uncti sibi mutuo inji-
cebant, ut facilius ac
certius apprehendi pos-
sunt.

Ad cap. XXXVI.

L. I. Αὐτὸς ποτε, πρῶτον ὀμι-
λεῖται. *Homo, primum con-
sidera.]* Ut palæstræ & lu-
tæ, sic philosophiæ non
quemlibet esse idoneum
significat: utrique opus
esse patientia & corporis
& animi. Quibus bonis
qui destituatur, umbra-
tilis potius & pugil &
philosophus futurus sit
quam verus.

L. 13. Ομοίως ἠγορεύειν.
Æque fastidire.] Referen-
dum

V 4

312 NOTÆ IN
dum videtur ad fastidium
morosorum ac delicatorum
hominum, in cibo
& potu præsertim.

Ad cap. XXXVII.

Lin. 2. Τῶν χέρι παρμε-
τρῆται. *Affectiones adhibē-
tur tanquam norma qua-
dam ad officia metienda.]*
Σχέτιν in genere dicit esse
Simplicius ordinem quo-
rundam inter sese ac mu-
tuum respectum: eum-
que vel à natura institu-
tum, vel voluntate susce-
ptum. Illius exemplum
proponit Epictetus in pa-
tre, hujus in vicino, ci-
ve, imperatore. Sunt
enim hæc ex iis, quæ Ari-
stor.

ΕΡΙCTETUM. 313

ὁμοῖα τὰ πρὸς τι appellat,
Latini relata; inter quæ
est mutua relatio, sive
respectus; quem χένον
vocant Græci. Vide cap.
LXV.

Ad cap. XXXIX.

Lib. 14. Οἷ τι πᾶν τὸ ἀποκρί-
στοῦ μὴ ἀδιάφορον. *Quidquid
eventurum sit, id esse in-
differens.*] Hoc est, neque
bonum neque malum per
se, sed pro utenti animo
vel bonum vel malum.
A δεικνομένοις Aristoni, Pyr-
rhoni, & Herillo tribuit
Cicero in Officiis; quos
rerum aliquem delectum
reliquisse negat. In ho-
rum igitur sententiam
V 5 in-

314 NOTAE IN
inclinasse videtur hic E-
pictetus.

In cap. XL.

L. 3. Ε'πί τε σεαυτῷ ᾧν. *Ipsu-
tecum.*] Id est, μόνος κ' κ' αὐτῷ
ιδίαν : cum solus & ipse
tecum es.

In cap. XLI.

L. 4. Καρῶ παρακαλεθῆντος
Tempore comitante.] Re-
ctius ex sententia Vol-
phii legas, παρακαλεθῆντος
advocante, hortante.

In cap. XLII.

L. 4. Ε'ν ἀμοφύλοις ἀπολει-
φθῆναι τύχοις. *A peregrinis civi-
cumventus.*] Τὰς ἀμοφύ-
λους τοῖς οἰκείοις opponit
& eos intelligit homi-
nes, quos pro autoritate
mo-

non onere non licet.

In cap XLV.

L. I. Τὰς ἕξω κὶ ἰδιωτικὰς.

Externalia & popularia.] Τὰς ἕξω, scilicet τῷ ἰδίῳ οἴκῳ, ἑξω τοῦ οἴκου, extra tuas ædes. τὰς ἰδιωτικὰς, τὰς ἀφιλοσόφους, convivia plebeiorum & nominum inerudita, quæ nihil cum philosophis commune habent.

Ad cap. XLIX.

L. ult. Οὔτι ἰθαύμαστος ἄνθρωπος. *Te spectaculum esse admiratum.]* Hoc est, animo esse levi, & futilium rerum studioso. Unde Horatius prorsus ad hanc sententiam:

Nil

316 NOTÆ IN

*Nil admirari, prope re
est una Numici,
Solaq³, quæ possit facere
& servare beatum.*

In cap. LIV.

L. 3. *Eis ἰδιωτισμὸν. In ple
bejum morem.]* Vide finem
nem capitis xxxvi; ubi
auditorē suum Epictetum
longe semotum esse vul
à loco & ordine homini
plebeji. Inspiciatur &
cap. lxxi, in quo *σάσις*
χαρᾶκτῆρ ἰδιότης describi
tur.

Ad cap. LVIII.

Non abs re mireris
cur pronunciatum dialo
cticum ad convivii ratio
nem accommodarit. Me
ne

EPICTEtum. 317

re fortassis voluit (ex
onjectura D. Volfii, qui
Epicteto optime me-
tus est) adolescentes,
laborandum esse potius,
boni sint ratiocinato-
es officiorum, quam ut
arguti dialectici evadant:
quæ dialecticis ratio-
ibus probata fuerint, ea
cibo & potu omnique
ita usurpanda esse : &
naturalem appetitum ita
moderandum, ne cæco
nostri amore impulsu vel
civilem confociationem
violemus, vel intempe-
rantia nostra dedecus
contrahamus.

Ad

318 NOTÆ IN
Ad cap. LXI.

L. II. Κεντητόν. *Interpunctus.*] Videtur hic significare calceos artificiose dissectos, sive pictos, sive gemmis aut imaginibus distinctos aut interpunctos. Byzātinis rubri calcei signum imperii fuerunt: virides in signe Cæsarium; quibus aliquando aurea aquila intertexebatur.

In cap. LXIV.

L. IO. τὸ ἀληθὲς συμπεπλεγμένον. *Veritatem complexam, sive involutam, intricatam, perplexam.*] Cōsulendi hic Simplicius, &
Vol.

Wolfius, sententiis va-
rantes.

Ad cap. LXVII.

L. ult. Αἴτιον δὲ συγκατα-
θεῖν. *Aliis assentiaris.]*
portassis addenda nega-
tio, ut sit, ἔσσυγκατατίθε-
ν, *non assentiaris*, visis
scilicet non certo com-
prehensis & perceptis.
Videatur is, quem sæpe
quo merito laudamus,
Wolfius.

Ad cap. LXX.

L. 8. Μὴ τοῦ ἀνδραγαθῆς ἀμ-
βλεῖν. *Ne statuas am-
blectere.]* Hoc est, ne spe-
ctari velis ab aliis, aut
conspici à multis, ut ii
quibus multi potentio-
res

320 NOTÆ IN
res vim faciunt; qui, &
opem populi implorent,
statuis conscensis quiri-
tantur, & multitudinem
circa se congregant.

In cap. LXXIII.

L. 8. Καταμαθεῖν ἢ φύσει.
Naturā cognoscere.] Eam
scilicet, quæ homini di-
vinitus tributa est: hoc
est, studeo cognoscere,
qua conditione me Deus
in terris esse ac vivere
velit. qua de re vidē sis
Persium Sat. III.

Ad cap. LXXIV.

L. 4. Οἷ, π δ' ἀν ἐρῆ π
καί σε, μὴ ὀπιπέφξ. τῆτο γδ
ἐκ ἐτ' ὄσι σόν. *Quicquid au-
tem de te dictum fuerit, id
ne*

de curato. Id enim non jam
 mi est arbitrii.] Respici-
 tur hic ad caput xxix.
 ac si dicat: quid alii
 de te loquantur, curare
 tibi. Innuat enim, fore
 multos, qui dicant, sub-
 ioco te sapientem re-
 siliisse: quique rogent,
 unde istud supercilium?
 et id genus alia. Non
 enim, quid illi dicant,
 sed quid non dicant, nostri
 est arbitrii.

Ad cap. LXXV.

L. 29. Καὶ ἤδη ἰσχυρὰ τὰ
 ὀλύμπια. Tum instare O-
 lympia.] Significat, in
 propinquo esse tempus,
 quo aut vincendum aut
 X suc.

322 NOTÆ IN
succumbendum; prout in
Olympico certamine fie-
bat. Egregie Persius per-
stringit socordiam eo-
rum, qui vitæ emenda-
tionem dietim profere-
bant. Quem vide sis Sa-
tyra v.

Ad cap. LXXVII.

Primum hoc votum,
teste Simplicio, Clean-
this est, Stoici philosophi
Assonati, qui fuit Zeno
nis discipulus; Chrysippus
magister. Cujus statuarum
in Asso magnificentia
Romanæ specimen sibi
visam testatur Simplicius
ad hunc locum.

A

ΕΠΙΚΤΕΤΟΜ. 323

Ad cap. LXXVIII.

Totum caput hoc nihil continet nisi duos ambobus Euripidis Tragicorum.

Ad cap. LXXIX.

Duo dicta hoc continentur. Prius Socratis est, Critone Platonis desumptum. Alterum sumptum est ex Socratis Apologolologia Platonica ; ubi de Socratis accusatoribus Geryto & Melito illud dicitur. *Simplicius.*

X 2 Con-

Conclusio.

Non omnes Epicteti
sententias hoc Enchiri-
dio contineri, illis con-
stat, qui dissertationes
Arriani de Epicteti dispu-
tationibus legerunt. Ac
proinde nemo quoque
mirabitur, hic non repe-
riri illud decantatum E-
picteti dictum, Ἀνέχεσθε, καὶ
ἀπέχεσθε. *Sustine, & abstine.*
Quinimo comparent in
Agellio & Stobæo non-
nulla Epicteto attributa,
quæ ne quidem apud Ar-
rianum reperias.

F I N I S.

B R E V E S
 I N
 T A B U L A M
 C E B E T I S
 N O T Æ.

Pag. 152. lin. 1.

IN dialogo Platonis,
 qui Phædo sive de
 immortalitate ani-
 mę inscribitur, men-
 tio fit inter reliquas per-
 sonas, quæ ibi introdu-
 cuntur, etiam Cebetis.
 solum authorem esse hu-
 jus libelli, credit Cas-
 seus; cujus extant in hanc
 X 3 tabu-

326 NOTÆ IN
tabulam notæ. Id vero
an ita sese habeat, du-
bium est Volfio; qui an-
te Caseliū notatiunculas
quoq; in eam edidit. Nec
præter rationem de eo vi-
detur ambigi, cum in hac
ipsa tabula Plato allegetur.
Cæterum, ne id qui-
dem satis valet ad pro-
bandum, fuisse hunc ab
illo Platonico diversum.
De Cebete videndus Dio-
genes Laertius lib. se-
cundo de vitis philoso-
phorum. Chalcidius in
Timæum Platonis, &
Xenophontis *Ἐπιμνημονεύ-
ματα.*

L. 3. Tabulam inscripsit
quis-

quisquis tandē fuerit au-
thor hunc libellum ele-
gantē sane & succi plenū
sic inscribendi: quod in eo
ceu in tabula vivis linea-
mētis vita mortalium o-
culis subjiciatur, nō aliter
quam fit in sermone pa-
rabolico. Etenim anti-
quissimam fuisse hanc
consuetudinem institu-
endi hortandique morta-
les, similibus ductis à re-
bus sensui obviis ad ea
quæ illis sic non sunt ex-
posita, constat tum è Pla-
tone aliisque profanis
scriptoribus, tum etiam
è mysticis literis, quæ ab

X 4 que

328 NOTÆ IN
que non abhorrent, ut
videre est Judicum cap.
ix, & II. Regum xiv, vel
II Samuelis, quin & non
paucis Euangelicæ histo-
riæ locis.

Ibidem.

L. 6. Εἰς τὸν τῆς Κρόνου ἱερόν.
In Saturni templo.] Id
templum ubi locorum
fuerit, fateor, mihi non li-
quere; nisi quod proba-
bile autumo, fuisse Athe-
nis, in ipsa Musarum sede
ac domicilio; ubi hæc ta-
bula, quæ hic ab authore
proposita edisseritur, fue-
rit dedicata inter reliqua
templi donaria. Nisi quis
malit assignare ædē hanc
Saturni-

TAB. CEBETIS. 329

Saturniam Thebis Bœotia, unde videtur author oriundus.

Pag. 156.

Lin. 4. Πυθαγόρων τινὰ καὶ
Παρμηνίδειον.] De Pythago-
ra, cujus titulo circum-
fertur τὸ γ, seu litera hu-
manæ vitæ speciem sive
imaginem præferens, vi-
deat, cui prolubium est,
prolixè scribentem Iam-
blichum; qui vitam ejus
posteritati prodidit. Et
Laërtium lib. viii. De
philosophia ejus præci-
pue videndus Hierocles;
qui ad aurea carmina
ipsius commentatus est.
De Parmenide consu-
X 5 lendus

330 NOTÆ IN
lendus Laërtius lib. IX.
Dubito, idemne sit hic
Parmenides cum eo,
cujus extat libellus de
Politiis; qui continet *Ἐπι-
στομὰς* universalis hi-
storiæ Nicolai Damasce-
ni.

Pag. 158.

L. 5. Οὐκ ἔμπειρος τῆς
ἐκείνου. *Enarrationem
periculi non expertem esse.]*
Merito quæritur, quo-
modo intelligendū, quod
affirmet, non prorsus pe-
riculi esse expertis, hanc
enarrationem audire. Vi-
detur itaque dicendum,
per se quidem nihil huic
rei inesse periculi, videli-
cet

TAB. CEBETIS. 331

docet in auditione, sed, si-
quis ad usum non trans-
ferat ea quæ acceperit,
nihil ipsi profuturū quod
audiverit, quinimo ipsi
id perniciosū fore. Quip-
pe qui ejusmodi salutaria
vitæ præcepta neglexerit,
suapte perit culpa, nec
habet quod excuset: imo
tanto justius punitur,
quanto pulchrior ipsi af-
fulserit proficiendi occa-
sio. Idem fere docet ὁ σω-
τὴρ, Luc. XII. v. 47.

Pag. 160.

L. 2. Η' γὰρ Ἀφροσύνη τοῖς
ἀνθρώποις Σφίγγ' ὄσιν. *Amen-
tia Sphinx est hominibus.*
Docet H. Stephanus è ve-
teri

332 NOTÆ IN
teri Lexico, Σφίγξα dici
παρὰ τὸ σφίγειν, διὰ τὸ
ἰσφιγμῶρα καὶ δυστόντα λέγειν
τὰ ῥήματα, quod contor-
ta & intellectu difficilia
verba promeret. Auso-
nius sic eam depingit:

*Terruit Aoniam volucris,
leo, virgo, triformis
Sphinx: volucris pennis, pe-
dibus fera, fronte puella.*

Quomodo autem hæc
comparatio Sphingis &
amentia procedat, fusius
prosequitur Caselius in
notis; quem, si placet,
adi. strictius autem ipse
id autor explicat. Vide
etiam Scholiastem ad
Theo-

TAB. CEBETIS. 333

Theogoniam Hesiodi, e-
ditionis Heinſianæ fol.
267.

Pag. 162.

Ἐπιτίμιον τοῖσιν ἐστίν.

*In tanti præsertim & præ-
mii & supplicii expectatio-
ne.] Duo significat τὸ ἐπι-
τίμιον, nempe præmium
& supplicium; utrumque
ab interprete expressum:
quasi dicat, operæ fuerit,
nosse hujus tabulæ expli-
cationem; siquidem per-
eundum est ei qui negle-
xerit ea ad quæ ejus deli-
neatio collinear: cum
certa spes affulgeat, ser-
vatum iri cui curæ fuerit
vitam ad hujus normam
com-*

334 NOTÆ IN
componere. Locum hunc
illustravit Themistius O-
ratione secunda, fol. 31.
editionis Stephanicæ.

Pag. 164.

L. 2. Δάμων καλεῖται. Ge-
nius dicitur.] Portæ, qua
emittuntur animæ ad vi-
tā, quasi custos est genius,
sapientiæ præco, inter-
pres rationis, qui altera
manu chartam tenet. Eo
vero symbolo indicatur,
si quis desideret vera ac
germana ad vivendum
sapientiæ præcepta nosse,
ei volvenda esse veterum
monumenta, qui tot jam
seculis retroactis invene-
rint quibus vita mortu-
lium

TAB. SEBETIS. 335

um expoliretur, & eru-
iretur ad virtutem.

Pag. 166.

L. II. Εὐδοκίαν τὴν φύλιν πλῆθος
γυναικῶν ἐπειρῶν. *Intus*
urbam quandam mulie-
rum meretricum] Inter-
iores vertit ἐπειρῶν mere-
tricum: sed videtur po-
tius *sociarum* verten-
dum; nam dicuntur pau-
lo post quosdam ad salu-
tem adducere; quod scor-
pionis non convenit. Vide p.
183. l. II. ubi dicitur ΠΟΕ-
ΝΙΤΕΝΤΙΑ hominem
hunc per omnia malo-
rum genera circumactum
ex iis tandem eripere, ei-
que ΟΡΙΝΙΟΝΕΜ aliam
inse-

336 NOTÆ IN
inferere, & CUPIDI-
TATEM, ad VERAM
ERUDITIONEM eum
perducturam. Sed ἐπέχω,
quod videam, infra pag.
174. l. ult., vocem hanc et-
iam pro meretricibus u-
surpari, Quod Cebes in
tabula proponit, idem
Prodicus Sophista Her-
culi fabulatur evenisse; ut
est apud Xenophontem
Memorabilium secundo.

Pag. 170.

L. 3. Καλεῖται μὲν, ἔφη, Τύχη.
Vacatur, inquit, illa quidē
FORTUNA.] Apposite
ad hunc locum is, quem
laudavimus, Caselius,
fortune definitionem at-
tulit

TAB. CEBETIS. 337

culit ex Aristotele, eam-
que membratim exami-
navit. Quam vero ea in-
stabilis sit atque incerta.
docet Dio Chrysostromus
Orat. i. de fortuna, & Ga-
renus in Oratione exhor-
tatoria ad bonas artes.
Nec in ejus natura edis-
crenda infans est autor.

Pag. 171.

Lin. penult. *Ἐκπλώσεως.*
[*Statura.*] Videntur potius
ignificari frustrationes;
quales sunt eorum qui
præfenti fortunæ confisi
quævis sibi de illa polli-
centur, cum ea plerumq;
tangatur si quando ma-
xime splendet, ut docet

Y Mi-

338 NOTÆ IN
Mimographus. Istiusmodi
di vero homines dicuntur
Epimetei, qui non nisi
malo accepto sapiunt, a
proinde ἀπεργεῖσθαι τοι, hoc
est, inconsiderati, habentur.

Pag. 172.

L. 14. Ἀγαθὴν τύχην καλεῖται
σι. *Fortunam prosperam
eam vocant.*] Quid si
Ἀγαθὴν τύχην, docet Aristoteles
lib. 2. Phys. cap. 2.

Ibid.

L. 16. Τὰς χεῖρας ἐκτετακ
τες. *Qui manus extendunt*
Idem supra habuit, & si
gnificavit hac phrasi ge
stum eorum qui maest
sur

sunt animo. nisi quid ad-
 datur. ut infra p. 194. l. 8.
 ubi additur adverbium
 ἐφ' ἑαυτούς.

Pag. 174.

L. 4. Ταύτα, ἔφη, ἀπαρὰ τοῖς
 πολλοῖς ἀνθρώποις δοκεῖ εἶναι ἀ-
 γαθὰ. Hæc quæ vulgo bo-
 na censentur.] Quod at-
 tinet ad bonorum diffe-
 rentiam, eam pluribus lo-
 cis prosecutus est philo-
 sophus, ac præcipuè lib.
 . cap. 2. magnorum Mo-
 raliū. Sicuti hæc plenius
 cognoscere visum fuerit,
 videat Caselium ad hunc
 locum.

Ead.

L. antepen. Γωᾶκας ἔσ

Υ 2

ἔσ-

340. NOTAE IN

ἄπειρος ἐσηκωίας. *Muliere*
extra septum stantes.] Per
hasce repræsentat auro
vitia sive improbos mo
res divitum, qui male e
ducati perperâ sentiunt
ac proinde omnem felici
tatem in opibus, & qua
cum iis affinitatem ha
bent, collocant. Recte
poëta.

Luxuriant animi rebu
plerunq; secundis,
Nec facile est a qua com
moda mente pati.

Id vero genus homi
num obnoxium est iis vi
tiis, quæ hic nominat au
thor, ac præcipue assen
ratio

TAB. CEBETIS. 341

cationi, quæ dum amicitia specie se hominibus, qui fortunati existimantur, insinuit, revera eos agit in præceps, individua aularum pestis.

Pag. 176.

L. ult. Οὐτὼ γὰρ ἀναρήψυ.

[*Vbi enim resipuerit.*] Ad verbum ad sobrietatem redierit; nisi malimus dicere *evigilaverit*. Est enim pregnans verbum, ut loquuntur Grammaticorum filii, quod hic usurpat author, cujus thema est ἀναρήψω *evigilo*, *sobrius fio*.

Eadem pagina, sed lin. 2, occurrit vox Ἀσω-

Υ 3

τίας

342 NOTÆ IN
τίας. cuius sensum non
expressit interpres; quin
eam reddere neglexit; nā
vox LUXURIAE potius
referenda est ad ἀπλη-
σίαν, quæ quod expleri
nesciat, sic dicta est. Id
vero ἀσωτίας vitium ex
compluribus tantum nō
vitiis est conflatum; ut
unica etiam voce Latina
haud facile expresseris.
Quippe totalem includit
à virtute defectionē, adeo
ut ea laborantes servari
non posse videantur. Ea
est Græcæ vocis ἐνέρησις
Video tamen, & luxuria
voce in Latio explicari.
Tribuitur vero id vitii fi-
lic

ΤΑΒ. ΣΕΒΕΤΙΣ. 343

o prodigo, Luc. xv. v. 13.
bi propemodum habes
αεμαλισμὸν hujus loci.
Vide, si placet, ad hunc lo-
cum sese diffundentem
Caselium.

Pag. 184.

L. 15. Εἰρηστοὶ ἢ ἀνθρώπων.

[*Vani homines.*] Melius a-
lius interpres; *quidam non*
de vulgo homines. Vide-
tur significare id genus
mortalium, in quos præ-
sumptio non cadit quod
errent, quales sunt quos
postea seriatim enume-
rat.

Pag. 186.

L. ult. Οἱ ὀκείηκοι. *Alii*

[*Critici.*] Tales dicebātur
olim qui libris emendan-

Y 4 dis

344 NOTÆ IN
dis incumbabant, & in iis
τὰ γνήσια ab adulterinis
distinguebant, hæc obelo
configentes. Sic Aristote-
les in gratiam Alexandri
Magni correxit Iliada
Homeri. Talis fuit Ari-
starchus Grammaticus,
& hujus seculi nonnulli
non infeliciter huic stu-
dio operati.

Pag. 193.

L. 8. *Ω' αὐτὸρ δύστανός εῤ. Ὡς
qua præcepta sit.]* Ad ver-
bum, quæ difficilem ha-
beat aditum sive ingres-
sum. Idem expressit He-
siodus cū ait, *τῆς δ' ἀπετῆς
ἰδρωτα θεοῖ &c.*

Noti enim sunt versus.
Quos

TAB. SEBETIS. 345

Quos etiam expressit ut-
cunque author πῶ ὁ ψλαῖ
Pythagoræ inscripti. Nec
abludunt ab hac phrasî
mysticæ literæ.

Pag. 194.

L. IO. Η' μὲν ἐγκράτεια κα-
λεῖται, ἢ φησὶ ἢ ἰκαρτερία. Vna,
inquit, continentia voca-
tur, altera tolerãtia.] Cō-
tinentia, quod ex Ethicis
patet, versatur circa volu-
ptates, uti tolerantia cir-
ca labores, quos jubet
magno animo ferre, ut il-
la voluptates spernere.
Proinde Epictetus in o-
mnī vita jussit tolerare &
abstinere. Quippe hor-
sum pertinet celebre il-

Υς lud

346. NOTÆ IN
Iud dictum ipsius, Ἀνέχε
ἢ ἀπέχε. *Sustine & absti-
ne.* Quibus duobus mā-
datis omnem virtutum
chorum sibi videbatur
complexus.

Pag. 198.

L. 16. Κεκλιμένη ἢ δι τῆ ἡλι-
κία. *Ætate media & iam
ad senectutem declinante.*
Videtur interpres legisse
κεκλιμένη, à verbo κλίνω: id
enim esset *inclinante.* Lo-
cus sane mihi de mendo
suspectus est.

Pag. 206.

L. 13. Καλοκαγαθία. *Vita
integritas.* Quæ sit hæc
virtus, & quomodo intel-
ligenda, & qui sint Græcis
dicti

ΤΑΒ. ΣΕΒΕΤΙΣ. 347

Ἰσχυρῶς καλοκάγαδοι, docet
philosophus in Ethicis
ad Eudemum.

Pag. 218.

L. 8. Ὡς περὶ τὸ Κορύκιον ἄν-
τρον ἔχοντι. *Non sicut ac si
Corycium antrū teneret.]*

significat, locum hunc
sanctum & amœnum esse,

instar antri Corycii. Cu-
jus elegantem τοπογρα-

φίαν vide apud Melam
cap. xiii. in descriptione

Ciliciæ. Meminit ejus
quoque Strabo lib. 14.

Pag. 220.

L. 7. Καθὰπερ οἱ ἐχιδνηκτοί.

*Quemadmodum morfi à
vipera.]* De hoc loco vi-

videndus omnino Case-
lius,

348 N. IN TAB. CEB.
lius, cui is videtur cubare
in mendo.

Pag. 238.

L. 7. Α^η Πλάτων φησιν.
Quas & Plato ait.] Vide-
tur intendere digitum ad
librum septimum de Le-
gibus.

F I N I S.

SORTITUS
ANIMARUM

Ex Eris Pamphylis Nar-
ratione, quæ extat de-
cimo libro Politi-
corum Plato-
nis.

OSORTITUS

Animarum. Ex Eris Ar-
menii, Pamphylii genere,
narratione; quæ exstat a-
pud Platonem lib. x. de
Republ. ante finem. Io-

ACHIMO CAMERA-
RIO interprete.

CUM ad PARCAS
venissent anima, sta-
tim coactas aiebat,
fuisse ad LACHESIM acce-
dere. Ibi vatam quendam
ipsas primum ordine collo-
casse: deinde acceptis de ge-
nibus Lachesis sortibus, at-
que vitarum exemplis, cõ-
scensoque editiore loco, hæc
locutum esse.

Ora-

352 SORT. ANIM.

Oratio Lachesis, puellæ
formosissimæ, Neces-
sitatis filiæ.

O Anima caduca, initiū
alterius ambitus, mortalis
& mortiferi generis: nō vos
sortitur GENIUS, sed vos
Genium eligetis. Ac cuius
primo sors exierit, is primus
sumat vitā quā deget po-
stea necessario. VIRTUS au-
tē nullo dominatu premi-
tur. Quā ut quisq; coluerit,
aut spreverit ita illa magis
minusve potietur. Cuiusq;
autē futura propria culpa
est: at Deus culpa carebit.

Hec loquutum, dissipasse
sorses inter omneis, cepisse
autē eam quæq; quæ ante
se

se decidisset: se excepto: nam
 scapere sibi non concessum
 fuisse. Qui autē cepisset, illi
 statim apparuisse, quozus
 esset numero. Postea & vi-
 tarū exēpla proposuisse hu-
 mi, multo plura quā ipsi es-
 sent. Fuisse autē multipli-
 cia. Nam cū omnium ani-
 malium vitas in illis, tum
 anivasas humanas fuisse.
 Interq; has, & tyrannidas,
 alias stabiles, alias viro mi-
 n^o durabiles, inq, egestatē,
 & exilia, & mendicitatē
 desinentes. Interq; & pro-
 batorū virorū vitas: quas-
 dā formā & pulchritudine,
 & preterea robore atque
 certaminū laude: quasdam

Z. gene-

354 SORT. ANIM.

genere, & majorum virtute, similique laude probatorum. Eodemque modo & mulierum vitas fuisse. Ordinem autem animæ nullum: propterea quod alienam vitam capessentē, aliam illam reddi necesse sit. Cetera vero inter se, divitiis alia & egestate, alia morbis & sanitate, quædam & mediocritate quadam prædita esse. Hoc, mi Glauco, maximum periculum hominibus obicitur. Hujusque causa in primis studendum, ut aliis omnibus disciplinis neglectis, hanc unam disciplinam exquiramus atque disc-

EX PLATONE. 355

discamus, ut liceat aliquando discere atque invenire, quinam unumquenque ad hoc instruere valeat, quo possimus, vitam bonam à prava distinguentes, meliorem semper, quoad fieri poterit, eligere: repetentes animo omnia quæ dudum disputata sunt, eaque conferentes & dividentes in consideratione perfecta virtutis vitæ. Ne ignoremus, ecquid forma, egestate divitiisve temperata, cumque quali quodam anima habita, mali bonive causa existat. Item, nobilitatis & ignobilitates, tum privata vi-

Z 2 1A

356 SORT. ANIM.

ta & honorata, viresq; &
debilitas, ingeniositas item
& tarditas animi, omnia-
que hæc que natura ipsa
anima attribuit: nec non
asciticia quoque commista
inter se, quidnam efficiant.
Ut de omnibus compara-
tione facta, respectu natu-
ra anima, possimus meliorẽ
à deteriore vita discerne-
re: eam quidem appellantes
deteriorem, qua animam
illo abductura sit ubi im-
probior fiat: meliorem, qua
eo ubi illa reddatur pro-
bior. Cetera universa va-
lere iubebimus. Vidimus e-
nim, hanc esse electionem o-
primã, & viventi & mo-
rien-

EX PLATONE. 357

orienti. Quare in hac adamantina quadam persuasione ad inferos descendendum est, ut anima illic etiam neq; à divitiis, neque ab aliis hujusmodi malis percussatur. Neve delapsa in tyrannides, & actiones similes, ipsa designet multa & indigna facinora, cū vero majora perferat. Verum ut norit eam semper vitam eligere qua media sit quadam, & in utramq; partem excedentia fugere, non in hac modo vita, quoad licebit, sed & in tota illa secutura. In hoc enim summa hominis est felicitas. Ac tum qui-

Z 3 dem

dem illarum rerum nunci-
 us narrabat, vatem &
 hac dixisse: Etiam qui ul-
 timo loco forte eliget, ei, si
 prudenter elegerit, & at-
 tente vixerit proposita vi-
 ta est non recusanda, neq;
 mala. Nec princeps in ele-
 ctione negligens, neque ul-
 timus tristis esse debebit.
 Hac illo locuto, agebat,
 eum, cui prima sors obti-
 gisset, statim accedentem,
 maximam omnium tyran-
 nidem elegisse, atque ita
 quidem elegisse, ut per a-
 mentiam & gulositatem
 nequaquam satis omnia
 contemplaretur: neque
 animadverteret, includi
 factum

atum vorandorum libero-
rum, & mala quoque alia.
Postea vero quam ociose
perspexerit, tum se ipsum
oblaxisse, & deplorassee ele-
tionem, oblitum eorum
qua vates pradixisset: ne-
que se, ut mali autorem,
accusavisse, sed fortunam
& Deos, ac quemvis po-
tius quam se ipsum. fuisse
autem unum de caelesti-
bus hunc advenis, qui an-
te in bene constituta Re-
publica vixisset, virtutis
particeps, more quidem,
non philosophia. Ac ferme
plures esse, qui decipiantur:
in his illos caelestes adve-
nas, quippe inexercitatos

Z 4 la-

360 SORT. ANIM.
laboribus. Plerosque au-
tem terrenos, quippe qui &
ipsi in laboribus versati
sint, & versari alios vi-
derint, non temere vi-
tam eligere. Itaque multas
animas & malorum &
bonorum mutationem re-
perire, in hac etiam sortis
fortuna. Nam si quis in
hanc vitam ingressus, rite
philosophetur, & postea
sors electionis non postrema
illi obvenerit: is plane vi-
detur, secundum hanc
narrationem, non hic mo-
do felix futurus, sed etiam
hinc illo, & rursum huc,
iter non terrestre, neque
asperum, sed leve & cœ-
leste

EX PLATONE. 361

leste facturus esse. Atque
illud dignum visu fuisse
memorabat spectaculum,
quo quæque anima modo
vitas eligerent, cum esset
& miserabile, & ridicu-
lum, & admirandum.
Electionem enim plerasque
fecisse de prioris vitæ con-
suetudine. Vidisse enim se
animam, quæ Orphei olei
esset, olois eligentem vi-
tam, odio muliebris sexus:
quod nollet, interfectus
quondam à mulieribus,
mulieris partu in lucem
edi. Vidisse & Thamyris,
lusciniæ eligentem vitam.
Vidisse & olorem, mutata
voluntate, humanam eli-

Z 5 gen-

gentem vitam. Itemque
aliter similiter animalia,
Musica nimirum. Quan-
dam etiam sorte oblata
animam, leonis elegisse
vitam: eamque fuisse Aja-
cis Telamonii, quia in me-
moria iudicii armorum,
homo fieri nollet. Post hanc
proximam Agamemnonis,
quæ & ipsa humanum ob-
miserias suas odisset genus,
commutasse priorem vitã
cum aquilina. Inter medios
autem illos sortem obtigisse
Atalanta; eamq; conspicua-
tã magnos honores viri, qui
athleta esse deberet, præ-
terire non potuisse, sed eam-
dem vitam arripuisse. Post-
bac

EX PLATONE. 363

hac vidisse Epei Panopei
animam, abeuntem in se-
xum mulieris artificiosa.
Longe vero in ultimis vi-
disse ridiculi illius Therfi-
te animam, qua simium
indueret. Forte autem V-
lyssis anima obvenisse o-
mnium postremam sortem,
eamque abiisse ad electio-
nem: ac memoria laborum
veterum, ambitione libe-
ratam, quasi vixisse diu ob-
errantem hominis privati
& incuriosi vitam: vixq;
invenisse jacentem alicu-
bi, & ab aliis neglectam:
dixisseq; hac visa, idem fa-
cturam se fuisse, etiamsi
primam sortem esset nacta:

⊕

364 SORT. ANIM.

& libenter illam accepisse.
 Sed & de aliis bestiis, simi-
 liter in homines, & in sese,
 abiisse: improbas in feroces,
 probas in mites: fuisseque
 misiones multiplices. Iam
 vero vitis electis, cum le-
 gissent singula sortito, ac-
 cessisse animas ordine ad
 LACHESIN, eamque
 singulis electum GENIUM
 addidisse, vitæ custodem,
 & electionis consummato-
 rem. Quem duxisse quanq̃
 primum ad CLOTHO,
 subter illius manum &
 turbinis fusi conversionem,
 electum post sortem fatum
 confirmantem. Deque hu-
 jus contactu deinde animã
 ad

EX PLATONE. 365

ad ATROPI duxisse fi-
lum ut fierent irreconver-
sa ea qua Clotho sanxisset.
Hinc abiisse recta sub NE-
CESSITATIS SOLIUM:
perq; illud transgresso hoc,
itemque aliis, universos
per fervorē & aestum hor-
ribilem devenisse in Obli-
vionis campum, plane nu-
dum ab arboribus, atque
aliis qua de terra nascun-
tur. Tentoria igitur po-
suisse, cum iam vespera
esset, ad fluvium INCU-
RIUM: cuius nullum vas
aquam continet. certam
autem illius mensuram
ebibere, necesse omnibus
esse. At eos, quos prudentia

non

366 SORT. ANIM.
non conseruari, bibere
etiã amplius. Sed ut quis-
que biberit, obliuisci mox
omnium. Cum vero iam
obdormiissent, & noctis me-
dia tempus esset, tonitru ex-
titisse, & terramotum. In-
deque repente alium alio
sublatum, discurrentes ad
generationem velut stel-
las. Se autem bibere illam
aquam fuisse prohibitum.
verum qua ratione, quo-
ue modo in corpus redierit,
plane nescire: sed, repente
oculis apertis, vidisse ma-
ne, in rogam se impositum.
Hæc fabula, ô Glauco, con-
seruata est, & non perit.
Nosque facile conseruari,
si il-

EX PLATONE. 367

si illi parere voluerimus:
si que & oblivionis flu-
vium rite transferimus,
neque animam pollueri-
mus. Quare mihi, qua-
so, credamus: & in per-
suasione, non modo immor-
talem esse animam, sed
nihil etiam esse neque ma-
li neque boni quod illa
non sustinere possit: sur-
sum ducentem viam sem-
per teneamus: iustitia-
que una cum prudentia
omnibus modis studeamus,
ut & ipsi, & Dii a deo nos
ament: utque cum hic
in hac vita remanentes,
tum ubi jam quasi victo-
res premia illius consecuti
eri-

68 SOR. AN. EX PLAT.
*erimus, perfecto & huius
& illius millenium anno-
rum spaciū cursu, beati si-
mus.*

F I N I S.

HIP

PVT

De A

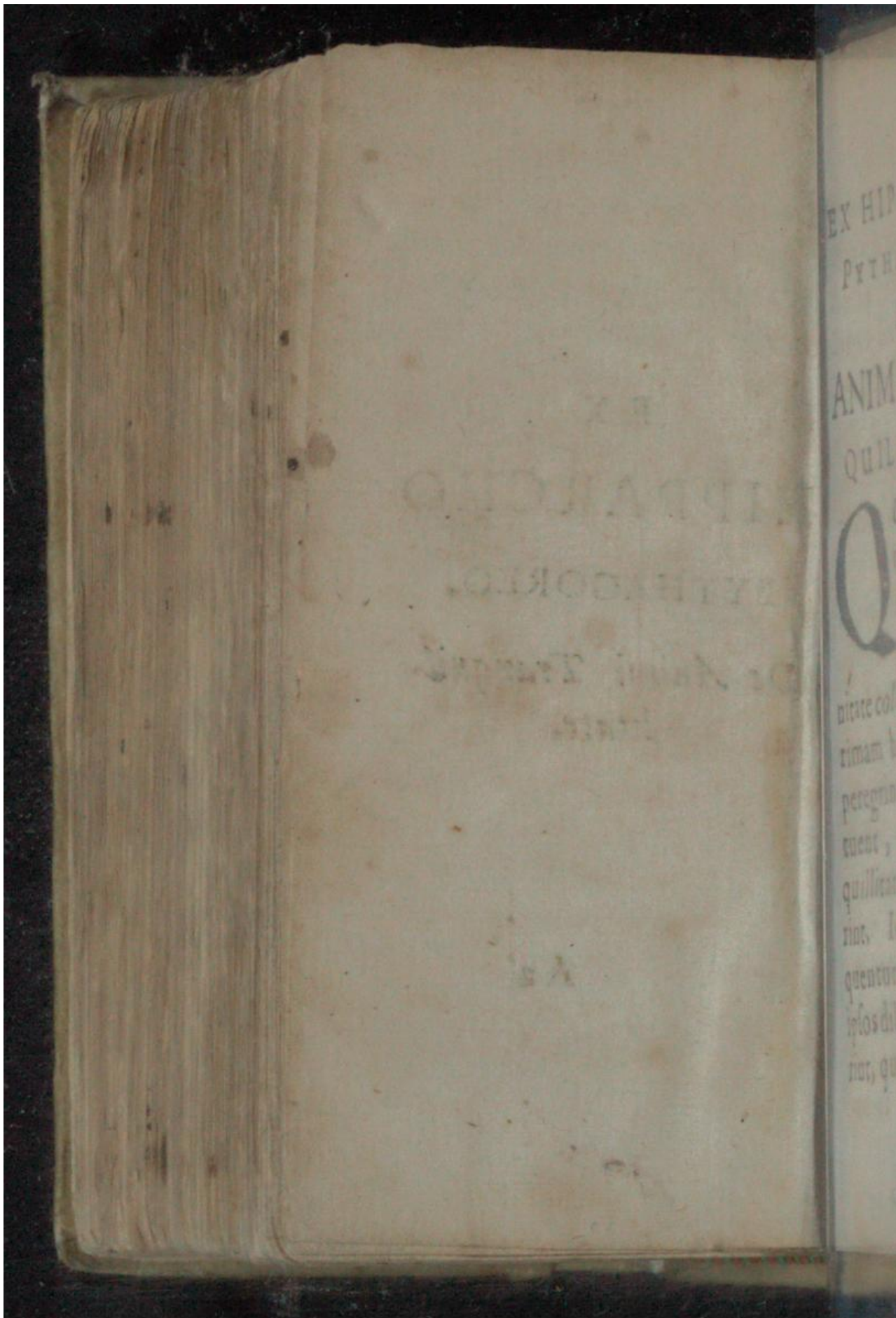
EX

HIPPARCHO

PYTHAGOREO,

*De Animi Tranquil-
litate.*

A 2

EX HIPPARCHO

PYTHAGOREO,

De

ANIMI TRAN-
QUILLITATE.

QUUM brevissi-
mum sit huma-
næ vitæ tem-
pus, cum æter-
nitate collatum, pulcher-
rimam homines tanquã
peregrinationem insti-
tuent, si in animi tran-
quillitate vivere statue-
rint. Id autem conse-
quentur maxime, si se
iplos diligenter cognove-
rint, qui mortales & car-

A a 2 nei

372 DE ANIMI
nei sint, injuriæ & interi-
tui obnoxio præditi cor-
pore, rebusque omni-
bus gravissimis ad extre-
mum usque halitum ex-
positi. Ac primum qui-
dem ad ea, quæ corpori
accidunt, veniamus. Hæc
sunt pleuritides, pulmo-
nis morbi, phrenitides,
podagræ, vesicæ morbi,
dysentericæ, veterni, co-
mitiales, ulcera putre-
scentia, cætera infinita.
At animo multo majora
atque graviora contin-
gunt. Quicquid enim
sceleris, vitii, peccati, im-
pietatis, in hominum vita
cernitur, ex animi per-
turba-

TRANQ
turbationi
et. Eran
ratis & a
cupiditate
frzes im
runt, ad
vel à ma
mam pau
libidinem
parentes
proprio
quid aliu
tatefecer
ficcitues
ris in die
ex æris
nunquam
vati que
se tota
bet. Qu

TRANQUILLIT. 373

turbationibus ortum ducit. Etiam per immoderatas & à natura alienas cupiditates multi in effrænes impetus inciderunt, nec vel à filiabus vel à matribus turpissimam potuerunt cohibere libidinem. Quid quod & parentes multi & liberos proprios jugularunt? Jam quid aliunde obvenientia referam mala? diluvia, siccitates, æstus, & frigoris inclementiam, sic ut ex aëris inæqualitate nōnunquam pestis, fames, variique casus oriantur, ac rotæ desolentur urbes. Quæ quum impen-

A a 3 deant

374 DE ANIMI
deant multa; neq; corpo-
ris bonis cōfidamus, quæ
vel una febricula statim
corrumpuntur, nec ex-
terna, quæ videtur, effe-
ramur felicitate, quum
& hæc sæpe citius rece-
dere soleat, quam acce-
dere. Hæc enim omnia
incerta esse & instabilia,
nec eorum quicquam fir-
mum, perpetuum, aut
immobile existere, mul-
tis & variis ex mutatio-
nibus cognovimus. Qua-
propter & hæc animo re-
putantes, & an ea quæ
data præsto sunt, vel mi-
nimum tempus durare
possint, cogitantes, for-
titer,

TRAN-
titer, quæ
si feramus
mur tran-
veto per
que vel n
padedit
fixerunt
qualia s
maxime
stimarun
multis a
busque
deputat
accidit
sensime
opum
corum
te, vel
que cl
tar, at

TRANQUILLIT. 375

titer, quicquid accidit,
si feramus, animi frue-
mur tranquillitate. Nunc
vero permulti, quæcun-
que vel natura vel fortu-
na dedit, meliora quum
finxerunt, nec tam ea
qualia sint, quam qualia
maxime cerni possint, æ-
stimarunt, subito privati,
multis ac magnis turpi-
busque malis animum
deprimunt. Quo fit ut
acerbissime vivant ac mi-
serrime. Id autem vel in
opum jactura, vel in ami-
corum aut liberorū mor-
te, vel in aliarum rerum,
quæ charissimæ ducun-
tur, amissione conspici-

A a 4 tur.

376 DE ANIMI
tur. Tum vero flentes, &
ejulantes, infelicissimos
ac miserrimos se solos
prædicant: quum nec eo-
dem se quo alios multos
modo & habuisse & ha-
bere meminerint. nec
tum sui, tum superioris
temporis, hominum vi-
tam queant perspicere,
quantis videlicet in cala-
mitatibus & miseriarum
cumulis & nunc agant, &
olim permulti egerint.
Quocirca, si ex historia
nobis tradita repetamus,
multos, amissis opibus,
eam ob jacturam ipsos
postea salvos evasisse,
quum vel in latrones vel
in

TRANQUILLIT. 377

in tyrannum eam ob rem
potuissent incidere: mul-
tos quoq; , quos maxima
benevolentia prosequuti
quondam fuerant , eos
post maxime odisse : nec
paucos à liberis & amicis
charissimis fuisse inter-
emptos: si etiam nostram
vitam cum aliorum infe-
liciore conferamus , ca-
susque omnes humanos
atque communes habea-
mus ; vivemus tranquil-
lius. Nec enim debet, qui
homo sit, aliena mala, sed
& sua ducere facilia, quū
totam vitam multis vi-
deat ærumnis refertam.
At qui flect & ejulant,

A a s præ

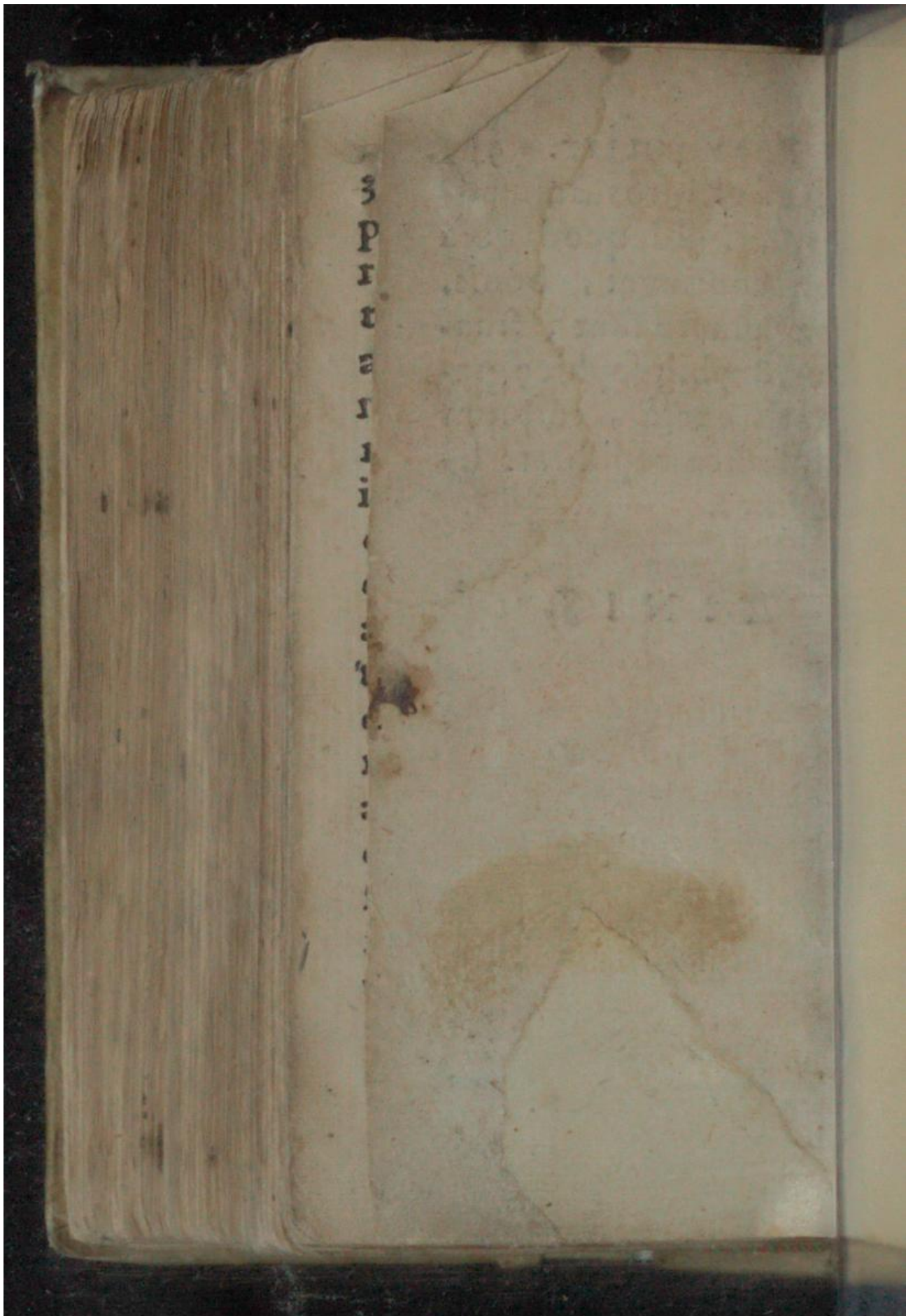
378 DE ANIMI
præterquam quod nec
rem amissam, nec mor-
tui vitam recuperant,
animum pravis rebus
multis circumdatum in
maiores perturbationes
impellunt. Quamobrem
debemus omnibus mo-
dis inveteratas maculas
abluentes & repurgan-
tes philosophica doctrina
detergere. Id porro facie-
mus, quum prudentiæ
ac temperantiæ operam
dabimus, & præsentem
fortunam boni consule-
mus, ac plura non appe-
temus. Qui enim plurima
coacervant, nunquam
se post hanc vitam nus-
quam

TRAN
quam vic
ventur
non con
que pra
mor, & p
vitaris o
immodi
betram

TRANQUILLIT. 379
quam victuros animad-
vertunt. Id quod quia
non continget, bonis,
quæ præsto sunt, frua-
mur, & philosophicę gra-
vitatis operâ, turpium
immodica cupiditate li-
beremur.

F I N I S.

S
P
E
R
A
N
Z
A

